

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.
 Nem tagoknak előfizetési díj:
 Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.

Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
 Főszerkesztő és kiadásért felelős: **Rubinek Gyula** az OMGE. igazgatója.
 Felelős szerkesztő: **Buday Barna**.

Szerkesztőség:
Budapest, IX., Köztelek-utca 8.
 Kiadóhivatal:
Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.
 Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Gőzaratóbemutató.

Az OMGE. a Tolnavármegyei Gazdasági Egyesület közreműködésével f. évi július hó elején **Dombóvárott, Döry Hugó** ur gazdaságában az **Ivánits-féle** — e célra átalakított gőzgépekkel — gőzaratóbemutatót rendez. (Ezen új rendszerű aratósi mód részletes leírása a „Köztelek” f. évi június hó 8-án a 45. számban jelent meg.)

Indulás a bemutatás napján Budapestről a reggel 7 órakor induló gyorsvonattal. (Keleti pályaudvar.)

A bemutató napját (mely körülbelül július 4-6-ika közötti napok valamelyikén lesz) a „Köztelek” július hó 1-én megjelenő számában fogjuk közölni.

A bemutatón való részvételi szándékukat egyesületünk tagjai szíveskedjenek az OMGE. titkári hivatalánál e hó végéig bejelenteni.

Budapest, 1908. június hó 19-én.

Rubinek Gyula,
igazgató.

Gyógyszertári számlák felülvizsgálata.

Az OMGE. üzemi osztálya a gazdák érdekében és azok kívánságára munkakörébe felvette a gyógyszerertári számlák felülvizsgálatát is. Amióta ugyanis a gazda és gazdasági cselédek közötti jogviszonyt szabályozó új törvény életbe lépett, annak 29. §-a értelmében az állandó cselédnek, valamint feleségének és 12 éven aluli gyermekeinek gyógyítási költségét, a szükséges gyógyszerek költségét a gazda tartozik fedezni. Csak hogy oly czélból, hogy ez elviselhetetlen terhet ne rójjon a gazdára, nevezett törvény az orvosokat és gyógyszerészeket bizonyos szabályok betartására kötelezi. Nevezetesen: egyes gyógyszerek egyáltalán nem rendelhetők, labdacacs alakban csak néhány gyógyszer rendelhető, izjavítók csak a 15 éven aluli betegek gyógyszerébe keverhetők, czukorból egy

porra legfeljebb 3 deczigramm rendelhető, a gyógyszer csupán zöld vagy a rendeléshez képest színes üvegekben, közönséges tégelyekben és dobozokban rendelhető és gyógyszerek ismétlése csak új vények kiállításával mellett van megengedve stb.

Az orvosoknak ugyancsak úgy kell rendelni, mint ahogyan az az országos betegápolási alap terhére szokásos; a rendelt mennyiséget nem számokkal, hanem betűkkel kell kiírniok vegyi képletek használata tilos, a vényre kiírandó a gazda neve, lakása, valamint a beteg neve, kora, lakhelye és latin nyelven betegsége stb.

Csak hogy ezek a szabályok a gyakorlatban orvos és gyógyszerész által gyakran nem tartatnak be, emiatt már sok panasz érkezett hozzánk, mért is felhívjuk tagjainkat, hogy a gyógyszerész kifizetése alkalmával ne elégedjenek meg csak a vények visszaadásával, hanem kérjenek rendszeres gyógyszerertári számlát és küldjék be azt a vényekkel együtt felülvizsgálat végett üzemi osztályunkhoz.

Amennyiben a gyógyszerész és orvos eljárását szakértőnk helyesnek találja, a felülvizsgálatért semmiféle díjat nem szedünk, ellenkező esetben pedig 20% át azon összegnek, mely jogtalanul lett felszámítva. Együttal arról is tájékoztatjuk tagjainkat, hogy minő eljárással jutnak a tulajdonított összeg birtokába.

Igazgató.

Figyelmeztetés a tagdíjhátralékok fizetésére.

A folyó évi tagdíjakkal tagjaink igen nagy része van még tartozásban, dacára annak, hogy az alapszabályok intézkedése értelmében a tagdíj legkésőbb minden év márczius 1-ig az egyesület pénztárába befizetendő s dacára annak, hogy tagjaink ezen kötelezettségükre figyelmeztetve lettek.

Ujból felhívom tehát ez uton is tagdíjjal hátralékos tagjainkat, hogy tartozá-

sukat kiegyenlíteni szíveskedjenek, mert ha ezen a lap utján és a posta utján egyidejűleg közreadott figyelmeztetésünknek sem volna eredménye, úgy követelésünk behajtásával az egyesület ügyészt fogjuk megbízni. Budapest, 1908 június hó 16.

Igazgató.

Országos sörárpa- és komlókiállítás.

Az OMGE. a földmívelésügyi miniszter támogatásával 1908. évi október hó 1-7-ig terjedő időben Budapesten, az egyesület székházában országos sörárpa- és komlókiállítást rendez.

A kiállításon résztvehet minden magyarországi termesztő 1908-ban termesztett sörárpával és komlóval

A kiállításra beküldendő sörárpa mennyisége 9.5 kg. Az árpaminta legalább 50 q. azonos árpamennyiség több helyéről veendő s két zacskóba osztandó el, úgy, hogy azok mindegyikébe kb. 4.75 kg. jusson. Az árpaminták a m. kir. növénytermelési állomás címére Magyaróvárra küldendők, mely azok vizsgálatát végezni fogja.

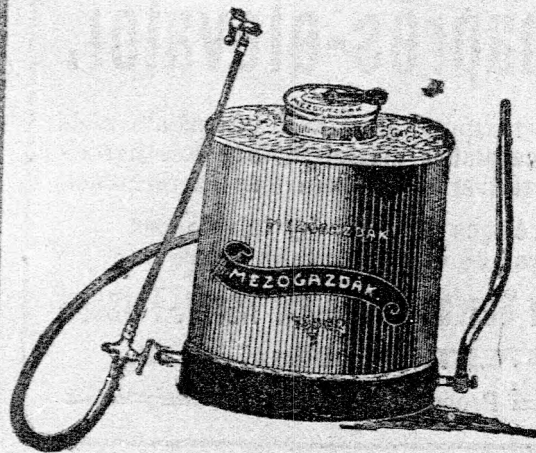
A beküldendő komló mennyisége 2 kg., mely legalább 5 q. azonos légszáraz komlóból veendő. A komlóminták az OMGE. titkári hivatalának címére, Budapest, IX., Köztelek-utca 8. küldendők be.

A bíráló alapján legjobbnak talált árpa- és komlóminták pénz, oklevél illetve értéktárgy díjakkal fognak kitüntettetni.

Készpénzdíjak:

Sörárparra: hét I. díj a 150 kor., tizenegy II. díj a 100 kor., huszonegy III. díj a 50 kor.
 Komlóra: négy I. díj a 150 kor., nyolcz II. díj a 100 kor., tizenkét III. díj a 50 kor.

Ezenkívül a legjobb sörárpa- és komlóminták kitüntetésére a rendes díjakon kívül még 3 sampiondíj kerül kiosztásra, egyenként 300 K. értékű emléktárgy alakjában.

AJANLJUK nagyobb szőlőbirtokosoknak tökéletesített

magyar fogatos szőlőpermetezőinket,

melyekkel nagy munkaerő- és permetezőanyag-megtakarítás érhető el.

Most megjelent tavaszi szőlőmívelési árjegyzékünket az összes szőlővédekezési gépek, permetező stb. anyagokról kívánatra bérmentve megküldjük.

Mezőgazdák A. Jegyű permetező K 40.—

„ B. „ „ „ 34.—

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 31. szám.

Mai számunk 28 oldal.

A kiállítás részletes programja az OMGE. titkári hivatalánál kapható.
Budapest, 1908 május havában.

A rendező-bizottság nevében:

Cserháti Sándor,
elnök.

Egyről-másról.

(Terméskilátásaink és a gabonapiac helyzete. — Magyar koronajáradékkibocsátás. — A közadók kezelésének reformja. — A végrehajtási törvényjavaslat sorsa.)

Midőn a földmivelségi miniszterium június elseji hivatalos termésbecslését nyilvánosságra bocsátotta, amely szerint az előzetes becslés legfontosabb gabonaféleségünknek, a búzának ideai termését 37.5 millió métermázsában állapította meg, azon aggodalmunknak adtunk kifejezést, hogy ez a 37.5 millió métermázsás búzatermés aratásig még kedvezőlenebbé lehet. Hogy aggodalmunk nem volt alaptalan, azt — sajnos — tapasztaljuk most a földmivelségi miniszteriumnak június hó 15-iki termésjelentéséből, amely f. hó 17-én került nyilvánosságra.

A földmivelségi miniszterium újabb termésbecslése megállapítja azt, hogy a mezőgazdasági helyzet rosszabbodott. A hó elején helyenként fellépett zivataros esőzések nem segíthettek semmit a vetések kritikus helyzetén, nem is segíthettek éppen zivataros jellegűknél fogva, mivel az eső amily hirtelen keletkezett, oly hamar el is múlt, az utána rögtön fellépő türehetlen hőség pedig ezt a kis nedvességet is elpárologtatta, amely még a talajban megmaradt. Így a csapadék nem sokat használhatott, sőt helyenként ártott, amennyiben az ország északibb és középső vármegyéiben jégverést is okozott. Összehasonlítva a múlt évi terméseredményt az ideai június hó elseji és a most kiadott június 15-iki termésbecsléssel, a következő képet nyerjük millió métermázsában:

	1907-iki terméseredm.	1908 jun. 1-iki termésbecslés	1908 jun. 15-iki termésbecslés
Buza	32-80	37-53	36-98
Rozs	10-69	12-07	12-02
Árpa	13-73	12-33	12-51
Zab	11-54	11-43	11-02

E kimutatásból nemcsak az állapítható meg, hogy egy fél hónap alatt több mint félmillió métermázsas búzatermésünk, majdnem ugyanannyi zab- és nem sokkal kevesebb rozs- és árpatermésünk ment veszendőbe, hanem egyszerűsre mind az is, hogy a tavasziakból az idén még olyan termésünk sem lesz, mint volt a múlt esztendőben. Ez a szembetűnő visszaesés azonban nem irható teljes egészében a rosszabb termés rovására, mert az idén kisebb felületen lettek a tavasziak elvetve, mint a múlt esztendőben, amidőn a tetemes tavaszi kiszántásokat igen sok helyen tavaszi gabonával, árpával és zabbal vetették be. A földmivelségi miniszterium termésbecslése tanulsággal is szolgál. Azt mondja ugyanis, hogy a rendellenes időjárást különösen azon vidékek gabonatermése selyi, amely vidékek gazdasági üzeme nem eléggé intenzív, míg az alapos és gondos művelésben részesült talajokon a vetés nem érezte

meg annyira a hőséget. Így Északnyugat-Magyarország és a Dunántul nyugati megyei aránylag elég jó eredménnyel bíznak, mint amely vidékeken a legintenzívebb mezőgazdasági üzemet folytatják.

A budapesti tőzsdén már e hó eleje óta erőteljes hausse irányzat fejlődött ki, amelynek eredményeként a gabonapiacson az összes gabonaféleségek ára rohamos emelkedésnek indult. A készáru buza 2.25 koronával emelkedett ezen idő alatt és nem kisebb mértékben a többi gabonaféleség is. A készáru búzának értéke a piacon ma ugyanolyan szinten áll, mint állott november elején, akkor is 25.85 koronát fizettek a 78 kg. tiszta búzáért, ma is. A rohamos áremelkedés kifejezésre jut a határidő-üzletben is, bár ott nem teljesen reális alap irányítja az áralakulást, hanem a spekuláció és éppen ezért félt, hogy nem is marad meg októberig, illetőleg addig, amíg az új buza piacra kerül a ma jegyzett határidős ár, annál kevésbé, mivel a bülfföldi árjegyzés iránya nem hajlandó egyelőre figyelembe venni a magyar piac mozgalmasság árfejlődését. Ausztriának különösen fáj az, hogy oly erőteljes áremelkedés állott be a magyar gabonapiacson. Természetesen nem szívesen adózik nekünk, de mivel kénytelen búzaszükségletét tőlünk beszerezni, mindent elkövet, hogy megakadályozza tőle telhetőleg gabonáraink emelkedését. Kiténik ez abból is, hogy dacára annak, hogy a földmivelségi miniszterium termésbecslése egyáltalán nem biztató és a bécsi gabonakereskedő czégek is meggyőződést szerzhettek magánuton arról, hogy az ideai aratásunk ismét kedvezőlen lesz, a „Neue Freie Presse” mégis azt írja, hogy Magyarországon egyáltalán nem oly rossz a helyzet, sőt június elseje óta javult is. Ezt azzal a célzattal írja, mit nem nehéz kitalálni, hogy a budapesti hausse irányzatot kontreminjét erősítse. Bajosan fogja célját azonban elérni a bécsi tőzsde sajtoja, legalább is ily naiv eszközökkel.

A kormány részére már megszavazott beruházási kölcsönökből sok sürgős, szinte elodázhatatlan szükséglet vár kielégítésre. Ennek dacára a pénzpiac helyzetére való tekintettel, kormányunk egyre késett az új kölcsön felvételével. A piac várvavárt megkönnyebbülése végre bekövetkezett, de nem azzal a nagyarányú fellendüléssel, amelyre általában számítottak. A pénz olcsóbbá vált nálunk is, de régi igazság: si duo faciunt idem, non est idem. A pénzkínálattal fokozódása és az ezt kísérő kamatlábcsökkenés nálunk nem a pénzhiány és az emelkedő irányzatú gazdasági konjunkturák jele, hanem inkább a vállalkozási kedv hiányának és az üzleti pangásnak eredménye. Ez a helyzet tükröződik vissza a legújabb koronajáradékkibocsátás feltételében is, amelyek bizony — bármint szépítsük a dolgot — nem valami kedvezők és nem is felelnek meg a magyar állam csorbított hitelének, állampénzügyi helyzetének.

Látszólag ugyan kifogástalan arányban áll a 92¹/₈%-os kibocsátási árfolyam koronajáradéknak mostani tőzsdei árjegyzésével, de nyititok, hogy ez az indokolatlanul alacsony és az osztrák járadékkal szemben feltűnően nagy disparitást mutató kurzus minő mesterkedések eredménye. Addig is, míg a külföldi piacok bizalmát teljesen visszahódítanunk sikerül, bizunk a belföldi tőke felvevőképességében és reméljük, hogy bár a nyilvános aláírásra való bocsátás ezuttal mellőztetett, az új koronajáradéknak tetemes része magyar kézben marad. A kormány pedig helyesen teszi, hogy míg a pénzpiacson gyökeres változás nem áll be, csak 150 millió korona névértékű járadékot bocsát ki: hihetőleg nincs már messze az az idő, amikor az állami szükségleteink fedezésére kívánatos tőke jóval kedvezőbb feltételek mellett fog tetszés szerinti mennyiségben rendelkezésünkre állani.

Wekerle Sándor dr. miniszterelnök adóreformjavaslatának szerves kiegészítése gyanánt a Ház elé terjesztette a közadók kezeléséről szóló törvényjavaslatát, amelynek parlamenti tárgyalása az adóreformmal együtt össze marad. A javaslat az adóreformmal kapcsolatos adminisztratív intézkedésekről gondoskodik és valamennyi adónemre előírja az adókövetési eljárást, a könyvelést, a nyilvántartást, a jogorvoslatokat, a befizetés idejét, fizetési halasztás és adóelengedés módját és feltételeit, tartalmazza a végrehajtási eljárást, az adótörvények ellen való kihágások büntetéseit stb.

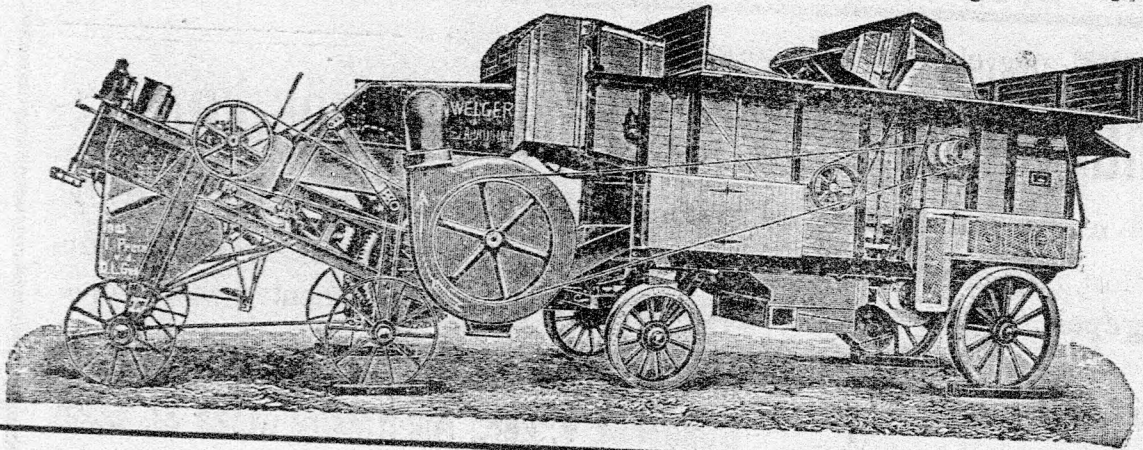
A 112 szakaszból álló javaslat sok rendelkezésében teljesen eltér az 1883. évi XLIV. t.-cikkeltől, amelynek egyes kirívó hibáit kétségtelenül orvosolni fogja. Maga az a tény, hogy adórendszerünkkel együtt a mai adókezelés is alapos reformra szorul, minden vitán felül áll, de igen alapos megfontolást kíván az ily mélyreható reform módja és minden egyes részlete, mert hiszen éppen ez a törvény van hivatva az egész adóreformot gyakorlati életbe átvinni s minden elhibázott rendelkezése méretlen kár és igazságtalanság forrásává lehet. Lesz még alkalmunk e nagyjelentőségű javaslatához a gazdaközönség jogos érdekei és kívánásai szempontjából behatóan hozzászólanunk s a részletes bírálatot akkorra tartjuk fenn magunknak. Egyelőre csak annyit, hogy a javaslat általános irányzatát és egyszerűsítő törekvéseit helyesléssel fogadjuk, azonban humanitárius szempontból, valamint a fiskalitásnak itt-ott előtörő, túlzott és merev egyoldalúsággal való érvényesülése ellen, különösen a felelbitélek, az adóelengedések és az ultima ráció, a végrehajtás tekintetében lesz még annak idején az előttünk fekvő törvénytervezethez pár szavunk.

A végrehajtási eljárásról szóló törvényjavaslatot a képviselőház már tárgyalásra tűzte ki, de az utolsó órákban kifogást emeltek a javaslat ellen s visszautasították azt az igazságügyi Bizottsághoz. A javaslat ugyanis legalább tizenkét kat. hold birtokhoz szükséges felszerelést mentesít a végrehajtás alól s ezenkívül

!!FONTOS UJDONSÁG!!

7—8 munkás megtakarítható!

Szabad. Welger-féle teljesen önműködően kötöző

szalmaprés-elevator.

A meglévő mozdony változatlan használata mellett minden cséplőhöz alkalmazható! Összehasonlíthatatlanul célszerűbb minden más szerkezetnél.

A kizárólagos gyártási jog tulajdonosa a magyar korona országaira nézve az

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részv.-Társulat
BUDAPEST, VI., Váci-ut 19.

Prospektus kapható.

tavasztól őszig a fundus instruktust az esetben se lehet majd elárverezni, ha azt már lefoglalták. Ez ellen az otthonvédő intézkedés ellen azon a czímen emeltek kifogást, hogy megrontja a kisember hitelképességét. Különös, hogy hitelképességének csökkenésétől jobban féltik a kisembert, mint attól, hogy egyszerre hajléktalanná és nyomorulttá váljék. Reméljük, az eféle aggodalmak nem fogják visszatartani a képviselőházat abban, hogy ezt a humánus javaslatot mielőbb törvényerőre emeljék.

Részükről inkább keveseljék a javaslat védő intézkedését, mert az csak a fundus instruktust mentesíti, de nem egyuttal a gazdálkodás alapját: a földet is. Az otthonmentesítés csak úgy válhatik teljessé, ha a birtok bizonyos minimumát is kizárják a végrehajtás alól. Viszonyaink között erre a védelemre kétségtelenül szükség van s tájékozottak értesülése szerint a kormány tervbe is vette egy külön honmentesítő törvény javaslat megalkotását. A tervezett birtokpolitikai törvényt megelőzőleg a honmentesítés kérdését elkerülhetetlenül szükséges lesz megoldani; de ez a nagysulyú feladat alapos megfontolást igényel. Addig is azonban, míg egy ilyen külön törvény létre jöhet, közérdek, hogy a kisbiztosítványokat védő végrehajtási novella humánus intézkedései mielőbb életbe lépjenek. Reméljük tehát, hogy a rég sürgetett javaslat ellen kiesztelt gáncsvetés kudarcot vall.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Az alföldi, főként a tiszavidéki buza nemesítésének irányelveiről.

II.

Ami az alföldi buzafélések, elsősorban a tiszavidéki buza nemesítését illeti, a kiválasztás főszempontjaként a *rozsdállóság*ot kell tekintenünk. Addig, míg a nemesítésnél ezen tulajdonságnak a többi kívánatos tulajdonságot alája nem rendeljük, alig hiszem, hogy pozitív eredményt mutathassunk fel. Nem lesz ugyanis nehéz pedigre-tenyésztés útján oly egyedeket kiválasztani, melyek elszaporítása után magasabb termésátlagokat érünk el kedvező években, de véleményem szerint alföldi viszonyaink között nem olyan buzára van szükségünk, mely jó években az eddigi jó évek kedvező hozamát is felülmúlja, ellenben oly feleséget kell kitenyésztenünk, amely után lehetőleg biztos, nagy ingadozásoktól mentes átlagtermésekre számíthatunk.

Hogy az állandó középtermések biztosítása sokkal becesebb a sikertelennel váltakozó rekordterméseknél, utalok azon haladványos kapcsolatra, mely a terméshozam és a birtok jövedelmezősége között fennáll.

Egy 1500 holdas, nem egészen külterjes birtokon 500 hold buzával bevetett területet feltételezve, ha a termésátlag a rozsdá következtében csupán 5 mmáza, úgy az eladható mennyiség elkezerítően kevés, minthogy a 2500 q összeredményből átlagos számítással levonandó:

Vetőmagszükséglet	500 q
Szegődményekre	480 „
Aratók, nyári munkások, hónapos cse- lédek élelmezésére	280 „
Arató- és eséplőrész (biztosíték)	440 „
Rostálás után aljba megy körülbelül 7 ^o /o	150 „
<i>Osszesen</i>	<i>1850 q</i>

vagyis eladó kereken 6 vagon buza. Ha azonban csak 7 q is az átlagos termés kat. holdankint, úgy ez kerek 12 vagonnal emeli az el-

adható mennyiséget, nem csekély előnyére a jövedelemnek, ha pedig 10 q az átlagos termés, úgy nem még egyszer akkora az eladható mennyiség, mint amidőn fele annyi, vagyis 5 q terem, hanem körülbelül 5-6-szor nagyobb.

A buzatermések nagyságának széles határok közötti ingadozását főként a gyakori rozsdakár idézvéen elő, állandóbb átlagokra akkor számíthatunk, ha buzánkat a rozsdával szemben ellentétezőbbá fejlesztettük.

Ezen ellenállóság szempontjából történő kiválasztással kapcsolatosan, mint ezzel összefüggő s a rozsdállóságra kedvezően ható tulajdonságok: rövid és erős szalma s a koránéréség lesznek honorálandó mellékszempontok.

A koránéréség, jóllehet a külföldi kísérletek azt mutatják, hogy ezen tulajdonság a maghozam apadásával áll összefüggésben, alig hiszem, hogy kellő és körültekintő tenyész kiválasztás mellett ne találhatnánk oly egyedekre, melyek a korreláció ezen szabálya alól kivételt képeznek.

Bár a tömegkiválasztással szemben egyedül az egyes elitekről elszaporított mag utján képzelem lehetségesnek azt, hogy rövid idő alatt szemmel látható eredményeket mutathassunk fel, a rozsdállóság szempontjából eszközözendő kiválasztás kezdő lépésül még sem ajánlom egyenesen az elitnyésztéshez kezdeni.

Megtörténhetik ugyanis, hogy oly évben inditjuk meg elitjeinkkel a buzanesítést, amidőn rozsdakár nincsen. Kiválasztunk nagy gondal néhány száz elitet, melyek úgy alak, mint egyéb jó tulajdonságokra nézve alkalmasnak látszanak s megtörténhetik, hogy az elszaporítás előrehaladtával, talán pár év múlva teszi tönkre a rozsdá egész tenyésztestünket, mert a kiválasztásnál a rozsdállóságra nézve, nem lévén a nemesítés megindultakor rozsdáév, kellő támpontok nélkül, csakis az alaki tulajdonságokat mérlegelve s a korreláció általános szabályai szem előtt tartásával kezdtük meg munkánkat s így talán több év költséges munkája meddő maradt.

A rozsdá elleni küzdelmet rozsdáévben kell megkezdenünk!

Ha ugyanis a rozsdától legnagyobb mértékben szenvedett buzának kiesélt magját vizsgáljuk, mint azt egyik közleményemben*) kifejtettem, a teljesen madáreléséggé aszalt szemek közt is találunk, bár nagyon elvétve, teljesen ép, normálisan fejlett s nem rinceződő szemeket, amelyek minden valószínűség szerint rozsdállók tövek származékai, tehát a nemesítésre önként kínálkozó legalkalmasabb anyagul tekintetők.

Annál is inkább tartom ezen szelektált szemeket beces anyagoknak s merem a rozsdállóságra való nemesítést ezekre alapozni, mert számos buzatövön végzett vizsgálataim igazolják, hogy egy és ugyanazon tö anyahajtásainál az egyes magvak szorultságára nézve feltűnő eltérések nem mutatkoznak, vagyis ha a kalász felső és alsó harmadából származó szemek talán kisebbek, fejletlenebbek is a középső harmadból származó szemeknél, ki van zárva, hogy egy és ugyanazon anyakalászból rozsdá által tönkretett, teljesen megaszalt szemek teljesen kifogástalan, normálisan beért maggal egyenesen forduljanak elő. Még a múlt évi elitekből származó egyes családoknál, tehát 40-50 egy anyától származó növénynél is csak igen elvétve találtam kevertebb magot, mi ezen esetekben azt bizonyítja, hogy illető család nem egyöntetű,

*) „Gazdasági Lapok“ 1907. évi 41. szám.

tehát nincsen meg benne a megkívánt átörökítő képesség.

A fentebb említett, a szorult buzából szemenként szelektált magot ezélszerű lesz egyenként külön parcellára, nevezzük ezt anyaggyűjtő parcellának, elvetni normális sortávolságra (10/5 cm.) s az elitek kiválogatását az anyaggyűjtő parcella terméséből a következő évben végezzük, amidőn az egyes tövek elbírálását a jó szalmaminőség, koránéréség s más egyéb jó tulajdonságok szempontjából végezhetjük, mert a szelekció a rozsdállóságot illetőleg már az előző évben megtörtént.

Ilyképpen teljes figyelemmel szentelhetjük időnket és munkálkodásunkat az alaki s egyéb belső jó tulajdonságok állandósítására, mert egyes visszaütésektől eltekintve, legnagyobb valószínűség szerint a nagy rozsdáévben szemelt kifogástalan anyag legnagyobb része megőrzi örökítő ellenállóképességét a rozsdával szemben.

Hogy pedigre-tenyésztés nélkül, szemenkénti gondos válogatással is sikerül rozsdállóbbá tenni a buzát, erről épp az elmúlt év nyarán győződhettem meg Schneider Károly dr. sipeti gazdaságában, ahol jóllehet az összes buzákat, mint vidékünkön általában, régen nem tapasztalt mértékben megkárosította a rozsdá, ugyanakkor a néhány éven át következetesen szemenként, vagyis tekintet nélkül a külemi tulajdonságokra, szelektált buzával bevetett tenyésztertermése elérte a 80 kg.-os minőségi súlyt. Ezen szelektálási eljárás tulajdonképpen egy kézzel végzett alapos cenzitifikálásnál nem egyéb s mint láttuk, eredménynyel járt.

Saját megfigyeléseim is arról győztek meg, hogy a rozsdállóság elérhetésére nézve előnyösebb, ha a pedigre-tenyésztést a szemenkénti szelektálás előzi meg. Így például az 1906-ban külön-külön kis elitparcellákra szemenként elvetett 214 elitből csupán 3 oly család származott, melyeknek megja a rozsdá következtében nem szorult meg, hanem teljesen kifogástalan szemeket szolgáltatott, vagyis bár az alaki jó tulajdonságokra nézve legnagyobb körültekintéssel végeztük is az elitövek kiválogatását, a rozsdállóságról csak később, vagyis sok kárba vesztett munka árán győződhetünk meg.

Nem csekély fontosságúnak tartom azon megfigyelésemet, melyet több környékbeli gazda tapasztalatai is megerősítenek, hogy egy a tiszavidéki, mint a bánáti buzában keverten előforduló vörös- és fehérkalászu egyedek közül a fehérkalászuak nagyobbbrészt korábban érnek s a rozsdának a vöröskalászuaknál ellenállóbbak is. Legjobban meggyőződhettem erről az elitparcellák termésének átvizsgálásakor, amelynek eredményeként amíg a fehérkalászu családok 24°/o-át találtuk további kísérletezésre alkalmasnak, addig a vöröskalászuaknak csupán 12°/o-a hagyatott meg, ezek legtöbbje is csak feltételes, jóllehet, hogy az 1906. évi elitek között a vöröskalászuak 75°/o-al szerepeltek. Az 1907. évi elitanyagban, melynél a rozsdállóságot illetőleg sokkal jobban tudunk már tájékozódni, nagyon megfogott a vöröskalászuak száma s csupán 38°/o-os arányban szerepelnek az előző évi 75°/o helyett.

Kezdetben hajlandóbb is, azt hiszem, minden gazda, aki buzanesítéshez kezd, a vöröskalászuaknak előnyt adni, minthogy morfológiai szempontból megfelelő egyedeket a vöröskalászu anyag között könnyebben talál. Ha azonban szorgalmasan járjuk az éréfőben levő buzatáblákat, meg fogjuk találni a szükséges kifogástalan anyagot a fehérkalászuak között

GANZ ÉS TÁRSA, HOFHERR ÉS SCHRANTZ FELSO-MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐI.			
Olcsó árak!	Gőzekealkatrészek, ekevasak, acél- és fém-alkatrészek, gőzeke-sodronykötelek.	Kazánkovács munkák, új tűzszek-rények.	Malomberendezések!
	Sack- rendszerű ekerészletek, ekevasak, kormányok, mindentéle gazdasági gépek.	Diesel-, szivógáz-, benzin-motorok.	
	SZILÁGYI ÉS DISKANT GÉPGYÁRA, MISKOLCZ.		
	Pontos kiszámítás!		

is, különösen szép számban találhatunk egyetlen kethajtású egyedeket minden sarju nélkül, mi egymagában is bizonyítja, hogy a fehérkalászu tövek átlagos bokrosodóképessége csekélyebb a vöröskalászu egyedekénél s így kiválóképpen alkalmasak előbbieket a tulbokrosodás okozta károk megszüntetésére, vagyis a tiszavidéki buza nemesítésére.

A buzanemesítés felkarolásának propagálása s bevezetése, tekintettel ennek nálunk még zsenge állapotára, földmivelésügyi kormányunk s így elsősorban is a növénytermelési kísérleti állomás feladatát fogja képezni s hogy rövid idő alatt eredményeket mutathassunk fel, a nagy-és középbirtokokra vár a feladat, hogy a buzanemesítés ügyét felkarolva, a gyakorlatba átültessék és az elért előnyöket a kisgazdáknak is hozzáférhetővé tegyék.

Hogy azonban az egész magyar Alföld mielőbb nemesített tiszavidéki magot termelhesse, elengedhetetlen szükségesnek tartom, hogy a nemesítés tervszerűen hajtsák végre s az ezzel foglalkozó gazdáknak kísérleti szervezeteink részéről támogatás és ellenőrzés biztosítsák s ott, hol a sikerre nézve biztató jelek észlelhetők, ne tagadja meg földmivelésügyi kormányunk az anyagi segínyt sem, mi alatt elsősorban is azt értem, hogy a nemesített buzákat eladható s a kísérleti állomás által a gazdák között való elterjesztésre alkalmasnak találandó, általa törzskönyvezett és plombált készleteit maga a kormány vásárolja meg oly áron, mely mellett a nemesítés költségei megtérülnek.

Ily ellenőrzés mellett akkor, ha amint előrelátható, divatba fog jönni nemesített buza eladása azok részéről is, kik a nemesítést legfeljebb hírből ismerik, a visszaélések minimumra redukáltnak és nem veszélyeztetik ezen országos fontosságú célt.

Összegezve az elmaradottakat, az alföldi, elsősorban pedig a tiszavidéki buza nemesítése érdekében kívánatosnak tartom a következőket:

1. A helyes talajművelés, elsősorban is a kellő mennyiségű vetőmag alkalmazásának s a vetések okszerű ápolásának elterjedését.

2. A nemesítésnél legfőbb súly a rozsdáállóság átörökítésére helyezendő, ezzel karöltve igyekezzünk rövid, erős szalmájú, csekélyebben bokrosodó, koránérő fajtákat előállítani, figyelmet fordítva a nagyobb termőképességre is.

3. Fehérkalászu egyedekre különösen a rozsdától gyakrabban szenvedő vidékeken nagyobb súly helyezendő.

4. Részeseitse földmivelésügyi kormányunk a nemesítéssel foglalkozó gazdákat támogatásában s gyakoroljon ellenőrzést a tenyésztetek forgalomba kerülő termékei felett.

Székkács Elemér.

ALLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovácsy Béla.

A mangalicza sertés kétszeri malacoztatása.

A „Köztelek” 39. számában Kovácsy Béla úrtól fenti cím alatt egy nagyon érdekes cikk jelent meg, amelynek elolvasására — tekint-

tettel, hogy a cikkíró egy országiszerte elismert szaktekinély — sok tenyésztő kedvet kap a kellően megindokolt eljárást követni, hogy azáltal az eddiginél nagyobb jövedelemre tegyen szert. Bár teoreticze az érvelés helyes, illetve nem tudjuk azt megczáfolni, talán nem veszi rossz néven a szerző, ha daczára, hogy rovatvezetőnk, mégis egynehány megjegyzést merek tenni. Ugyanis a gyakorlati életben nem tapasztaltam ilyen rózsás eredményeket. Évek során át egy országiszerte híres mangalicza-tenyésztet vezettem s akkor a nyugati fajtáknál, yorkshirei, berkshireinél bevált kétszeri fiattatás jövedelmező eredménye általában s a magas sertésárak hatása alatt szintén áttértünk mangalicza-tenyésztetünk az évenkénti kétszeri malacoztatásra, de éveken át végzett kísérleteim nem vezettek a kívánt és óhajtott eredményre.

Elmondom röviden erre vonatkozó tapasztalataimat.

Azt aláírom, hogy esetleg nagyobb tökebefektetést nem igényel, mivel a legtöbb helyen megvannak még a sertésvész fellépte előtti időkből a különféle ólak, kutriczák s ami új kell, azt is olcsón, házilag lehet előállítani. Az erő kihasználása már nem lesz oly eredményes, mivel úgy se tartunk a kelletnél több kanászt s ennek egész éven át van dolga a sertés körül; míg az egyszeri malacoztatásnál az ellés ideje leginkább téle, januárra, februárra esik, tehát olyan időre, amikor a gazdaságban nincs olyan sürgős munka, ilyenkor a takarmányelőkészítéshez, annak az etetőhelyre való hordásához s az almozáshoz és trágyakihozadáshoz adhatunk a kanászok mellé segítséget, mert aki a fiattatásnál van beosztva, annak ugyszólván éjjel-nappal kell szolgálatot teljesíteni, éjjel lámpával kell végigjárnia a kutriczákat és ahol szükséges, bábáskodnia, addig nyáron a mellékmunkákhoz nem igen tudunk ilyen olcsón segítséget adni, a cselédségből nem kerül s a napszám ép akkor a legdrágább, mert aratás-cséplés idejére esik. Igaz, hogy a pástorkodás improduktív munka, de mert felelősséggel jár, mégis csak mesterség, kivált ha a vetésekre is kell vigyázni, vagy ha erdei legeltetéssel jár, csupa gyerekekre nem lehet a kondát bízni, mert azok éjjel félnek és nem tudnak annyi vizet zerni. A több takarmány szükséglet mindenestre megtérülne a több malacnyerésben s a hosszabb időn át való jobb, intenzívebb tartás az ajánlat mellett szól. A kétszeri malacoztatás ellen a legfontosabb, tapasztalaton alapuló érvem, hogy úgy a koczaállomány, mint a nevelt utódok észrevehetően gyengülnek, a mennyiség a minőség rovására megy.

Az új tenyésztési irány a leggondosabb tenyésztéssel vitetett keresztül, tekintettel voltunk a szaporaságra is, az ismételt 6 (hat) malaczon alul fiadó koczákat kizártuk a tenyésztésből s ettől csak kivételes, egyes remek példányoknál térünk el. Először is az időt se lehet úgy betartani, nem lehet fix időt kitűzünk. A modern tenyésztési eljárás azt kívánja, hogy a leválasztás ne egyszerre, hanem a malacz fejlettsége szerint történjék, vagyis a gyengébb malacz tovább szopja, az erősebb

kevesebb ideig. De a szoptatási idő tartamát meghatározza még a tenyésztési irány is; ha tisztán csak eladásra nevelünk, korábban választunk, ha tenyészanyagot nevelünk, később választunk. Azt nem is említve, hogy a csecsszerinti elosztást, mint régi jó szokást, is alkalmaztuk. Amely kocza keveset fiadott, az kap a másik koczától származó malacot s amely többet elletit vagy ha gyenge a kocza (tejszegény), az alól meg elveszünk. A bugatási időszak is rövidebb-hosszabb ideig tarthat, függ az a jó tartáson kívül az időjárástól is, esős, hideg időben tovább tart, függ továbbá a koczaállomány egészségi állapotától. Így tekintettel, hogy a bugatás, az elválasztás s egyéb körülmények évről-évre kitolják a tervbe vett fix időt, úgy kívánságunk ellenére olyan időre esnek majd a fiadások, amely nem felel meg a számításunknak. A koczaállomány a gyakori malacoztatás folytán gyengül, szervezete kevésbé ellenálló lesz a különféle betegségekkel szemben. Tapasztaltam, hogy ilyen, egy évben kétszer fiadó tenyészokozók, amelyek korábban már egyszer átettek a vérszen, másodjában is nagyobb százalékban kapták meg a bajt, mint az egyszer fiadók. Továbbá azt is megfigyeltem, hogy a testnagyság, daczára a tenyész kiválasztásnak és a vérfelújításnak, évről-évre szemmel láthatóan csökkent, a malacok átlagos súlya is kevesebb volt. A koczákat két (2) éves korukban kerültek kan alá, 2—3 éven át malacoztattak s azután kimiskarolva hizóba kerültek; ilyen eljárás mellett a mustrakoczákat elég hizékonyak voltak s a kapott ár is megfelelő volt; csak kivételes esetekben használtunk hiváló egyedeket 5—7 éves korukig. A vemhesség vége éppen a legnagyobb nyári hőségre esik a második ellésnél, sokat szenved ettől a kocza, szintugy a nagyobb mérvű ellési láztól is. A zord, tulhideg tél is hátrányosan befolyásolja az ellést és a felnevelést, de a hideg ellen jobban tudunk védekezni, mint a nagy hőség ellen. Nem egy kocza kapott hőütést, daczára a gondos ápolásnak. Talán kistenyésztőnél inkább vihető keresztül haszonnal a kétszeri malacoztatás, nagy tenyésztetknél (esetemenél 200 darab kocza) az állomány kiegészítésén, malaczeladáson, hizáson kívül különösen apaállatok eladására is kell dolgozni. Ez utóbbi irány egy meglehetősen jövedelmező ága a sertésenyésztésnek, mert egy jóhírű tenyésztetből származó kanért szivesen fizetnek ugy községek, mint uradalmak 120—180 koronát. Hogy a mangalicza sertés gyorsabb fejlődésűvé váljék és hogy ennek folytán több malacra tegyünk szert, azaz haszonhajtóbb legyen a tenyésztése, igen tisztelt rovatvezetőnk javaslatát oda módosítanám, hogy nagyobb tenyésztetek ha már felhagynak a természet sugallta eljárással, ne évenként kétszer, hanem két évenként háromszor malacoztassanak, mely átmeneti eljárással fentemlitetett hiányok és bajok könnyebben lesznek megszüntethetők.

Janisch Lajos.

Kétségen kívül nyereség volna az is ugy a tenyésztő, mint a köz szempontjából, ha mangaliczanyájainkat 2 év alatt háromszor malacoztatnók, bár az évenkénti kétszeri malacoz-

WOHANKA FÉLE

NYERSOLAJ-(NEM BENZIN) MOTOROK

és LOKOMOBILON.

NEM TÜZVESZÉLYES, NEM ROBBANÓ!

LEGOLCSÓBB ÜZEM!

TELJES MALOMBERENDEZÉSEK

WOHANKA ÉS TÁRSA.

BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÚT 76.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

HAZAI GYÁRTMÁNY!

tatást több nagy uradalom űzi ma már minden jelentékenyebb hátrány nélkül s valószínű, hogy a fenti közleményben leírt hátrányok talán nem egyedül a kétszeri malacoztatásban, de egyéb okokban is kereshetők. Kétséget sem szenved, hogy a kezdet nehézségeivel itt is meg kell küzdeni, mert néhány nemzedéksorozatra van szükség, hogy a szervezett a kétszeri malacoztatást megszokja és jól elviselje; továbbtenyészésre azon koczákat emse malacoztatni kell választani, amelyek legjobban türik a kétszeri malacoztatást. A takarmányozással is nagyon gondosan kell eljárni s esetleg oda módosítani azt, hogy az eredmény kielégítő legyen. Szóval a felmerülő akadályok arra ösztönözzék a tenyésztőt, hogy azokat utjából elhárítsa.

Rovatvezető.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: Ifj. Sporzon Pál.

„Simplex“.

Frost & Wood kanadai új kéveköti aratógépe.

A parasztszociálizmus vezetőinek minden törekvése oda irányult, hogy a felizgatott munkás- és aratónépességét már 1906. és 1907. évben egy országos aratási sztrájkra szervezzék, hogy a mintegy 1250 millió K. értékű kalászosok egy részénél aratási nehézségeket okozzának, nem törődve azzal, ha a termés egy jelentékeny része tönkre is megy, avagy minősége és értéke a túlértékesség vagy a magkihullás miatt megcsökken vagy megsemmisül vagy, — ha a nép a keresettől el is esik. Az aratási sztrájk mondhatni az egész országra kiterjedőleg volt előkészítve, mégis a Dunántul, a Tisza vidékén, Hevesben és a Bácskában volt a termés learatása a legjobban veszélyeztetve.

A múlt évek óriási arányú kivándorlásai annyira megcsappantották a munkáskezeket, hogy a gazdákat rendkívüli aggodalom szállotta meg termésük betakarítását biztosítani. Az aratóberek hatlatlanul emelkedtek s az öt- és hatkoronás napszámok majd mind általánosabbakká váltak. A gazdák tehát nem csupán verejtékes fáradtságukkal létrehozott termésükért remegtek, hanem ama veszély előtt is állottak, hogy terhes kötelezettségeiknek az állam, a társadalom és a bankok iránt nem tudnak eleget tenni. Így kellett a gazdáknak magukat az aratógépek használatára hamarosan elhatározni. Így jutottak a magyar gazdák oda, hogy egyszerre a nyugati országok gazdái mellé sorakoztak, ahol már a kisgazdák is géppel aratnak, mert ez jobb, olcsóbb és takarékosabb. Tehát a létező aratógépek sarkalata a gazdákat olyan aratógépet keresni, amely valóban minden igényt kielégít. Tagadni nem lehet, hogy a hazánkban eddig behozott aratógépek a gazdák kívánságait teljesen ki nem elégítették.

Ez bírta rá a bácskai gazdákat s a szabadkai gazdákort, hogy egyik legáiválóbb gazdátársukat 1906. decemberben a Londonban megtartott gépiállításra kiküldték egy szükségletüknek megfelelő aratógép kiszemelése és behozatala végett. A választás: Kiss Lajos pazobnaticzai birtokosra esett, aki nagytekintélyű és igen agilis gazda s a közügyek lelkes apostola.

A londoni kiállításon 120 angol és 27 amerikai gépgyáros 1251 géppel vett részt. Az anyag tehát óriási volt. Ennek dacára három napi szakadatlan kutatás és tanulmány után sem talált Kiss Lajos eles szeme olyan megfelelő aratógépet, mely az eddigieknél jobb és előnyösebbnek mutatkozott volna. Érdekes magyarázata ennek az, hogy — amint végre kipattant — a gépgyárosok trösztben és kartellben voltak az aratógépekre, amiért egyrészt újabb rendszerű, jobb aratógépet nem csináltak, másrészt a kiállításon a maguk gépjait helyezték el a legelőnyösebb sorokba és helyekre.

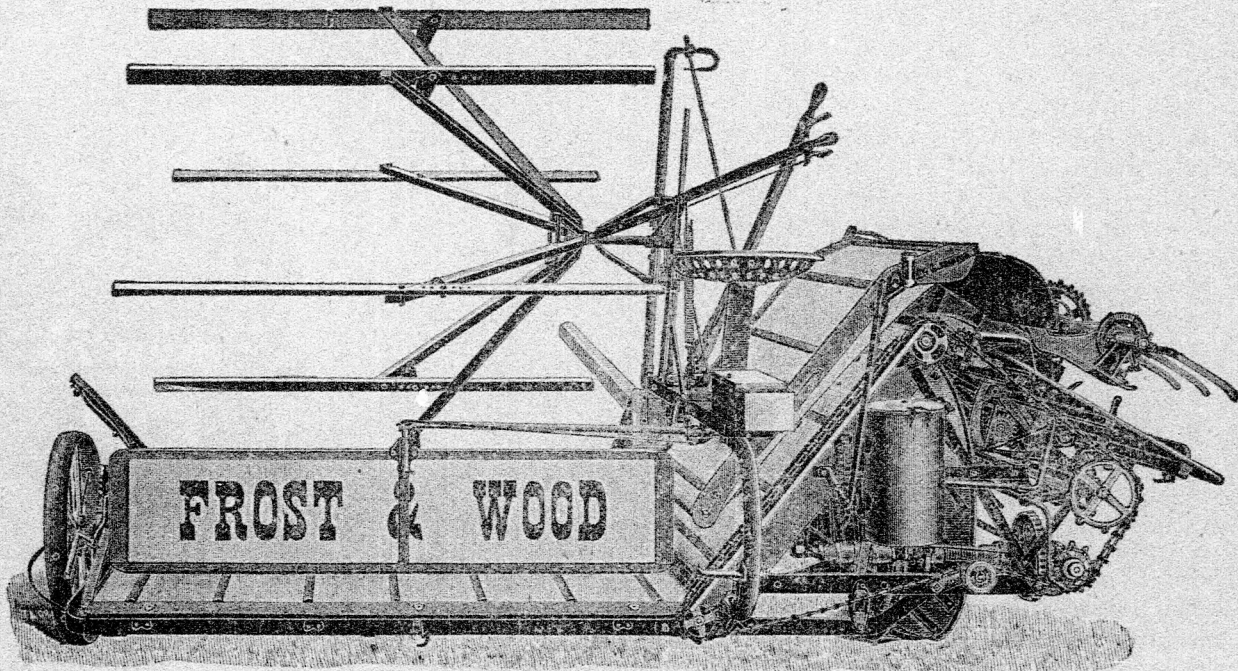
Lehangolva már eredménytelenül gondolt derék gazdátársunk hazafordulni, amidőn egy mellékfolyosón tekintete a „Simplex“ aratógépen megakadt.

Rögtön lekötötte ezen aratógép minden figyelmét, mert az első tekintetre ezen gép egy egészen új rendszerben épült, t. i. *vágókészüléke a baloldalon van* és így minden emeltyű és a gépkezelés fontosabb részei az életben jobban használt jobb kéz ügyébe esik, ami a természetes megszokásnak felel meg. Hogy a gép balra vág, ez nem gátolja a 3 lóval járó kocsisat vagy esetleg ha ökrökkel aratnak, hogy az ökröket vezető béres az ökrök mellett szabadon ne járhaszon az álló buza hosszant, mert a hat láb széles vágási területen három lábat a nyerges oldalon járó vonóállat foglal el, így az esetleg ygalog járó vezető béresnek három láb szabad learatott területen lehet mozogni.

Három emeltyűvel — a három részben működő lánczhajtásos funkcionáló részek — mind könnyen és egy pillanat alatt igazíthatók és szabályozhatók a kocsis ülőhelyéből. A vágóasztal magassága és rézsűs állása menés vagy aratás közben akadálytalanul lejjebb eresztethető vagy feljebb emelhető, amivel a tarló magassága is tetszés szerint szabályozható. A motollák hasonlóképpen tetszés szerint bármilyen magasságban vagy mélységben előre vagy hátra állíthatók a magas, az alacsony vagy dült gabona által megkívánt állásba, hogy a gabonát a vágókésekhez hajtsa. A harmadik emeltyűvel a kévek kötését tetszés szerint *négyféle-képpen szabályozhatjuk*, úgy, hogy a kötőkészülék a kévét vagy közepén vagy ott köti, ahol tesszik és akarjuk. A vágóasztal beállítását a munkába vagy a szállításra a különféle magasságba két fogaskerékkel egy pillanat alatt lehet eszközölni.

A motollák nem gereblyések, csak sima léczek s állítókészülékük a legzseniálisabb s meglepően preczízen működik.

A vágóasztalon egy gördülő ponyva vezeti fel a levágott gabonát a tömitő kitűnően működő szerkezetével a kéveköti készülékhez. Sem sűrű, sem ritka gabonaállásnál még az egyes kalászkok sem zilálódnak széjjel a ponyvák között, amiért a kéve mindenkor egészen szabályosan összefeküdve kötött meg, sőt mert a kötőkészüléken két egymással szemben álló lapító, simítódeszka a még laza gabonacsomó

165. ábra. Kanadai új kéveköti aratógép.

Ezen aratógép olyan karsu és szilárd, hogy könnyűsége egyszerre szembeütő. *Vágókészüléke az 1907-es új modelles gépek az eddigi gépek öt láb szélességével szemben hat láb, ami munkaképességét tetemesen fokozza.*

Felesleges, azaz holt súly sehol sincsen ezen gépen, ami szerkezetének legszigorubb szakszerűségét igazolja s egyik legfőbb vívmánya. Anyaga a legkitűnőbb, ezért minden alkatrésze a legnagyobb szívósság mellett a legkönnyebb s *összes súlya csak 500 kg.* Olyan ezen aratógép, mint a teljes kondícióban levő győző versenyló.

végét egyengeti, a kéve olyan, mintha nádverővel simították volna meg az alját, úgy, hogy bármely kéve felállítható, a kazalozás pedig az ilyen kévekkel könnyebb és szebb is.

A kéve kötésénél az excentrikus kerékkel kombinált remek kötőszerkezet gyönyörűen köti a kévét s ha a kévehordó villát feltettük, *négy kévét gyűjt össze* és ezeket egyszerre egy helyen sorokba rakja le, ami a kereszttraktásnál igen nagy előny, mert felette meggyorsítja az összerakást.

A nagy és széles hajtókerék a központja az

LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE. BUDAPEST

egész aratógépnek, amelylyel a teljesen aczélból készült főkeret a legszilárdabban van összeépítve, úgy, hogy a gép teljesen balancizozott, ami járást és munkáját rendkívül megkönnyíti s ez teszi lehetővé, hogy az eddig használt négy ló helyett, melyeket rendszeren fel kellett váltani, három könnyű ló vigan huzza egész nap. A széles kerék a puha vagy a homokos talajon sem süpped, sem a földet nem meríti, amitál a „Simplex” a homokvidéknek is legkitünőbb aratógépeje.

A tengelyek hidegen hengerelt aczélból nagy gördülő hengerű és goyós csapágyakban nyugosznak, ami a gép könnyű mozgását biztosítja és a surlódás is a legkisebb, sőt azért jár a gép simán és zajtalanul. A bácskai gazdák és azok is, akiknek más rendszerű aratógépjük vannak, a legkészségesebben elismerték és kijelentették, hogy a „Simplex” aratógép tetemesen könnyebben jár és dolgozik, mint bármilyen más gép. Vojnics Simon zabnaticzai kiváló gazda, híres magas félvérű kancaival egész nap felváltás nélkül egyhuzamban dolgozott ezen aratógéppel, pedig eleinte félt, hogy kanczái el fognak vetelni, de amikor látta, hogy a lovak milyen jó kedvvel és minden megerőltetés nélkül és könnyen járnak az aratógépben egész nap nem váltotta azokat.

Ehhez hasonló eredményt idáig egyetlen aratógép sem ért el. A lovak reggeli hat órától tizenegyig és délután kettőtől hét óráig, vagyis tíz órát dolgoztak naponta, amely idő alatt 12 kat.

dolgozhat s ha egyebet nem, a déli 3 órát és este is egy munkaórát nyerhet, amikor a gép már nem csupán 16 magyar holdat, hanem 20 és 21 vagy 22 magyar holdat is levághat egy nap alatt anélkül, hogy lovait kifárasztaná, ha kocsisa ügyes.

Hogy ez hazai klimatikus és munkásviszonyaink között milyen rendkívüli siker, magyaránom nem kell és ez teszi az ezen géppel való aratást legolcsóbbá.

Az aratás tehát ezen arányokban lesz olcsóbb minden eddigi és más rendszerű aratógéppel vagy éppenséggel a kézi aratással szemben. Ennek pénzügyi hasznát ezen adatok alapján minden gazda egyszerre kiszámíthatja. A 6 lab szélességű asztalnak és kaszáknak ime itt van a kézzelfogható egyik nagy eredménye.

A rud bekapcsolása vagy kivétele egy pillanat alatt minden szerszám nélkül történik.

Rudhordó taliga nemcsak a gép egyenletes járását, de leginkább a lovak egyenletes és könnyű menését is biztosítja, de ezt a gyár külön számítja.

A három ló közül a nyerges a vágási bal oldalon, a másik két ló pedig a rud jobb oldalán huz az amerikai kitűnően szerkesztett három kiséfán, úgy, hogy a lovakra teljesen egyenlően hárul a teher huzása és ez is egyik oka annak, hogy a lovak ki nem fáradnak az egész nap és egymást nem rontják. Minden kenés kívülről történik, így nem kell kenés végett a gép alatt bujkálni.

czélból alkalmazott három munkás mellözhető és más sürgős munkára fordítható.

Vojnics Simonnal a gép teljesen megdült gabonát is akadálytalanul vágta le, csak a kocsist kell betanítani, hogy szembe vágja a dült gabonát.

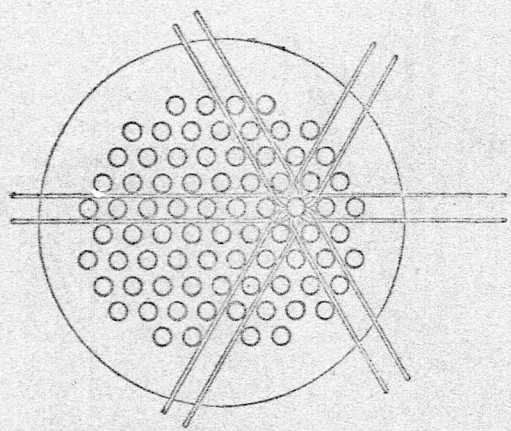
Keskeny utakon vagy hidakon vagy bárhová az aratógép két vendégtengely aladugásával hosszában is szállítható.

Ha még ezeken kívüli megemlítem, hogy egy egész évi munkánál, illetve 400 magyar hold learatásánál egyetlen törés vagy zavar sem fordult elő, akkor a szerkezet és anyag kitűnőségéről és a srófok helytállóságáról kellő fogalmat nyerünk.

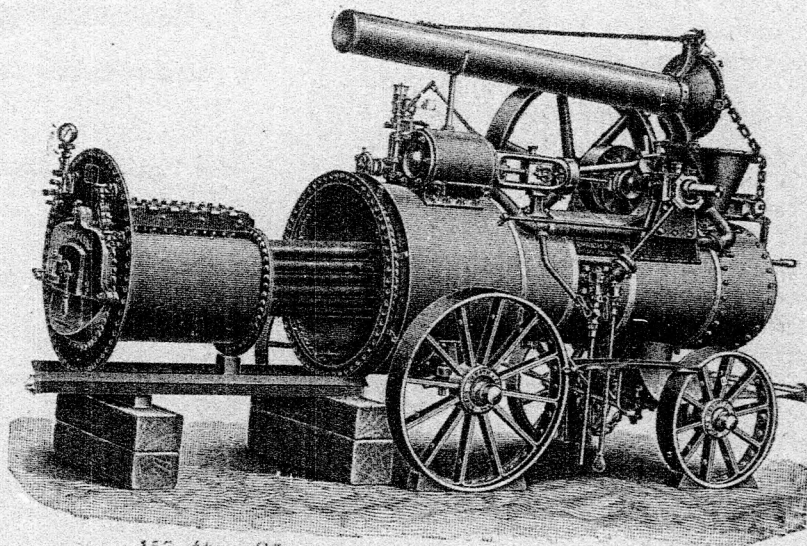
A Simplex kévekötő aratógép minden nagy előnye mellett sem drágább, mint a kevésbé munkaképes régi szerkezetű többi aratógépek.

A Simplex kévekötő aratógépre nézve a kanadai gépgyár kizárólagos képviselője Magyarország és Ausztriára nézve: a Délvidéki közgazdasági bank Szabadkán, míg kizárólagos elárúsítója: az Agrikultura magyar gazdákat eladó r. t. Budapest, Zoltán-utca 12., ahol a Frost & Wood gyár gépei megtekinthetők és ahol minden felvilágosítás megszerzhető.

Lóherer Andor.

156. ábra. Kazáncsövek tisztogatás közben.

157. ábra. Gőzmozgony kihuzható csöveskazánál.

holdat, illetve 16 1200 □-öles magyar holdat vágta le felváltás nélkül és a mult aratásban egy szakasz 400 magyar holdat vágott le.

Legnagyobb meglepetésemre azon kijelentést és beösmérést hallottam Zabnaticzán, hogy a három ló könnyebben járt a „Simplex” aratógépben, mint a „Sack”-ekével. Ennél nagyobb rekordot elérni igazán nem lehet. Ezután nem lephet meg senkit, ha a Bácsmegyei Gazdasági Egyesület ezen eredmények után igazgatósági határozattal egyhangulag kimondotta, hogy a jövőben kizárólag csak a „Simplex” gépek továbbításával és ajánlásával foglalkozik, miután azok kiválóságáról meggyőződött.

Ha azonban a gazda az aratógépet teljesen ki akarja használni, akkor váltott lovakkal is

Az aratógép kezelése és összerakása valóban olyan egyszerű, hogy „Simplex” nevét a legjobban igazolja.

Más gépeknél, ha a kévekötő zsinog elszakad, ami elég sűrűn fordulhat elő, a géppel meg kell állni, a kocsisnak le kell szállani és a zsinogot be kell újra fűzni. A Simplexnél a gép önműködőleg fűzi be az esetleg elszakadt zsinogot, vagyis a gép akadálytalanul haladhat. Ezt is elismerték a gazdák. A zsinogszakadás azonban ritka.

Ha a gép munkaközben bármi okból megállt, az indulásnál nem kell a gépet a lovakkal és rendszeren három munkással hátra tolatni, mert a gép helyből is azonnal teljes erővel vág, ami igen nagy előny, mert a többi gépnél e

Gőzmozgonyok kihuzható csöveskazánál.

Umrath és társától, Budapesten.

Gőzmozgonyok kihuzható csöveskazánál mezőgazdasági üzemeinkben még nem találtak oly mérvű figyelemre, amint a közönséges kazánal ellátott mozgonyokkal szemben megérdemelnének. Főelőnyük tudvalevőleg tökéletes tisztogathatása a kihuzható csöveskazánnak. Ugyan a közönséges mozgonykazán is megtisztogatható iszeptől és kazánkötőtől, de ez rendszerint nagyon terhes munka, amely elsősorban igen lelkiismeretes embereket igényel, akiknek fáradságot kímélniök nem szabad, hogy a kazán belsejének nehezen hozzáférhető részeit is gon-

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országiszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták” len- és heremagtisztító-gépek

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerte 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztító berendezett különleges gépeket, szelejt és magválasztó rostákat, kézi- vagy hajtórőre alkalmazva. — Ezévi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám.

1905. évben Nagy-Enyeden aranyéremmel kitüntetve.

Sürgönczim: Kalmár-rostagyár.

dosan kitesztogathassák. Ezenkívül nehéz a kazántulajdonosnak a tisztogatást kellőképpen ellenőrizni.

A buvólyuk kinyitásával könnyen meggyőződés szerezhető, vajjon a kazánban egy hosszabb üzemidőszak után aynyi lerakódás történt-e, hogy alapos tisztogatás kívánatos volna. Ha igen, úgy a csőrendszer kivételéhez és a kazán tisztogatásához, ami egy nap alatt könnyen végezhető, hozzá kell fogni.

A csövek tisztogatása, melyek közül mind-egyik 12 oldalról hozzáférhető — lásd 156. ábrát — laposvágóval, míg a csőlapok tisztogatása keresztvágóval történik, mely vágókból mindegyik fajta néhány példányban szállítatik a gőzmozgonynyal. A tüszekrényből a kazánkö legkönnyebben úgy távolítható el, hogy arra egy úgynevezett kazánkalapácsal egyik ütést a másik mellé mérjük. A mellő, vagyis a tüzelés felé fordított csőlap tisztogatására különös gond fordítandó, mert ezen lap leginkább szenved a kazánköből és ennek bőséges jelenlőve igen könnyen a források megfolyósodását, sőt a csőlap szakadását idézheti elő.

A mozgony tulajdonosa, ha csak egy tekintetet vet az egész szabadon álló kazánbelsőre, valamint a kazán előtt fekvő csőrendszerre és a lángcsőre, meggyőződhetik a gépész által eszközölt munkáról, hogy az alaposan végeztetett-e és a kazán oly jó állapotban van-e, hogy a következő üzemidőszakban aggály nélkül használható.

Egy ily kazán feltétlenül tovább tart, mint egy közönséges mozgonykazán és bizonyosan épp oly sokáig fog szolgálatot teljesíteni, mint a rajta levő gőzgép, míg a közönséges kazánallátott gőzmozgonyoknál tudvalevő dolog, hogy a gép még sokáig üzemképes lenne, amikor a kazán már tetemesen megromlott és ismételt sok költséggel járó javításokat igényelt. De ez nem az egyedüli előny, amelyet a kihuzható csőveskazán nyújt, mert a kazánköreteg, ha csak 1—2 mm vastagságú is, a hőkiáradást lényegesen megnehezíti és egy tisztán tartott kazánban jelentékeny tüzelőanyag is megtakarítható.

Umrath és társa Budapesten már évek óta szállítják gőzmozgonyukat kihuzható csőveskazánal is, de a czég tudósítása után ítélve ugy látszik, hogy mozgonyok kihuzható csőveskazánal a magasabb ár következtében, melyet a drágább előállítás okoz, nem terjedtek el annyira, mint ahogy nevezetes előnyeiknél fogva megérdemelték volna.

LEVÉLSZEKRÉNY.

Homokcementtégla-készítés. *II. felelet a 284. sz. kérdésre.* A homokfeldolgozás iránt szintén érdeklődve, magam személyesen ellátogattam a gyárba, hol ezen „Pionier” homoktégla-készítógép készül. A Leipziger Cement-industrie Markranstäden, mely ezen „Pionier” téglagyártógépet készíti és szabadalmazva van, igen praktikus annál is inkább, mivel a gyártás módja felette egyszerű. Az eltérő több típusok közül a jegyzékben jelzett „Pionier” 04-et ajánlják és ajánlható leginkább, mivel a legmagasabb termőképességet teszi lehetővé. A 03 típusú gép annyiban csökkenti a termőképességet, amennyiben az osztályozó lapok egyenként lesznek kihuzva, mi tudvalevőleg idővesztés. A „Pionier” 04-esnél pedig a lapok egyszerre csaphatók ki. Azonban azt találtam, hogy előnyösebb ha az anyag egy keverőgéppel lesz keverve, miáltal nemcsak egy munkás takarítható meg, hanem ami a gyártásnál na-

gyon fontos, az anyag bensőleg lesz összekeverve, mi tehát eltekintve attól, hogy a keverés gyorsabb és a munkás megbízhatósága ezáltal nem játszik szerepet. Magam szemtanúja voltam annak, hogy egy órában ezen a „Pionier” gépen 890 drb. téglát készítettek.

Igen természetes, hogy a gyárnak gyakorolt munkásai vannak, feltéve már most, hogy a mi munkásainkkal csak feleannyit leszünk képesek előállítani, tehát egy órában 445 darabot, 10 órában 4450 darab mindenesetre igen szép eredménynek mondható, nem kizártnak tartva azt, hogy a gyakorlat által ez mindinkább fokozódik. *W. H.*

Jégbiztosítási kérdés. *323. kérdés.* A Magyar Jég- és Vizontbiztosító Részvénytársaságnál 6 éves jégbiztosításom van az egyik biztosító intézetünk utján olyformán, hogy a díjból évenként 10% van tartalékba helyezve, amely tartalék az utolsó év díjába javamra beszámíttatik. Ez évben — mely a 6 évből az utolsó — május 19-én a bizt. társaság főügynöke személyesen volt nálam a felvételt eszközölni. Május hó 21-én kapok a főügynökségtől egy levelet, melyben értesít, hogy a kötvényt kiállította, azonban ezt csak az esetben szolgáltatja ki, ha az ez évi díjat — a felgyült 10% levonásával — május 25-ig készpénzben kifizetem, mert ellenkező esetben a kötvényt törölni fogja.

Miután az uzus eddig az volt s ennek megváltoztatásáról, sem egyáltalán a díjfizetés mikéntjéről az ügynök jelenléte alkalmával szó nem volt, hogy a díj ellenében 4 havi elfogadványt adtam s azt annak idején mindenkor pontosan be is váltottam, ezuttal is ragaszkodtam az eddigi szokáshoz s válaszóban kijelentettem, hogy a kötvény törlése esetén más-hol biztosítok. De mivel ez nem saját hibámon mulik, a 10% hoz jogot formálok s jogomat, ha másként nem lehet, pör után is érvényesíteni fogom. Erre a főügynökség válasza az volt: „hogy mivel a díjat a kitett határidőig, május hó 25-ig készpénzben nem fizetem meg, a kötvényt törölték s az esetleges károkért az intézet felelősséget nem vállal. S miután a feltételeknek nem feleltem meg, a 10% tartalék az intézet javára elenyészett.”

Most kérem ott állók, hogy jégbiztosításom nincs s mivel e huzavona alatt már jégkárom volt is, más intézet nem veszi fel a biztosítást. Kényszeríthetném-e s mi módon a biztosító-társulatot a kötvény érvényesítésére, hogy így az eddig felmerült s esetleg ezután felmerülhető jégkárom fedezze s a felgyült 10% tartalék részemre biztosítható legyen? *K. I.*

Felelet a 323. sz. kérdésre. A kérdés eldöntése főleg az írott biztosítási feltételek szövegétől függ, mert ezeknek a hatálya meg nem szűnik azért, hogyha a társaság a biztosítás tartama alatt a díjfizetés dolgában könnyítéseket engedett. Ha az írott feltételek szerint a biztosított fél az évi díjat jogvesztés terhével május 25-ig készpénzben kifizetni köteles, a társaságnak joga van ezen feltételhez ragaszkodni akkor is, ha az előző években készpénz helyett előzékenységből váltót is elfogadott. Ha ez minden évben ismétlődött is, ez még nem olyan szokás, amely az eredeti írásbeli megállapodást lerontaná.

Ha tehát ilyen kikötés foglaltatik a kötvényben s a biztosított fél ennek figyelmeztetés dacára eleget nem tett, a társaság jogosan tekintheti a biztosítási szerződést megszüntnek. Ilyen körülmények között a 10%-hoz való igény és a kártérítési követelés legalább is nagyon kétséges; a mi nézetünk szerint egyáltalában nem érvényesíthető. *Sz. F.*

Mezőgazdasági szeszgyár adómentessége. *324. kérdés.* Jogos-e, hogy egy üzemben levő mezőgazdasági jelleggel felruházott szeszgyár után hl.-ként 4 K. III. osztályú kereseti adó rovassék ki? Ha igen, mennyi és melyik törvénykönyvben található meg az erre vonatkozó paragrafust? *K. U.*

Felelet a 324. sz. kérdésre. A mezőgazdasági szeszgyárak részére biztosított állami kedvezmények között első helyet foglal el az adómentesség s így sem állami, sem községi adó reá ki nem vehető.

Ugyiszintén nem képezik adó tárgyát a szeszgyár összes terményei s azok értékesítéséből befolyó jövedelem.

Lásd 1890. évi XIII. t.-cz. 1. §. 7) pontja.

Továbbá a m. kir. pénzügyminiszternek 1891. évi 55,069 sz. határozata értelmében a mezőgazdasági szeszgyárak III. oszt. ker. adó alóli mentessége az azokkal kapcsolatos marhahizlalásra is kiterjed. Ugyancsak a m. kir. pénzügyminiszternek 1891. évi 88,279. sz. határozata szerint a mezőgazdasági szeszgyárak részére, biztosított adómentesség a sajtolt élesztőtermelésre is kiterjed.

Ezek alapján az adó kivétele jogtalan s törlése az adófelszólamlási bizottságnál kérendő. *Hollady Nándor.*

Nád mint takarmány. *325. kérdés.* Bér-gazdaságomban kevés takarmány terem, de jó nádtermő szigeteim vannak, melyek nagyobb része azonban 20—25 cm. mélységű vízzel van elöntve, úgy, hogy azokat lekaszálna megszáritani nem tudom. Kérem, nem lehetne-e nádat zölden levágva mindjárt a zombolyai kazalok rendszere szerint összehordani? *S. T.*

Felelet a 325. sz. kérdésre. Ha a nádat június első felében kaszáljuk, jó zöldtakarmányt s szénát nyerünk, míg ellenben később nagyon elfásul s akkor alig van szalmaértéke. A korai kaszálásnak további előnye az, hogy igy sarjura is számíthatunk. A szárítás és télen szecska gyanánt való etetés mindenesetre a legtakarékosabb eljárás, mert így teljesen megmentjük a nádban lévő sok cukrot s mert a ló s marha egyaránt nagyon szereti a fiatal nádszénát, a gulyásbeeli marha pl. szivesebben eszi, mint a réti szénát. Ha azonban a szárítás nehézséggel jár, vagy ha a nád már elfásult, besavanyítás vagy zombolyázás által is konzerválhatjuk, amikor azonban a czukornak jelentékeny része elvész. A zombolyázást végezze úgy, ahogy kérdésében leírja, mert a zombolyai kazalnak külseje mindig megromlik, minélfogva tehát kevesebb kára van abból, ha a torzsás rész romlik meg, mintha ellenkezőleg a táplálóbb levélzet kerülne a kazal külsejére. A kazal tetejére hányandó földréteget 1 m. vastagra ajánlatos venni, a kazal teteje pedig erős domborulatot nyerjen, mert a kazal belsejének lagyabb anyaga jobban fog ülepedni, mint a külső torzsás rész. Ha verembe savanyítaná be a nádat, akkor előzetes szecskaázása volna ajánlatos, ha pedig Ásványi-féle tépőgéppel szétszaggathatná, még biztosabban sikerülne a besavanyítás. Mielőtt azonban a besavanyítás vagy zombolyázáshoz fogna, fontolja meg még egyszer, hogy nem lehetne-e oly helyet találni, ahol a nádat ki lehetne teríteni s a napon lehetne szárítani, mert ez az idejében kaszált nád legjobb eltevési módja. *Cselkó István.*

Haszonbérlet megszűnése halál okából. *326. kérdés.* Kilencz évre kötött haszonbérleti szerződésben semminemű intézkedés nincs arra az esetre, ha a bérlő időközben elhal. Most a bérlet ötödik évében a bérlő meghalt. A szerződést csak ő írta alá mint bérlő. Kérem, meg-

Szivattyúk és Mérlegek különleges gyár **Garvenswerke,**
WIEN, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

szünik-e a bérlet, vagy a tulajdonos köteles-e a bérlő örököseit bérlők gyanánt elfogadni?

T. D.

Felelet a 326. sz. kérdésre. Ebben a kérdésben a kir. Kuria teljes ülésben hozott döntésvénytel határozott 1882. okt. hó 30-án és elvként kimondotta, hogy:

„Sem a bérbeadó, sem a bérlő halála egymagában nem szünteti meg a haszonbérletet ott, ahol ez szerződésileg kikötve nincs és ehhez képest, ha a szerződésben a halál felbontó feltételtől ki nem köttetett, sem a bérbeadó, sem a bérlő, sem pedig örököseik nem követelhetik a haszonbérlet megszüntetését egyedül csak azon okból, mert a szerződő felek egyike vagy másika elhalálozott.“

E teljes ülési döntvény indokolása szerint: „Nincs hazai tételes törvény, mely akár a bérbeadó, akár a bérlő halálát egymagában azon okok közé sorolná, melyek a haszonbérletet megszüntetik. A vagyoni jogok és kötelezettségek rendszere átszállanak az örökösökre s az általános szabály alól a haszonbéri szerződés, mely a szerződő felek között vagyoni jogi viszonyt állapít meg, sem képez kivételt.“

A fentebb kérdésre adandó válasz mindezekben világosan bennfoglaltatik.

Sz. F.

Magyar gazdák Angliában.

London, június 15.

40 órai fáradságos, de annál szebb és tanulságosabb utazás után tegnap hétfőn, e hó 15-én végre megérkezünk Nagy-Britannia fő- és székvárosába Londonba. Amint Doverben elhagyva a hajót, vonatra ültünk, hűvös, esősre hajló, barátságatlan volt az idő, sőt leszállt a sűrű köd is. Amde mire Londonba robogott vonatunk, a köd felszállt s vidám tavaszi verőfény ragyogott az óriási városra, mintha csak jókedvvel akarta volna üdvözölni a magyar gazdákat.

Már megérkezésünk napján délután nevezetes feladat várakozott reánk, mert 2^{1/2} órakor Rt. Hon. Earl Carrington, a Board of Agriculture elnöke, az angol földművelésügyi miniszter a lordok házában, 4 órakor pedig az Angol Királyi Gazdasági Egyesület elnöke: a devonshirei herceg fogadott bennünket az egyesület székházában.

Hosszu és fényes fogatokból álló kocsisor szállította társaságunkat a hihetetlen forgalmu utcákon át az angol parlament nagyszerű épületéhez, ahol az urakházának (A) bizottsági termébe vezettek s alig néhány pillanat múlva megjelent a miniszter ur, akinek a társaság minden tagját bemutatott *Essterházy László gr.* és *Szilassy Zoltán*.

Helyet foglalva, az elnöki széket foglalta el Lord Carrington, maga mellett jelölve ki helyet jobbról és balról imént említett vezetőinknek.

Essterházy László gróf állt fel ekkor s rövid beszédben üdvözölte az angol földművelésügyi kormányzat vezetőjét, megköszönve azt a kegyes támogatást, amellyel a maga részéről is elősegítette és biztosította a tanulmányi ut sikerét; ezt a pártfogást kérte arra az időre, míg csak angol földön tartózkodunk.

A földművelésügyi miniszter hosszasan

válaszolt. Mindenekelőtt sajnálatát fejezte ki azon gyászos esemény fölött, amely *Miklós Ödönt* megakadályozta abban, hogy az OMGE. tagjait Angliába vezesse. Az angol király, a kormány és az angol gazdák nevében a legmelegebben üdvözölte a magyar vendégeket és amidőn a maga részéről is a legmesszebbmenő támogatást helyezi kilátásba, az utazáshoz szerencsét és eredményt kíván. Kifejtette aztán a miniszter, hogy a mezőgazdák mindenütt szövetkezni kell s egymás céljait elő kell mozdítani, mert ezáltal nemcsak a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem, hanem a világbéke érdekeit is szolgálják.

A beszédet társaságunk viharosan megélvezte s a hivatalos fogadás véget ért. A miniszter ekkor a magyar gazdák elére állt és személyesen mutatta meg a lordok háza nagyszerű helyiségeit. Azt a termet, ahol az angol király díszbe öltözik a parlament megnyitása előtt, az üléstermet és a nagyszerű könyvtárat; majd egészen a kapuig kísért a társaságot, ahol valamennyiunktől személyesen vett búcsút.

Ujra kocsikra ültünk aztán s egy szemleut, körütkocsikázás után, amidőn a metropolis nevezetességeit tekintettük meg, az Angol Királyi Gazdasági Egyesület Bedford Square-i székházához hajtottunk, ahol szintén a gyülesterembe kalauzoltak bennünket.

Pontban 4 órakor jelent meg körünkben a devonshirei herceg, az egyesület elnöke, hogy tisztelgésünket fogadja s üdvözölje az OMGE. tagjait.

Itt is *Essterházy László gróf* tartott beszédet, megköszönve azt a szíves meghívását az angol gazdáknak, ami lehetővé tette az OMGE. tagjainak Nagy-Britannia oly magas fokon álló mezőgazdasági és állattenyésztési viszonyait tanulmány tárgyává tenni.

A devonshirei herceg a következőkben válaszolt:

Elnök Ur!

Az nekem a legnagyobb élvezet, hogy ma itt lehetek és hogy nekem jutott a szerencse, hogy kollégaim nevében Önöknek igen tisztelt uraim, az OMGE. tagjainak egy kartársi „Isten hozott!“ mondják ez országban.

Minékünk — amint én tudom — nem volt egy korábbi alkalmunk ahhoz, hogy egy küldöttséget a magyar gazdák köréből üdvözölhessünk hazánkban. De mindig élénk emlékekben van az a szíves vendégszerető fogadtatás, amelyet az angol gazd. egyesület tagjai az 1896-iki nemzetközi gazdakongresszus alkalmából a magyar gazdák részéről tapasztaltak.

A mi egyesületünk mindent elkövetni óhajtott e kongresszuson arra nézve, hogy a nemzetközi érintkezés a gazdák között együttes és egyetértő legyen és én remélem, hogy Önök is azzal az emlékekkel fognak hazatérni, hogy a mi körünkben jól érezték magukat.

A programot úgy állítottuk össze, hogy az előttünk levő 2—3 hét alatt Anglia és Skócia mezőgazdasági viszonyait bemutatthassuk és reméljük, hogy Önöknek alkalmuk lesz karakterisztikus angol gazdaságokat láthatni, sőt hisszük, hogy ez Önöket érdekelné fogja.

Igen örvendünk tudni azt, hogy Önök ez alkalommal a mi nemzeti mezőgazdasági kiál-

litásunkat szemlélhetni fogják, amely New-Castleban a jövő hónap elején nyílik meg.

Reméljük, hogy ott a nagyarányu gazdasági gépgyűjtemények, amelyeket a mi gazdáink használnak, továbbá a gazdag élőállatkiállításunk az Önök tetszését meg fogja nyerni.

En nem akarom az urakat tovább fenntartani, csak még egyszer ki akarom fejezni, hogy a mi egyesületünk rendkívül örvend annak, hogy Önöknek „Isten hozott!“ mondhat.

Paikert Alajos szólalt fel ezek után s köszönte meg a társaság rendhívti szíves fogadtatását s biztosította a herceget és a gazd. egyesület, hogy társaságunk a legnagyobb érdeklődéssel viseltetik az itteni viszonyok iránt s már előre is tudjuk, hogy gazdag tapasztalatokkal ellátva fogunk hazánkba visszatérni.

Ugy az *Esterházy László gróf* és a herceg, mint a *Paikert* beszédét igen hangos és zúgó éljenzés követte.

A devonshirei herceg aztán, akinek környezetében az Angol Királyi Gazdasági Egyesület legelőkelőbb tagjai is jelen voltak, téára hívta meg társaságunkat, mely célból az emeleti termekbe vonultunk, ahol gazdagon terített és piros fehér zöld virágdiszbe öltöztetett asztalok mellett ismerkedtünk meg angol gazdatársainkkal.

A fogadtatás után szállodánkba tértünk vissza. Ma kedden Cambridgében, az ottani állami kísérleti állomás tanulmányozására és a St-Ives mellett 300 acre bérgazdaság megtekintésére utaztunk Mr. Spencerhez, akinek hírneves yorkshirei sertésenyésztését néztük meg.

Társaságunkban vannak: Mr. *Middleton* tanár, a földművelésügyi miniszterium második államtitkára és Mr. *Dymond*, a közoktatásügyi miniszterium mezőgazdasági szakoktatási ügyének főnöke.

Horváth Jenő.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

Az OMGE. közleményei	Oldal
Egyről-másról	1347
Magyar gazdák Angliába	1348

Növénytermesztés.

Az alföldi, főként a tiszavidéki buza nemesítésének irányelveiről	1349
---	------

Állattenyésztés.

A mangalicza sertés kétszeri malacoztatása	1350
--	------

Gazdasági gépészet.

„Simplex“	1351
Gőzmozgonyok kihuzható csöveskazánnal	1352
Levelszekrény	1353
Vegyések	1354

A Gazdaszövetség Parádón. — Szonjas Lajos kitüntetése. — Gyász hírek. — Termésbecslés június 15-én. — Virágkiállítás Budapestén. — Olajpogácsa és pogácsalízit deklassifikálása. — A cikóriatermesztés felendítése. — Földbérlet-szövetkezet. — Házi nyultenyésztés terfoglalása hazánkban. — A nemzetközi jogi egyesület budapesti konferenciája. — Adóelengedés jégkár esetén. — A német államadósság törlesztési terve. — Szeszadójavaslat és az osztrák birodalmi gyűlés. — Közlekedési hírek	1356
Kereskedelem, tőzsde	1357

Legujabb vivmány! Ujdonság!

MAGÁNJÁRÓ

„GNOM“ petrolin-benzin-lokomobil.

OBERURSELI MOTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. BÉC, VI/2., Gumpendorferstrasse 72

A Gazdaszövetség Parádon. Nagy érdeklődés mutatkozik a Magyar Gazdaszövetség közgyűlése iránt, melyet folyó hó 23-án tart Parádon. A népes közgyűlés egyik fő vonzóerejét mindenesetre *Darányi Ignác* földmívelésügyi miniszter, mint a Gazdaszövetség elnökének személyes megjelenése képezi. Az utazás terve szerint 23-án reggel 7 óra 35 perczkor indulnak a Központi pályaudvarról és a kálkapolnai különvonatra való átszállással 11 óra 12 perczkor érkeznek Parád-fürdőre. A gyűlés déli 12 órakor kezdődik a fürdő társalgótermében. Tárgysorozatából kiemeljük *Darányi Ignác* elnöki megnyitóját, a szövetség munkásságáról és terveiről szóló jelentést, *Emőd József* orsz. képviselő előadását az új vámtarifáról és a Károlyi-jutalomdíjak kiosztását. Gyűlés után társas lakoma lesz a fürdő vendéglőjében. A jelentkezések ideje már 17-én letelt, melyből meg lehet állapítani, hogy a szervezkedő földmívelők küldötteinak hatalmas tábora lesz jelen a gazdaszövetség parádi közgyűlésén.

Szomjas Lajos kitüntetés. Őfelsége a király *Szomjas Lajos* dr. földmívelésügyi miniszteri osztály tanácsosnak, valamint törvényes utódainak a közszolgálat terén szerzett kiváló érdemei elismerésül a magyar nemességet, *Tarcsali* előnévvel díjmentesen adományozta. E kitüntetését mező- és közgazdasági életünk e kiváló munkása a különböző földmívelésügyi javaslatok alapos tanulmányozásával és kidolgozásával bőven kiérdemelte és mi szívből örülünk, hogy a földmívelési ügy e nagytehetségű és odaadó szorgalmu előharcosának érdemeit a királyi elismerés is méltatta.

Gyász hírek. Kisfaludi *Lipthay István* cs. és kir. kamarás, a Ferenc József-rend csillagos középkeresztese stb., stb. nyugalmazott m. kir. földmívelésügyi min. tanácsos, életének 74. évében, f. hó 17-én Budapesten elhunyt. A megboldogult hült teteme e hó 19-én helyeztetett örök nyugalomra a kerepesi-úti temetőben.

Faber Oszkár nyug. uradalmi tisztartó életének 65. évében f. hó 17-én elhunyt Keszthelyen. A megboldogult hült tetemét e hó 19-én helyezték örök nyugalomra a szentmiklósi sírkertben.

Termésbecslés június 15-én. A földmívelésügyi miniszterhez e hó 15-ig beérkezett tudósítások szerint a vetések állása, dacára a június hó első felében kedvező időjárásnak, az előző becsléshez képest gyengült. Míg ugyanis az előző termésbecslésben az orsz. termésátlagot kat. holdanként búzából 6'24 q.-ra, rozsból 6'24 q.-ra, árpából 6'76 q.-ra, zabból 6'13 q.-ra becsülteti, addig a mostani jelentések szerint a remélhető országos termésátlag búzából 6'15 q., rozsból 6'23 q., árpából 6'59 q., zabból 5'92 q. A remélhető termésátlag tehát minden termelési ágban csökkent s így a jelentés nagyon is beigazolja lapunk 45. számában a június 1-i becsléshez kötött azon föltevésünket, hogy a június hó elején beállott egy heti száraz forróság föltétlenül csökkenteni fogja a terméskilátásokat és hogy kedvezőtlen időjárás esetén a tavalyi szűk termés megismétlődésére kell számítanunk. Összehasonlítva ugyanis a mostani becsléseredményeket a június elseji becsléssel, a múlt évi és az 1900—1904. öt

évi átlagterméssel a következő táblázatot kapjuk:

	Remélhető termés		Termés	
	1908 jun. 1.	1908 jun. 15.	1907-ban	1900—1904.
	m 1116		m 1116	
	m 1116		m 1116	
Buzából	37'53	36'93	32'80	40'03
Rozsból	12'07	12'02	10'99	12'04
Árpából	12'83	12'51	13'73	12'04
Zabból	11'43	11'02	11'54	11'00

E szám adatok szerint tehát a termésátlag csökkenése aránylag csekély, de sohasem szabad azt számításon kívül hagynunk, hogy minden métermázsa termésesökkenés kivételünk rovására esik. Nagyobb baj ennél azonban, hogy a vetések állása ismét a nagy magyar Alföldön kedvezőtlen és hogy a jóformán teljesen kifogyott készletek miatt az átlag ismét gyenge őszi gabonatermés szemben a malmoknak ismét egy rossz üzleti évvel kell leszámolniuk. Részletes jövődőlésekbe és üzleti fejtegetésekbe ez alkalommal nem bocsátkozhatunk. Táblázatunk ridég száraz adatai unti elegendők arra, hogy a magyar gazdáközönseget a magyarországi termésről megfelelően tájékoztassák.

Virágkiállítás Budapesten. Az Orsz. Magyar Kertészeti Egyesület a városligeti iparsarnokban rózsá- és pelargoniumkiállítást rendezett, amelyet szerdán d. e. *Darányi Ignác* földmívelésügyi miniszter nyitott meg. A megnyitási ünnepélyen megjelent előkelő közönség között láttuk *Emich Gusztáv*ot és *Czobor László*t az OKE. elnökeket; *Ottlik Iván* áll. titkár, *Molnár István*, *Laehne Hugó*t stb.; egyesületünket és lapunkat *Rubinek Gyula* igazgató, *Jeszenszky Pál* ügyv.-titkár, *Buday Barna* szerkesztő és *Székely Győző* lapunk belmunkatársa képviselték. A kiállítás a korán beállott nagy forróság miatt kevésbé nyújtott üde képet, mert különösen a rózsák a nagy meleg miatt gyorsan elfonnyadtak és a hűtőkamrák sem óvhatták meg a gyors elhervadás veszélyétől. Egészben véve azonban a kiállítás gyönyörű volt és hazai kertészeteink e kiállítással is méltóképpen megbizonyították, hogy a külföld nagybiru kertészeteivel szemben teljesen versenyképesek. A kiállítás díszé a királyi budai kertészetének gyönyörű palma-, hortensia- és pelargonium csoportján kívül a magyar kertészeti tanintézet csoportja volt. Rendkívüli érdekességet adott e kiállításnak *Geiger György* kolozsvári műkertész csoportja, amely tisztán csak magyar pelargonium újdonosságokat tartalmaz, amelyek jó magyar történelmi neveket viselnek elnevezve. Nagyon érdekes *Kardos Árpád* rózsafajta tanulmányi gyűjteménye, szakszempontból azonban kétségen kívül legértékesebb emőkei *Emich Gusztáv* rózsakeresztelési kísérleti eredményeinek bemutatása, akinek sikerült hybrid-hybriddel való keresztezés útján a legremekesebb rózsaféléseket előállítani.

Olajpogácsa és pogácsaliszt deklassifikálása. Egy bécsi szaklap, az Allgemeiner Tarifeinzeiger híradása szerint az olajpogácsa és olajpogácsaliszt legközelebb a C) osztályba fog a magyar-osztrák monarchia és Bosznia-Hercegovina valamennyi vasútján deklassifikálni, ami a MÁV. mai díjszabási tételéhez képest mintegy 40% díjkezdményt jelent. Sajnos csak az, hogy ez a hazai mezőgazdaságra előnyös intézkedés előreláthatólag még jobban elő fogja mozdítani a szóbanforgó abrakterményféléknek külföldre irányuló kivitelét, amit pedig mindenképpen károsnak és kárhóztatónak

kell mondanunk. Szinte önkéntelenül felmerül a kérdés, nem volna-e éppen ebből a szempontból a közérdeknek megfelelőbb a régi állapot fenntartása, feltéve, hogy a szállítási díjak mérséklésével nem jár karöltve a külföldre való kivitelnek megnehezítése, amit minden alkalommal sürgetünk és követelünk.

A cikóriatermesztés fellendítése. Hazánk klímája és talaja igen alkalmas a cikória termesztésére s a termesztés mégsem képes a fogyasztást kielégíteni. Miért is *Darányi* a cikóriatermesztés fellendítése érdekében több üdvös rendeletet adott ki: a kanizsai pótkégygyárat a beváltott cikória mennyisége szerint államsegélyben részesíti. Nagybő jelentőségű azonban a földmívelésügyi miniszter azon intézkedése, mely szerint elrendelte, hogy egy magyarvári növénytermesztési kísérleti állomáson, valamint egyes vállalkozó gazdák földjén cikóriatermesztési kísérletek történjenek, egyrészt a legjobb fajták kiválasztására, másrészt a legalkalmasabb mivélési módok megállapítására. Ezen utóbbi intézkedés alkalmas arra, hogy a cikóriatermesztést a kívánt arányokra fejlessze.

Földbérlet-szövetkezet. A nagyváradi latin szertartású püspökség uradalmain immár a második földbérlet-szövetkezet alakult Mezőkeresztesen a Magyar Gazdaszövetség vezetése alatt. Az első ilyen irányú szövetkezet igen jól boldogul, anélkül azonban, hogy panaszra lenne oka a bérbeadónak. Szerencsés körülmények között született, sikerült eszme volt a földbérlet-szövetkezet megalakítása, mely rendszerénél és szervezésénél fogva alkalmas arra, hogy egy a bérbeadó, mint a bérlet boldoguljon. Valóban fogadva el ezen eredményt, remélhető és kívánatos, hogy birtokosaink foglalkozzanak a földbérlet-szövetkezeteknek nemcsak a rendszerével, de eszméjével is, mert ezek — elterjedésük esetén — idővel nagyarányú szociális irányú átalakulást lesznek hivatva előidézni.

Házinyultenyésztés terfoglalása hazánkban. Valóban csodálatra méltó, hogy hazánkban némely jó dolog, mint pl. a házinyultenyésztés, mely azt lehet mondani, mindenkinek hasznót hozhat, évszázadokig ismeretlen maradhat, még akkor is, mikor 60—70 éven keresztül nyitott szemmel láthattuk, mit mivel a nyugati kultúrában ezen kis háziállattal. *Darányinak* kellett ismét a miniszteri székbe ülni, hogy az országban ezen állattenyésztési ágazatot népszerűsítse s ez teljes mértékben sikerült is neki, mert ma két évi akció következménye az, hogy hazánkban is hozzávetőlegesen 5000 házinyultenyésztő van, akik nem holmi more patrio eljárással tenyésztik a házinyulakat, de kalitka rendszerrel, amely biztosítja a szaporulatot s annak felnevelését. De előmozdította ezen ágazat ily gyors népszerűsítését a szakirodalom is, amely önerejéből tartja fenn magát, minden állami támogatás nélkül, ami fényes bizonyítéka az általánosan megnyilvánuló érdeklődésnek. Mindenkinek ajánljuk, hogy a „Házinyultenyésztés” című heti szaklap kiadóhivatalától (Rákospalota, V. 3.) kérjen mutató számot. Öt lapszám 1 korona ellenében hérmertve küldetik.

A nemzetközi jogi egyesület budapesti konferenciája. A Londonban székelő nemzetközi jogi egyesület (International Law Association) ez év szeptember 22—26. napjain Budapesten tartja

Kollár Ferencz-féle „BITUMINA”

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt-tetőlemez

tartós, tűzbiztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolás nem igénylő tetőfedőanyag. „Bitumina”-val fedett tető be-meszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen. „Bitumina” régi zsindelytetők átfedésére is kiválóan alkalmas. **Tetőfedések elsőrendű szakmunkásokkal végeztetnek.**

Kollár Ferencz és Társa

fedőlemez, elszigetelő-lemez, aszfalt-és kátránytermékek vegyi gyára — **Budapest.**

Telefon-szám: 90—21.

Gyár: IX., Scroksári-ut 101. Városi iroda; IX., Ullői-ut 25. Sürgőnyozim: Karboikol Bpest.

huszonötödik konferenciáját. A nagytekintélyű egyesület londoni vezetősége és az értekezlet budapesti előkészítő-bizottsága Günther Antal igazságügyminiszter elnöke alatt nagy buzgalommal fáradoznak az idén első ízben Budapesten megtartandó jubiláris tanácskozás sikerének biztosításán és nagyérdemű, változatos tárgysorozatot dolgoztak ki, amely hazai jogászaink és közgazdánk érdeklődésére is számot tarthat. A konferencia munkálataiban részt vehetni előre beküldött írásbeli vélemény kidolgozásával és magán a konferencián tartott felszólalással vagy előadással. Az írásbeli vélemények, amelyeknek tárgya a tárgysorozat bármely pontjára szabadon választható, magyar, német, francia vagy angol nyelven legkésőbb július 31-ig küldendő be a budapesti előkészítő-bizottsághoz (V. Szemere-utca 10.), amely azoknak lefordításáról és kinyomatásáról gondoskodik. Magán a konferencián egyes előadások legfeljebb 10-15 percznyi időt vehetnek igénybe. Az előkészítő-bizottság felkérte az OMGE-t, hogy tagjaink figyelmét hívjuk fel erre a valóban országos jelentőségű konferenciára s a magunk részéről is kívánatosnak tartjuk, hogy a tárgysorozatba felvett közgazdasági kérdések iránt érdeklődő tagjaink közül minél többen vegyenek részt a nemzetközi értekezleten, amely az időszerű külföldi szaktekintélyeknek közjogi és közgazdasági viszonyairól való helyes informálásával jelentős hazafias missziót is teljesít. A tárgysorozatban a következő kérdések szerepelnek: nemzetközi bíraskodás, a váltójog egységesítése, adás-vétel nemzetközi szempontból, bírói ítéletek végrehajthatósága a külföldön, kettős adóztatás, a munkásbiztosítás nemzetközi vonatkozásai, szabadkereskedelem a Dunán, közúti jog, területiális vízek stb.

Adóelengedés jégkár esetén. Tekintettel arra, hogy a napokban az ország számos vidékén nagy jégesők voltak és a jégesővel kapcsolatos felhőszakadások helyenkint a termést részben igen nagy mértékben, részben teljesen elpusztították, felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy ilyen elemi csapások esetén az adót egyharmad, kétharmad részben, esetleg egészen is elengedik. Adóelengedésre a kárvalott gazda csak akkor tarthat igényt, hogyha a községekben a községi előjárásoknál, városokban pedig a polgármestereknél a káreset megtörténte után számított nyolcz napon belül azt írásban bejelenti és a kár fölvételére szükséges nyomtatványokat, melyek ivenkint 4 filléért beszerezhetők, a bejelentéshez csatolja. Ha valamely vidéken több kárvalott van, azok nevében két meghatalmazott képviselőjük kérheti az adóelengedést.

A német államadósság törlesztési terve. Az a kedvező fordulat, amely a múlt esztendőben átszenvedett súlyos válság után tavasszal beállott a világpiacra, állandó jellegűnek ígérkezik s a pénz általános olcsóbbodásában nyilvánul meg. Az Angol Bank hosszú idő után ismét harmadfél százalékra mérsékelte a hivatalos rátát, a magánkamatláb pedig Londonban két százalék körül mozog; Franciaországban három százalék a hivatalos diszkont, sőt immár a német birodalmi bank is rátérhetett a négy százalékos kamatlábra, pedig Németország aránylag a legjobban megszínylette a nagy világválság súlyos következményeit. A német piac oly erős megrázkódtatáson esett át, hogy tárgyilagosan mérlegelve a helyzetet, a Reichsbank legutóbbi kimutatása még egyáltalában nem teszi indokolttá a kamatláb leszállítását; ugylátszik azonban, hogy e váratlan bankráta-

mérséklés mögött magasabb politika rejlik s a négy százalékos kamatláb előhírnöke a tervbevetett újabb német birodalmi járadékkibocsátásnak. A német birodalmi gyűlés pénzügyi bizottsága ugyanis elfogadta Paasche és Erzberger képviselőnek a birodalmi államadósság gyorsabb törlesztésére irányuló javaslatát. Elvül mondotta ki, hogy újabb kölcsönök ezután csakis gyümölcsöző, hasznot hajtó beruházásokra fordíthatók, továbbá általános szabályul állította fel, hogy ezental csakis törlesztéses kölcsönök vétessenek fel, amelyek legfeljebb 56 év alatt teljes összegükben törlesztendők. A pénzügyi bizottság ezzel az államadósságok rohamos növekedésének kívánna gátat vetni, mert némileg megdöbbenette az a hivatalos kimutatás, mely szerint a legutóbbi tizenöt év alatt évenként átlag 200 millió márkával növekedett a birodalmi adósságteher, amely jelenleg már meghaladja a négy milliárdot. Tekintettel a közel jövőben tervezett nagy szociálpolitikai reformokra (munkanélküliek, özvegyek és árvák biztosítása, tisztviselői illetmények javítása stb.), ez az adósságteher öt éven belül előreláthatólag meg fogja haladni az öt milliárdot. Feltéve azt az elképzelhetetlen esetet, hogy ez a teher újabbakkal nem gyarapodnék az idők folyamán, még így is mintegy négyszáz esztendőbe telne az egész államadósságnak a ma gyakorlatban levő törlesztési rendszer mellett való teljes visszafizetése, ami a távol jövő nemzedékeire való, elvileg jogosulatlan áthárítását jelenti oly terheknek, amelyeknek hasznát a mai és a legközelebbi generációk élvezik. A parlament a kölcsönök bőkezű megszavazása mellett egyszermind komolyan gondoskodni kíván a megszavazott terheknek lehetőleg gyors törlesztéséről is.

Szeszadójavaslat és az osztrák birodalmi gyűlés. A szeszádo tervbevetett felemelése váratlanul erős akadályra talált a birodalmi gyűlésben. A kormány javaslata az adóemelés folytán várható jövedelemtöbblet nagyobb részét a tartományokban pénzügyi helyzetének megjavítására szánta s bármilyen egyhangu helyesléssel fogadta az egész parlament ezt a tervet, az első nehézség már ott keletkezett, midőn a tartományoknak szánt segély felosztási kulcsa — mely a fogyasztáshoz igazodik — nyilvánosságra került. A felosztási tervvel természetesen egyik tartomány sincs megelégedve és sokan a felemelt szeszádo egész várható bevétel többletét a tartományok részére követelik. A másik nehézséget az idézte elő, hogy az urakházának egyik bizottsága legutóbb leszállította a cukoradó leszállítását, amit pedig a parlament a kiegészítési javaslatok megszavazásának egyik ellenértéke gyanánt vívott ki a kormánytól. Mivel pedig a cukoradójavaslatra alkalmasint a plénumban is hasonló sors vár, az adóleszállításért küzdő pártok nem hajlandók most egy másik fogyasztási adó emelésébe belemenni. A sürgős tárgyaláshoz szükséges $\frac{2}{3}$ többség nem állván a kormány rendelkezésére, az a terv merült fel és fog valószínűleg megvalósulni, hogy a szeptember 1-től augusztus 31-ig terjedő egy évi időszakra a kormány provizóriumban nyer felhatalmazást a 140 koronára felemelt szeszádonak beszédésére s egyúttal ez a provizórium állapítja majd meg az egyes tartományok részesedési arányát a bev-

teli többletből, míg a szeszádojavaslat részletes tárgyalása és a tartományok pénzügyi helyzetének rendezésére vonatkozó végleges terv megállapítása alkalmasint az őszi ülésszakra marad.

Közlekedési hírek. *Husforgalom a bécsi központi vásárcsarnokban.* A bécsi központi vásárcsarnok 1908 április havában 1.330.200 kgr. húst kapott vasuton. Ezuttal a behozatalban Magyarország ismét a második helyre került, mivel Galiczia és Bukovinából 1.212.900 kgr., Magyarországból pedig 59.200 kgr. húst szállítottak. A vasuti kocsi kihasználása és a husforgalom emelkedésével mind jobba is gazdaságosabbá válik, amennyiben jelenleg átlagban mintegy 3000 kg.-ig vannak a kocsi kihasználva.

Nyers kender- és lenkőröküldemények fuvardíj-kedvezménye. Lajostanyáról Uj-Szegedre teljes kocsiakományokban szállítandó kender- illetve lenkőröküldemények után a fuvardíj 36, illetve 39 fillérben állapított meg rovatolás után.

Leölt baromfiküldemények közvetlen forgalma. Gyorsárúként tetszesszerinti mennyiségben feladásra kerülő leölt baromfi után Apátfalváról Aussee, Ischl, Gmunden, Linz, Passau, Salzburg és Simbach, nemkülönben Makóról Baden és Vöslau-Gainfarn állomásokra közvetlen fuvardíjtételek létesítettek, melyek a folyó évi június 15-től rovatolás után érvényesek.

A wieni rovatolási díjtételek új kiadása. A cs. k. osztrák államvasutak 1908 július 1-től való érvényességgel a nyugati vonalak, továbbá az átalamosított északi vasut vonalainak, nemkülönben az olmtüzi vonalak állomásaira vonatkozó rovatolási díjtételeket Wien Donauuferbahnhof és Wien Nordbahnhof állomásokat illetőleg számos új viszonylat bevezetésével újól kiadja. Ezen díjszabás a kötelékforgalmak küldeményeinek könnyebb elszámolását teszi lehetővé s az osztrák államvasutak nehezen kezelhető díjszabásaival szemben nagy könnyítést jelent.

Ábraktakarmányok fuvardíj-kedvezménye. A budapesti balparti állomásokról Kremsier átmenetre a kremsier-borowitzi helyiérdekű vasut állomásaira rendelt és a használt kocsi raksulya után fizetendő *mostlék-, olajpogácsa- és korpaküldemények* után június 6-tól díjszabási uton való érvényesítésig rovatolás után alkalmazandó közvetlen díjtétel létesítetett.

Burgonyaküldemények fuvardíj-kedvezménye. Apátfalváról Szegedre teljes kocsiakományokban szállítandó *burgonyaküldemények* után május 31-től való érvényességgel a 32 fillérsnyi hivatalos díjtétellel szemben 24 filléres díjtétel alkalmazatik rovatolás után. A kedvezmény tehát 25% a rendes fuvardíjtételhez viszonyítva.

Harcz a magyar gabona ellen. Az osztrák gabonakereskedők és a malmok panasszal fordultak a vasuti miniszteriumhoz, mivel a Magyarországból szállított gabona a szab. osztrák-magyar államvasutársaság mai helyi díjszabása alapján a legtöbb viszonylatban Marcheppen át olcsóbban szállított, mint Wienen át és így a wieni tárolás után a gabona drágább fuvardíjjal terhelten érkezett meg a piacra, mint a közvetlenül szállított küldemények. A vasuti miniszterium a panaszt méltányolva a szab. osztrák-magyar államvasutársaság új helyi díjszabásának jóváhagyása alkalmával keresztülítette azt, hogy a marcheppi és wieni díjtételek között oly díjszabás létesüljön, melynek következtében a wieni közvetítő kereskedelem a közvetlen díjtételekkel szemben hátrányban ne legyen.

Apró állatok szállítása kézipodgyásként. A vasuti üzletszabályzat szerint kézipodgyász gyanánt apró állatokat (baromfi is) a személykocsiba bevinni csakis kalitkában, ládában vagy kosár-

FEHÉR (EGYIPTOMI) ■■■■

CSILLAGFÜRT

(LUPINUS ALBUS) ■■■■

15 koronáért

100 kilónként barosi parittással

kapható

Haldek

magnagykereskedésében
József főherczeg 6 cs. és kir.
fensége udvari szállítójánál,
Budapest, V., Bálvány-utca 6.

ban szabad és pedig csakis azon esetben, ha a kocsiba vitt apró állatok az utitársaknak szaguk miatt vagy máskülönben nem alkalmatlanok, vagy pedig ha ezt várnak, adó vagy rendőri szabályok ki nem zárják. Szabadon járó bárány vagy ehhez hasonló állatot tehát a személykocsiba vinni nincs megengedve. Az apró állatok is csak az esetben vihethők kézipodgyász gyanánt, ha az utas összes kézipodgyásza a podgyásztartónak az utas ülőhelye feletti levő részén elfér.

kap, elszárad, tengeri még jól áll, de ennek is rövidesen eső kell.

Debreczen. A mult heti esőzés a növényzetet felditette. Vetéseink közepesek, szőlő szép termést ígér, gyümölcstermésünk gyenge lesz.

Győr. Mult heti jelentésem óta az időjárás ismét forrora változott, mely bár ezideig aggodalmat még nem kelt, de eső mégis, különösen a tavaszakra szükséges lenne. A vetések állása (a zabot kivéve, melyre komolyan panaszok) továbbra is közepes termésre ad kilátást.

abnormális a fejlődése. Rózsa jól fejlődik, árpa és zab gyenge, közepes termést várhatunk.

Nyiregyháza. Az erős száraz melegek az őszi kalászosok fejlődését akadályozták s felős a szem megszorulása. A tavaszok különösen a homokon nagyon gyengén fejlődnek. Van sok oly rozsvetés, mely alig adja meg a magot, míg a jó kötött homokban rozsbán 7 mm. s buzában is annyit lehet kat. holdanként várni.

Nyitra. Az időjárás igen szép, jó meleg napok járnak. A széna kaszálása folyik. Az országos jégeső Nyitra megyét is érte, különösen a déli járásokat. Kivált Komját és Tardoskéd községeiben okozott a jégeső nagy pusztításokat.

Pancsova. Buzavetésünknek most már az eső sem használhat, a szem már kész és mint a multkor jelenttem, sok helyen üszögös. Az idei buzatermés átlag 6 mm.-ra vehető, árpa már néhány helyen, leginkább kertekben kasza alatt áll, termés átlag 12 mm. Zab a szárazság folytán kicsi és kifejletlen. Tengeri, daczára a szárazságnak, szépen fejlődik és még egészen sötétzöld.

Sopron. Időjárás meleg, kedvező. Buza helyenként a rohamos eső folytán megdőlt, levelein rozsdá mutatkozik. Árpa és zab ritkák, esők még segíthetnek. Lohere jó termést adott. Kukoricza, burgonya szépen állanak.

Szatmárnémeti. Az eddigi előjelek után gyenge közepetértségre lehet számítani, igen nehéz azonban határozott állítást közzéadni, mert az egyes termények fejlődöttsége a talaj és a megmunkálás minőségére szerint óriási eltéréseket mutat. A tengeri második kapálása folyik, sok helyt be is van végezve, réteket kaszálják, a hozam általában gyenge. Szárazság újra kezdődik, eső kellene.

Temes megye. Buzási járás: A tartós szárazság miatt a fejlődés beállott, már nemcsak a tavaszok, de az őszi is kezdenek kiszáradni. Tavaszok kalaszban, de több mint 50%-a kiveszett. Zabban eddig 60%-a kár. A répat mindenütt kiszáradt, valamint a későn vetett tengeri. **Csákvai járás:** A hosszas szárazság miatt ugy az őszi, mint a tavaszok fejlődése visszamaradt. őszi rozsa érőfélben van. Buza is kalászosodik, de szalmája rövid és kalaszai meddők. Tavaszok egyenlőtlenekek és korán érettek. Repce érik, néhol aratják, minőség és mennyiség gyenge. Nemely vidéken ennek daczára jó közepes termést várható. A parasztbuzákban üszög mutatkozik. **Dattai járás:** Az őszi, daczára a szárazságnak, elég jól állnak, közepes termés várható. Tavaszok árpa és zab, valamint más kalászosok és gumós növények igen gyengék. A parasztgazdák őszi vetései a közepesen jóval gyengébbek. **Fejérvárosi járás:** A nagy hőség folytán árpa és zab alig lesz. Buza igen silány, tömredék az üszög. **Központi járás:** Az őszi gabona szalmája igen visszamaradt, buzában 3-4% üszög észlelhető, különben a kalász fejlődése kielégítő. Az árpa a rendesnél gyengébb. **Kubinyi járás:** Buza, árpa a viszonyokhoz képest kielégítő, az üszög azonban 15-20%-os karral fenyegeti a termést. A tengeri kétharmad részben kicsiny és sárga. **Lippai járás:** Buza nem kielégítő, ritka és helyenként üszös. Az utóbbi esőzések némileg javították. A tavaszok, valamint a tengeri közepes. **Temesrékási járás:** Vetések állása nem kielégítő, kalászosok elég jól fejlődnek, szalmatermés gyenge. **Ujaradi járás:** Közepes termés várható, a 9-iki eső sokat segített. **Verecei járás:** Az őszi jók, gyakori az üszög, tavaszok igen gyengék, tengeri szépen áll. **Vingai járás:** Buza közepes, 50%-nyi üszög észlelhető, tavaszok igen gyengék. Burgonya rossz, szőlő kintős.

Temesvár. A változatlan forró meleg időjárás a mult hét óta egyre tart. A terméskilátásról beérkező panaszok mindegyre fokozódnak; különösen a kiterjedt üszökről és a hőség következtében üresen hagyott buzakalászkokról sólnak. A tavaszok vetések a zab kivételével, melyet a hőség teljesen tömredék, szépen állnak, azonban sürgős eső ezeknek sem ártana.

Verecei. E hó 16-án volt egy félórányi eső, mely annyira segített a tengerin, hogy még 2 hétig el lehet eső nélkül. A buza általában javult, átlag 7-8 mm. várható, de legnagyobb részben üszögös lesz. Zabot 3 mm.-nál többet nem igen remélhetünk. Az őszi árpát már kaszálják, átlag 15 mm. várható. A buzát egy héten belül már kezdik aratni! Takarmányfűvek elégtelenek szőlők nagyon szép hozamot ígérnek.

Zalaegerszeg. Az időjárás ismét szárazságra hajló. A mult napok csapadékának nyoma sincs. A melegség következtében a rozskok erősen érnek úgy hogy e hó 25-ikére helyenként már vágathatjuk. A lekaszált szénák jó minőségben, de a vártól kisebb mennyiségben voltak betakaríthatók.

Zenta. Folyton tartó szárazság következtében a buza-vetés szenved. Sok az üszög és a rozsdá. Igen silány termést kaptunk. Zab kritikán alul áll. Árpa már érik és rossz termést ígér. Tengeri jó. Átlagban rossz terméskilátás lesz.

Terményszállítások a hadsereg részére. A m. kir. honvédség részére 1908 szeptember 1-től 1909 augusztus 31-ig szükségelt s ajánlati uton fedezetet nyerő gazdasági termékek beszerzéséről szóló hirdetményből az alábbi kivonatot közöljük:

Katonai átvett állomások

Termékek	Pozsony	Tóváros	Nyitra	Láva	Trencsén	Rózsahegy	Vác	Érsekújvár	Beszterce-bánya	Balassagyarmat	Jolsva
Zab q.	—	120	—	120	—	120	—	—	—	120	120
Széna q.	630	100	370	100	310	100	200	100	210	100	100
Alomszalma q.	420	60	230	60	185	60	200	190	130	60	60
Agyszalma q.	270	75	210	75	210	75	25	20	120	75	75

Szállítási módokat s az összes feltételekre nézve részletes felvilágosítást nyújt a pozsonyi IV. honvédkerület hadbiztossága.

Terményszállítások a hadsereg részére. A m. kir. honvédség részére 1908 október 1-től 1909 augusztus 31-ig szükségelt s ajánlati uton fedezetet nyerő gazdasági termékek beszerzéséről szóló hirdetményből az alábbi kivonatot közöljük:

Katonai átvett állomások

Termékek	Kassa	Eperjes	Igló	Miskolc	Eger	Sátorajai-Ujhely	Munkács	Ungvár	Szatmárnémeti	Máramaros-sziget	Nagykároly	Nyiregyháza
Zab q.	4340	138	125	276	125	138	375	125	375	125	125	3400
Széna q.	3440	125	105	250	105	125	320	105	320	105	105	2540
Alomszalma q.	2050	68	62	140	68	62	180	62	180	62	62	1570
Agyszalma q.	486	105	105	100	80	80	170	80	100	80	80	80
Tüzifa köbm.	—	—	180	340	230	230	580	240	380	240	240	220
Köszén q.	—	—	150	150	—	—	150	—	—	—	—	—

Szállítási módokat s az összes feltételekre nézve részletes felvilágosítást nyújt a kassai III. honvédkerület hadbiztossága.

Ki akar kölcsönt? Aki birtokára jelzálogkölcsönt akar fölvenni, forduljon bizalommal a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetéhez, Budapest, V., Géza-utca 2. szám (saját ház). Az intézet egyaránt ad nagy és kis jelzálogos kölcsönöket, főzélja azonban, hogy a közép-és kisbirtokosokon segítsen, ezért kölcsönöket már 300 K.-tól kezdve ad. Aki súlyos kamatot fizet tartozása után, az intézet olcsó törlesztéses kölcsönével segíthet terhén. Az előző hitelezőket az intézet a kölcsönből fizeti ki s mérsékelt díjért minden a kölcsön körüli teendőket ellát. Kölcsönök a földbirtok fele értékéig engedélyeztetnek. Ha az adós pontosan fizet, az intézet a kölcsönt föl nem mondhatja, az adós azonban tartozását akár egészben, akár részben bármikor visszafizetheti. Parcellázásoknál az intézet minden tekintetben segítkezik. Az intézet egyszerű levélre bárkinek szívesen ad felvilágosítást.

Mezőgazdasági helyzet.

Arad. Az időjárás a vetések fejlődésére a mult héten általában kedvező volt; a kapásnövények és takarmányfélék sokat javultak s a legelők szintén felrissültek. A szőlő ugy a hegyalján, mint a sík területeken is igen jól áll és jó termésre nyújt kilátást. ősziéből gyenge, tavaszokból jó közepetértségre várható.

Baja. A hőség kritikus helyzetet idéz elő, buza és rozsa kénysererés alatt áll, buza üszös, rozsa sok üres kalászt mutat, zab elszűl és ha e héten még esőt nem

Kaposvár. Az idő állandóan meleg és száraz, további kiadós esőzésekre volna szükség. A megkezdett takarmánykaszálások kis terméseredményt mutatnak.

Kassa. A vetések meglehetősen jól állnak s ha valami elemi csapás közbe nem jön, közepetértségre lehet számítani.

Láva. Az időjárás meleg és száraz, ismét eső volna kívánatos, eddig esőben sem volt hiány, azért a terményeink bár a tavaszal nagyon gyengék voltak, mind megjavultak és mindenből jó termés várható, csupán gyümölcsből lesz gyenge termés.

Nagybeeskerek. Utóbbi időben történt esőzés és hűvös időjárás folytán a vetések állása javult. A szemképződés kielégítő volna, azonban jelenleg átlagos 20%-os üszök mutatkozik, mi a hozamot feltétlenül csökkenteti. Jelenlegi becslés továbbá kedvező időjárás mellett buza: 6 q., zab: 3 q., árpa: 7-8 q. a tengeri jól fejlődik, esőt kíván.

Nagyszében. A mult héten záporosónk jéggel volt, a jég a környéken egyes helyeken nagyobb kárt okozott. Azóta újra nagy hőség van és a tavaszok ezáltal nagyon szenvednek.

Nagyszentmiklós. A jövő terméskilátások igen szomorítólag hatnak reánk, mert a buza szalmája rövid, de kevés kivétellel rövid a kalásza is. Így vagyunk a rozsa, az árpa és zabbal is, amennyiben ezen terményekben sem lesz bő termésünk, különösen rossz a zab és rozsa, csak egy kevés düllö biztat jobb termésre. A jégeső sokat ártott tengerinek, szőlőknek.

Nagyvárad. A vetések szépen fejlődnek, a kalászosokban közepetértségre remélhető, hacsak rozsdá nagyobb kárt nem idéz elő. Nagyléta község legelőterületén fellépett a marokkói sáska, a vetéseket is megtámadta már, irtása iránt az intézkedés megtéetett.

Nagykanizsa. Rozsdá mutatkozik a buzán és nem is egészséges szintű a kalásza, a nagy melegek miatt

A legerősebb konkurencziának is ki kell térni az 1908. évi új modellű Perfekt Separatoraink elől. **BURMEISTER ÉS WAIN** gép- és hajógyár részv.-társaság **Egydarabból sajtolt Perfekt tejszállító-kannák.** Budapest, V., Kálmán-utca 3. sz. **Teljes tejjgazdasági berendezések.** Tessék árjegyzéket kérni.

Magyar vidéki piacok árjegyzései.

1908 június 19-én.

Piac	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Burgonya		Vaj		Tojás	Husárak															
						sárga	rózsa	I.	II.		Vágott hus kilogramm fillérekben						Élősúly mm. koronákban									
											100 kilogrammonként korona értékben						marha-hus		borjúhus		sertéshus		birkahus		marha-hus	
											I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Arad	24.-	20.-	14.-	15.20	12.80	7.50	8.-	320	-	5.-	160	144	200	160	148	130	160	70	50	75	60	90	70			
Baja	24.80	20.40	13.80	14.80	13.-	-	-	280	220	5.-	136	128	140	134	132	124	116	56	52	94	88	94	90			
Békés-Csaba	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Debreczen	24.-	19.-	13.-	17.-	13.80	5.60	6.-	400	280	5.40	132	116	160	140	168	152	104	70	60	86	72	104	86			
Eszék	23.50	-	-	15.-	13.70	12.-	12.-	260	240	6.-	160	128	180	140	148	140	104	78	66	84	72	108	88			
Győr	24.80	11.20	14.80	16.-	14.40	6.-	4.80	260	240	-	156	136	168	156	180	140	-	74	66	96	90	110	96			
Kaposvár	22.80	19.40	14.40	16.-	13.60	4.20	4.40	290	-	5.80	144	130	168	152	140	130	86	75	70	98	90	101	-			
Kassa	24.50	21.-	14.-	16.-	15.-	3.20	4.-	250	-	6.-	156	140	130	120	140	130	100	72	68	68	64	78	74			
Léva	22.-	19.40	13.-	15.40	14.20	6.-	6.-	260	220	5.-	128	120	160	140	140	130	-	76	64	84	76	100	92			
Losonc	23.60	20.-	14.-	16.40	15.50	4.50	5.50	200	180	4.-	128	112	144	128	136	-	-	70	60	84	72	128	120			
Miskolcz	23.60	22.-	14.-	15.-	17.-	-	-	260	220	5.50	144	136	152	144	152	144	-	76	68	70	60	128	120			
Nagybecskerek	23.-	18.-	14.50	14.50	12.60	10.-	8.-	288	220	5.50	136	128	144	136	144	136	128	62	58	82	80	96	90			
Nagykanizsa	22.60	19.20	15.-	15.50	14.40	4.-	4.50	280	240	5.-	160	130	180	160	148	140	94	84	60	90	76	104	98			
Nagyszéhen	22.-	-	12.-	13.80	13.-	4.-	4.50	288	180	4.-	150	124	160	120	136	112	-	64	52	-	-	74	70			
Nagyszentmiklós	21.60	16.80	12.80	14.-	12.20	10.-	-	240	200	4.50	128	116	180	160	144	136	96	88	80	100	-	84	80			
Nagyvárad	24.-	19.60	-	15.40	13.40	7.-	7.-	320	200	5.-	128	116	180	160	144	136	-	80	64	-	-	124	120			
Nyiregyháza	22.50	18.80	13.-	15.20	12.80	4.-	4.20	200	-	7.-	136	128	136	120	136	128	-	72	60	68	56	120	112			
Nyitra	22.-	19.20	13.60	15.20	14.-	6.-	6.-	280	200	6.-	128	120	140	128	144	112	-	80	64	90	80	100	88			
Pancsova	22.-	-	-	-	12.80	14.-	16.-	280	260	5.-	128	120	120	100	144	136	100	66	60	65	60	100	96			
Pápa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
S.-A.-Ujhely	24.60	20.60	14.-	15.20	14.50	6.40	7.20	250	180	5.-	128	120	136	128	144	104	-	-	-	68	60	92	88			
Sopron	22.75	20.10	-	15.70	15.20	2.80	2.60	310	240	6.50	180	160	270	260	200	170	-	92	56	106	92	104	88			
Szatmár	23.80	17.60	13.60	14.80	14.80	5.40	5.60	230	220	5.-	132	128	160	152	132	128	-	-	-	-	-	-	-			
Szentcsanak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Szolnok	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Temesvár	23.-	-	-	15.-	13.20	-	7.-	-	-	5.-	164	-	190	-	128	-	120	96	-	100	-	84	-			
Uj-Árad	24.-	20.-	14.-	15.20	12.20	7.-	7.50	300	-	4.50	120	112	160	136	136	120	120	65	45	70	55	85	70			
Versecz	22.50	20.50	15.-	15.50	12.60	30.-	10.-	240	-	4.50	118	-	162	-	132	-	100	82	78	110	-	94	-			
Zalaegerszeg	23.-	20.-	15.-	16.-	15.50	8.-	7.-	300	240	5.-	148	140	128	120	148	140	100	68	60	94	90	112	106			
Zenta	24.60	20.-	14.-	15.-	14.-	7.-	7.-	300	260	6.-	124	120	140	136	140	100	90	64	58	100	96	124	120			

Nemzetközi gabonapiacz 1908 június 17-től 1908 június 20-ig.

	Kelet	Effektív árak										Határidő	Határidős árak				
		Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Odesza		Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	Chicago
Buza	19	25.85	-	26.90	24.50	26.25	20.72	17.88	-	16.50	22.71	Julius Aug.	19.22	24.92	20.82	-	
	16	25.35	-	26.-	23.60	26.25	20.42	17.94	-	17.24	22.71	Julius Aug.	23.44 ³	18.67	22.96 ²	20.78 ¹	16.24 ²
Rozs	19	21.20	-	22.60	21.30	23.89	16.26	-	-	15.45	Julius Aug.	-	-	22.84	16.16	-	
	16	21.-	-	22.-	20.60	23.60	16.36	-	-	15.45	Julius Aug.	19.46 ³	-	20.82 ²	15.96 ¹	-	
Zab	19	17.-	-	18.60	15.50	21.24	-	-	-	-	Julius Aug.	19.18 ³	-	22.46	16.22	-	
	16	16.60	-	17.30	14.70	21.67	-	-	-	-	Julius Aug.	-	-	18.92	-	-	
Tengeri	19	13.80	-	15.-	16.50	18.58	-	15.92 ²	-	11.24	-	Julius Aug.	17.20 ³	-	18.40 ²	-	
	16	13.70	-	14.70	15.90	18.88	-	14.86 ³	-	11.35	-	Julius Aug.	16.60 ²	-	19.08	-	
Árpa	19	14.15	-	16.50	-	25.16	-	-	-	-	Julius Aug.	13.84	-	16.94	-	13.70	
	16	14.20	-	16.50	-	25.96	-	-	-	-	Julius Aug.	-	-	16.82	-	13.70	

Jegyzet: 1) július-aug. 2) szept. 3) október.

NYILTTÉR.)*

A növényeknek egyik legfontosabb tápanyaga

A KÁLI

amelynek hiánya teljes termések elérését lehetlenné teszi. Különösen sok kálira van szükségük a kapásnövényeknek, heréféleknek és réteknek, úgy az árpának és szőlőnek. Különösen szegények káliban a homok- és tőzegtalajok és feltétlen szükséges azoknak a káli pótlásáról gondoskodni, miután azoknál a foszforsav és nitrogénnel való trágyázás semmi körülmények közt sem biztosítja a lehetőleg legnagyobb termés elérését. A mi viszonyaink között leginkább a 40%-os káliso bir jelentőséggel, miután abban a tiszta káli, vagyis a kiló százalékát, a kisebb szállítási költség miatt, legolcsóbban vásárolhatjuk.

A kálitragyak alkalmazásáról a

Kálisynidkátus mezőgazdasági tájékoztató Irodája

Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek) díjtalanul és kötelezettség nélkül nyújt felvilágosítást és érdeklődőknek az erre vonatkozó szakmunkákat díjtalanul rendelkezésükre bocsátja.

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

BUDAPESTI

GYAPJUAUKCZIÓKRA,

melyek ideai első sorozata folyó évi július hó 15-én veszi kezdetét.

Az aukciókra felkültött és „Gyapjuárverési vállalat, Budapest, Dunaparti telerpályaudvar” címzett gyapjuküldemények M. Á. V. összes vonalán tetemes díjkezdvevényben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és minden-nemű felvilágosítással szolgál

Magyar
Általános Hitelbank
Árusztály-Gyapjuárverések
V. ker., Nádor-utca 12. sz.

Kimutatás a ragadós állapotbetegségek elterjedéséről.

1908 június 17-én.

A betegség neve	Fertőzve volt		Mult heti állapot		Mult évi állapot	
	K.	U.	K.	U.	K.	U.
Lépfene	341	388	322	356	92	96
Veszétség	336	347	336	349	19	193
Takonykór	61	91	70	71	63	68
Szaj- és körömfájás	7	28	7	28	10	27
Juhhimlő	24	45	24	43	13	18
Ivorsz. hóly. kiütés	78	221	79	244	82	277
Tenyészbenáság	—	—	—	—	—	—
Rühkór	368	778	407	834	546	989
Sertésorbáncz	613	2044	518	1629	501	1499
Bivalyvész	3	5	3	3	6	10
Sertésvész	815	2566	658	2156	829	2547

Ausztriában 1908. év június hó 10-én fertőzve volt: veszettséggel 29 k 33 u, takonykórral 17 k 30 u, rag. szaj- és körömfájással 5 k 11 u, sertésvészettel 197 k 525 u.

Németországban 1908. év május 31-én fertőzve volt: takonykórral 21 k 25 u, rag. szaj- és körömfájással 53 k 139 u, sertésv. 1387 k 1784 u, rag. tudóval 8 k 8 u.

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonatözsde.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabona-ostályának tudósítása a „Köztelek” részére.)

Napijelentés a gabonatözsdéről.
1908 június 18.

Megjelölhető származékú jó buza kevés jött kinalatba. Ilyenekért aránylag magas árakat nyújtanak a most már működésbe jött malmok. 28 K. 40 f. mellett vásárhelyi buza kelt el, Egyéb, különösen raktáru néhány fillérrel olcsóbban jegyezhető. Mai forgalom 20,000 q.

Rozs változatlan.
Árpa szilárd, emelkedő.
Tengeri 10 fillérrel drágább, Budapesten 14 koronát fizettek.

Eladott:
Buza. Tiszavidéki: 250 mm. 79 k. 26 K. 40 f., 100 mm. 78-8 k. 25 K. 90 f., 100 mm. 78-5 k. 25 K. 80 f., 300 mm. 78-5 k. 25 K. 60 f., 300 mm. 76-5 k. 25 K. 60 f., 500 mm. 76 k. 25 K. 90 f., 1000 mm. 76 k. 25 K. 80 f., 1000 mm. 76 k. 25 K. 80 f., 300 mm. 77-3 k. 25 K. 40 f., 300 mm. 72-5 k. 24 K. 40 f.
Szarvasi: 292 mm. 75 k. 25 K. 75 f.
H.-M.-Vásárhelyi: 4400 mm. 77-4 k. 26 K. 30 f.
Fejérmegyei: 100 mm. 79 k. 25 K. 80 f., 150 mm. 77 k. 25 K. 40 f.
Szentesi: 1000 mm. 76 k. 25 K. 80 f.
Pestvidéki: 100 mm. 76 k. 25 K. 30 f., 130 mm. 75 k. 24 K. 90 f.
Bácskai: 2000 mm. 75-8 k. 25 K. 80 f.
Bánsági: 450 mm. 74 k. 24 K. 40 f.

Határidőárak.
(Déli zárlat.)

Buza októberre	23-26 K.
Rozs októberre	19-10 "
Zab októberre	13-98 "
Tengeri júliusra	13-84 "
" 1909. májusra	16-80 K.

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca. 1908. június hó 19-én. A székesfővárosi vásár-igazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekből 170 szekér réti széna, 5 szekér muhar, 15 szekér zsupszalma, 11 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 10 szekér egyéb takarmány (lőhere, luczerna, — zabosbukkony, köles stb.), 5-0 zsák szecska.

A forgalom igen élénk.
Árak fillérekben q.-ként a következők: réti széna 640—920, muhar 920—960, zsupszalma 640—700, alomszalma 460—540, takarmányszalma —, — kéve tengeriszár —, egyéb takarmány 500—660, zabosbukkony 640—780, lőhere —, zöld luczerna 800—860, köles —, sariu —, szalmaszecska 600—640. Összes kocsiár 216. Összes súly 279 200 kg.

Szeszüzlet.

A szeszüzletben e héten a magasabb gabonaárak folytán tartott irányzat uralkodott és a szeszárak a leg-utóbbi jegyzés szerint záródnak.

Elkelt finomított szesz adózva 163—164 K.-ig, adózatlan 64—65 koronáig.

Élesztőszesz adózva 162 K.-ig, adózatlanul 63 K.-ig kelt el nagyban azonnal és későbbi szállításra. Denaturált szesz hordóval együtt nagyban 54 K. kelt el kötésre nagyobb vevők részére és 54—54-50 K.-ig zárul.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyers-szesz azonnal és későbbi szállításra 60 K.-ig kelt és 59-50 K. zárul.

Vidéki szeszfinomítók új termelési időszakban szállitva főleg finomított szeszben tettek olcsóbb ajánlatokat. Budapesten a kontingens nyersszesz ára 60—61—K. Bécsi jegyzés 62—62-20 K. kontingens nyersszeszért.

B u d a p e s t i j e g y z é s

	nagyban	koronákban
Kontingens nyersszesz	—	—
Finomított szesz adózva	163—164	—
" " adózatlan	64—65	—
Élesztőszesz adózva	161-50—162	—
" " adózatlan	62-50—63	—
Nyersszesz adózva	161-50—162	—
Denaturált szesz	54—55	—

Az árak 10,000 literfokként hordó nélkül bérmentve, budapesti vasútállomáshoz szállitva, készpénzfizetés mellett értendők.

Gazdasági áruszükségleti cikkek.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete árusztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Zsiradékok. Az üzlet a lefolyt jelentési időszakban nem mutat lényegesebb változást. Az irányzat úgy disznó-zsirban, mint szalonnában változatlanul szilárd, az árak tartottak.

Jegyzések:

I. r. fehér forrázott táblaszalonna, friss áru, nagyobb, kocsiakománnyok vételénél, nehéz minőségű	119—120 K.
Könnyebb minőségű	110—111 "
I. r. perzselt (paraszt) szalonna	116—117 "
I. r. pestvárosi disznózsir, nagy hordókban	130—131 "

100 kg.-ként minden levonás nélkül.

Luiza gőzmalom r.-t. jelentése a „Köztelek” részéret Budapest, 1908. június 17-én. Netto-árak 50 kg.-kín. Budapesten, elegysúly tiszta súlyként, zsákosul. Kötelezettség nélkül.

Szám: 0 1 2 3 4 5 6 7

Ár K.: 18-50 18-20 17-90 17-70 17-50 17-30 16-90 16-10

7 1/2	7 3/4	8	Korpa:	F.	G.
14-10	11-50	8-30	Ár korona:	6-40	6-40

Rozsliszttárak:
0 O/I I WR II II/b III IV

K.: 17-30 17-— 16-50 18-20 15-90 14-90 13-70 10-30

KK
7-20

Vetőmagvak.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete vetőmagosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A szárazság következtében a lefolyt hét folyamán megrendelések zöldtakarmányfélékre és pedig: muhar, köles, mustár stb., továbbá tarlórépamagra tömegesebben érkeztek.

Biborheremagból eddig még semmiféle forgalom nem volt s mihelyt az ideai termés minősége ismeretes lesz, az áralakulás könnyebben ki fog bontakozni.

Nyersáruért az árak 100 kg.-ként a következők:

Luczernamag szép sárga színű	korona	125—135
" kereskedelmi áru		110—115
Biborheremag		40—44
Muharmag		14 1/2—15

Liszt, őrlemény és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete ertakarmány-ostályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A fővárosi malmok átlagos buzaliszt jegyzései 100 kg.-ként Budapesten, elegysúly tisztasúlyként, zsákosul.

Szám: 0 1 2 3 4 5 6 7

Ár K.: 34-40 33-60 33— 32-40 31-80 31-40 30-80 29-60

7 1/2	7 3/4	8
27-20	24—	14-40

Rozsliszttárak:
Szám: 0. O/I. I. WR. II. II/B. III.

Ár K.: 33-20 32-60 31-60 30-40 30— 29-20 27-60

A többi abraktakarmánycikkek árai a következők voltak Budapesten zsákkal, teljes vagonrakományok vételénél 100 kg.-ként.

Finom korpa 1908. júniusi száll.	12-30—12-20
Goromba " " " " " "	12-40—12-30
Finom korpa 1908. jul.—aug. szállításra	11-90—11-80
Goromba " " " " " "	12—11-90
Finom korpa 1908. szept.—decz. száll.	11-90—11-80
Goromba " 1908. " " " " "	12—11-90
Rozskorpa	12-80—12-70
Árpadara és árpadercze	12—11-80
Malomkonkoly	12-10—12—
Budapesti gyári repcepegőgőcsa	14-50—14-40
Derby melassze ab Hatvan v. Pozsony	10-80—10-60
Száritott moslék zsák nélkül	14—13-90
Malátacsira	12-20—12—
Száritott répaszelet, " ab állomások	18—12-80
Szőrplé 48—50% czukortart. hordó nélkül	10-20—10-10
ab czukorgyár	—

A Magyar Gazdászövetség

ingyen közreműködik fogyasztási és értékesítő szövetkezetek, valamint földművelő társaságok létesítésénél és tanácsot ad minden szövetkezeti kérdésben. Falusi gazdaszövetségeket vagy gazdaköröket alakít. Abból a célból, hogy a földmiveknek a földvásárlásnál utbaigazítással szolgálhasson, nyilvántartja a földveteli és eladási szándékokat. Aki tehát földet venni vagy eladni szándékozik, az jelentse be ezen szándékát a Magyar Gazdászövetségnek, Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 40.

Budapesti lóvásár.

1908 június 17.

Főlhajtattott:	Arak	Arak
	drb.-kint korona	drb.-kint korona
Jobb minőségű hataeló	10	350-440
Könnyű kocsi (jukker)	30	400-650
Nehéz (hintós)	40	280-480
Igás kocsi (nyugati vér)	7	
Ponny	180	130-310
Fuvaroslovak	300	90-200
Parasztlovak	91	40-100
Alárendelt minőség		
Összesen	658 drb	
Eladatlan maradt	251 drb	
Irányzat: élénk.		

Budapesti szurómarhavásár.

1908 június 16.

Főlhajtattott:	Arak	Arak
	(kilogrammonként élő súlyban fillérekben.)	(kilogrammonként élő súlyban fillérekben.)
	I. oszt.	II. oszt.
Magyarországból élő borjú	1733 drb	78-88 70-76
" rugott	5	64-68 r.
Galicziából élő borjú	52	70-76
Magyarországból élő bárány		
" leszurt		
Összesen	1790 drb	
Irányzat: lanyha volt, az árak 6-8 fillérrel csökkentek kilogrammonként.		
Eladatlan visszamaradt 226 drb szopós borjú és 5 rugott borjú.		

Budapesti vágómarhavásár.

1908 június 17.

Főlhajtás összege:	Minőség szerint:
Uj felhajtás	2833 drb
Mult vásárról visszamaradt	8
Veszteglőből szerb	
Összeg	2841 drb
Eladatlan maradt	485
Származási hely szerint:	
Magyar eredeti	1695 drb
Magyar tarka	1146
Galicziai	
Horvátors. marhák	
Boszniai marhák	
Összeg	2841

Arak

(100 kilogr.-kint élő súlyban minden levonás nélkül fillérekben.)

1908. május 21.	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott ökör	68-76	62-66	50-60
Tarka hizott ökör	74-86	68-72	50-64
Szerbiai ökör			
Tehén	62-72	54-60	48-53
Bika	62-72	54-60	48-53
Növendékmарha	48	48	
Bivaly	36	48	

Irányzat: minthogy a szükséglet kisebb, lanyha, az árak 2-4 K.-val estek. Felhajtás 903 darabbal több, mint a mult héten.

Budapest ferencvárosi zárt sertésvásár.

1908 június 17.

Heti felhajtás összege	Érkezett waggon	Érkezett összesen darab	Sertésköz-vágóhidra-el szállított	Eladatlan maradt
június 12-től június 17-ig.	138	5291	4732	632

Napi árak fillérben

N a p	Óreg nehéz páronként 280-350 kg. felel	Páronként 300 kg. felel	Páronként 220-350 kg. felel	Könnyű 220 kg. felel	Husos fajta
1) jun. 12	106-108	110		76	
június 17.	104-108				
2) jun. 12.		135-138	134-142	134-142	
június 17.		131-136	130-140	130-140	

1) Az árak élő súlyban levonás nélkül értendők.
2) Az árak élő súlyban páronként 45 kg. élő súly és 40% levonással, kilogrammokban értendők.
Irányzat: a vásár közepes, az árak 2-4 fillérrel csökkentek.

Budapesti juhvásár.

1908 június 15.

Felhajtattott:	Arak	Arak
	(kilogrammonként élő súlyban, korona értékben.)	(kilogrammonként élő súlyban, korona értékben.)
Magyarországból	860 drb juh	drb kecske
Szerbiából		drb kecske
Összesen	860 drb juh	drb kecske
Eladatlan maradt		drb kecske
Arak		
Hizott ürü	drb	46-57 fill. 27-54 kor.
Feljavított juhok		
Kiverő juhok (anya)		
Kisorolt kosok		
Durva szőrü		
Kecskek		
Irányzat: lanyha volt, az árak 4-7 fill. csökkentek.		

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertéshizaló telepének jelentése a „Köztelek” részére.

(Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élet 40% levonással vevő javára értendők.)

Óreg nehéz	Óreg közép	Fiatal nehéz	Fiatal közép	Fiatal könnyű	Szerbiai nehéz	Szerbiai közép	Szerbiai könnyű
(páronként 400 kg. felel)	300-400	320 kg. felel	251-320 kg.	250 kg.-ig	251-300 kg.-ig	280 kg. felel	240-260 kg.
		130-132	132-134	136-140 fillérig			
Irányzat: nyugodt.							

Soványsertés-árak.

(Eredeti tudósítás Url Rezső sertésbizományos VIII. ker. Bérkocsis-utca 12., a „Köztelek” részére.)

1908. június 17.

Sertésvészen átment	kilogrammig	fillér
	60-100	144-128
	100-120	128-124
	120-160	124-118
	160-200	118-112
Sertésvészen át nem ment	60-100	112-108
	100-120	108-106
	120-160	106-104
	160-200	104-100
Arak élő súlyban kilogrammonként 4 1/2 engedmény.		
Irányzat: lanyhább.		

Bécsi szurómarhavásár.

1908. június 17.

Főlhajtattott:	Arak
	(kilogrammonként élő súlyban, fillérekben, tisztán)
Magyarországból élő borjú	119 drb 104-120 76-100
" leölt	405 " 128-140 106-126
Ausztriából élő borjú	1943 " 104-120 76-100
" leölt	2460 " 128-140 106-136
Magyarországból leölt bárány	130 " 15-32 K. párja
Ausztriából leölt	73 " 15-32 K. párja
Magyarországból leölt sertés	
Ausztriából leölt	1394 " 92-118 hussert.
Magyarországból leölt juh	
Ausztriából leölt	150 " 80-104 K. párja
Összesen	6674 drb
Irányzat: lanyha, prima borjú 8-10 fillér, többi minőségű 12-20 fillérrel olcsóbb. Többi változatlan, mint mult héten	

Bécsi sertésvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1908. június 16.

Főlhajtás:	Származás szerint:
Minőség szerint:	Magyarországból drb
Hussertés	7855
Zsirsertés	6525
Összesen	14380
Eladatlan maradt	1581
Arak: (kilogrammonként élő súlyban fogyasztási adó nélkül, fillérekben.)	
Elsőrendű magyar zsirsertés	116-118 kiv. 119
Középsertés	110-114
Óreg nehéz	102-108
Könnyű és szedett sertés	104-110
Süldő (lengyel, erdélyi)	86-116 kiv. 120
Irányzat: lanyha, prima zsirsertés 2 fillér, többi minőség 4 fillérrel olcsóbb. Hussertés 4-6 fillérrel olcsóbb.	

Bécsi juhvásár.

(Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.)

1908. június 17.

Főlhajtás	Arak	Arak
	drb	fillér
Magyarországból	265	Angol husos ürük
Galicziából		Első hiz. ürü
Osztrák tartományokból		Gyapjas
Összesen	265	Középm. hizott ürü
(Az árak kg.-ként fillérekben, élő súlyban fogyasztási adó nélkül értendők.)		
Irányzat: egyik csapat 70 fill., a másik 68 fillérért kelet el.		

Ingtalanok árverése (40,000 korona becsértéken felül.)

Kivonat a hivatalos lapból.

Június 22. Nyiregyházi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Tóth Lajos	62318
Június 22. Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Regéczai Nagy Miklós	88308
Június 23. Eperjesi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Halmos Károlyné dr.	519200
Június 23. Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Czymbalak Istvánné	47680
Június 24. Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Jesovitz Mór	41518
Június 25. Újpesti kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Özv. Latzovich Antalné	69396
Június 26. Battonyai kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Kovács Béla	53926
Június 27. Szombathelyi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Lakner József	44598
Június 27. Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság és Spiegel	Weinreb és Spiegel	1413764
Június 30. Ungvári kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Halpert Bernát	102069
Június 30. Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Jud Sámuel	105094
Július 31. Szászrégeni kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság volt urberesek	Maroshársi	65045
Július 1. Temesvári kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Kornea Anna	48000
Július 3. Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Mészáros Ervin	274160
Július 4. Törökbecsei kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Berhakov Stéva	76820
Július 6. Sajószentpéteri kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Sturman György	42881
Július 13. Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Máhr Ignác Ferenczné	117392
Július 20. Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Büchler János	152113
Július 21. Kassai kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Türts Vendel	103800
Július 24. Kolozsvári kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Ötvös Dániel	140700
Július 25. Brassói kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Wöfkesz Keresztély	45000
Július 29. Miskolci kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Kovács Miksa	74200
Július 30. Nagybecskerekai kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Zaviscs János	46592
Július 30. Szabadkai kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Aradszky Sándor	49939
Aug. 12. Dunavesei kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Lőry László	198634
Aug. 12. Tornaljai kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Putnoki Mór	116280
Aug. 22. Apatin kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Czetkovits Péterné dr.-né	61651
Szept. 3. Pozsonyi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Letz Istvánné	106410

Legjobb minőségű
**fűkaszázó és marokrakó arató-
gépek, borsajtatók, vetőgépek,**
kovács- és lakatosműhely-berendezések, emelők,
csigák, szerszámok stb. legolcsóbb forrása. ::
Fehér és Ghimessy gépgyára,
Budapest, VI., Hungária-körút 84. sz.
583

A mi főkülönlegességeink:

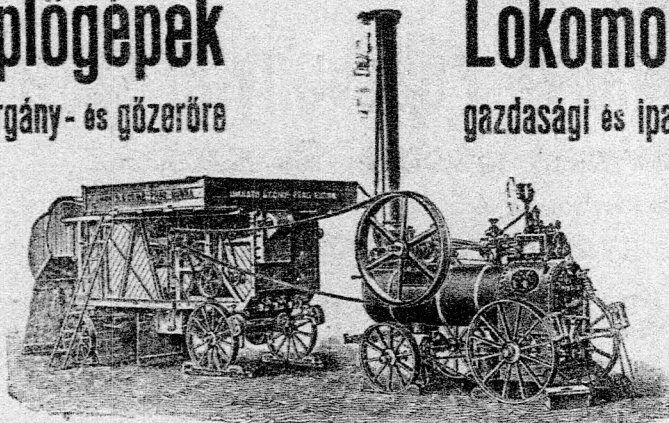
Cséplőgépek

kézi-, járgány- és gőzerőre

Lokomobilok

gazdasági és ipari célokra

Ros-
ták

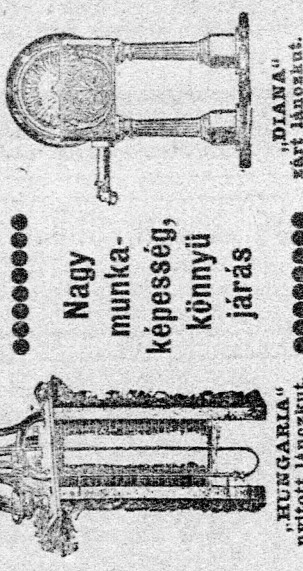
Kerekeken
12 HP-ig
Fekvők
200 HP-ig

UMRATH és TSA Budapest, V. ker.,
Váci-körút 60. szám.

LÁNCZKUTAK

a legmodernebb javított szerkezettel, csövek rézből,
láncz ezrezt aczéliból. Gummi könnyen kicserélhető

Minden
mélységre alkalmas

Nagy
munka-
képesség,
könnyű
járás

"DIANA"
szár láncokut.
"HUNGARIA"
nyílt láncokut.

MAGYAR LÁNCZKUT- ÉS GÉPGYÁR
RACK G. ÉS TÁRSA
BUDAPEST, VII., THÖKÖLY-UT 133. a. SZ.
Sürgőnyeztetés:
Lánckutgyár Budapest Thökölyút.

Homlokzatok és belső helyiségek meszelésére

BAZALTFESTÉK

a legjobb és a legtökéletesebb, kimerítő ajánlatot és mintát szívesen küld:

LUTZ EDE és TÁRSA

festékgyára

Budapest, VII., Örnagy-utcza 4.

Meszelő-, fertőtlenítő- és kátrányozógépek,
gyümölcsfa- és növénypermetezők.

Számos
előnye van az
ecsetmunka
felett.

90%

idő- és
anyagmeg-
takarítás.

Többfélekép
használható.

Hasznos és
igen kifizeti
maga a
gazdaságban

Tobbszörösen
kifizetve.
Brüsszel
1907.
Grand Prix.

kimutathatólag

egy munkásnak 20-40-szeresét végzi.

Különböző árak és szerkezetek. Egy és két emberrel való
foglalkoztatás. Ezer meg ezer kitűnő bizonyítvány áll ren-
delkezésre. :: Kérje a 235. számú prospektust.

Krása Rudolf Wien, VII., Kirchengasse 29.

A KÖZELGŐ CSÉPLÉSI IDÉNYRE AJÁNL

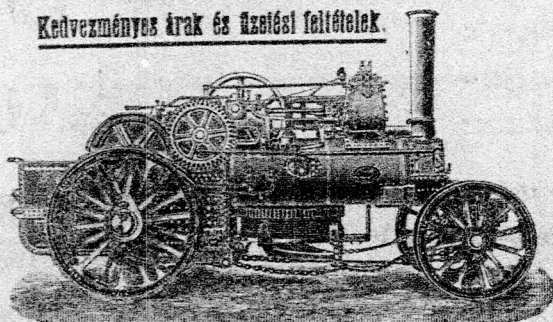
**CSÉPLÉSI MÁZSA-
KÖNYVET** 50 lapos füzet
árba 90 fillér.

ÉRTESSÍTŐ CSÉPLÉSRŐL
200 lapos füzet darabja kor. 50 fill.

a "Patria" irod. váll. és nyomdai r.-t.
Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. szám.

BOROSZLÓ ■■■ BUDAPEST ■■■ Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák.

Kedvezményes árak és üzemeltetési feltételek.

Teljes gőzeke-készleteket és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár ■■■ Magyarországi igazgatósága
BUDAPEST, IV., Kossuth-Lajos-utcza 8.

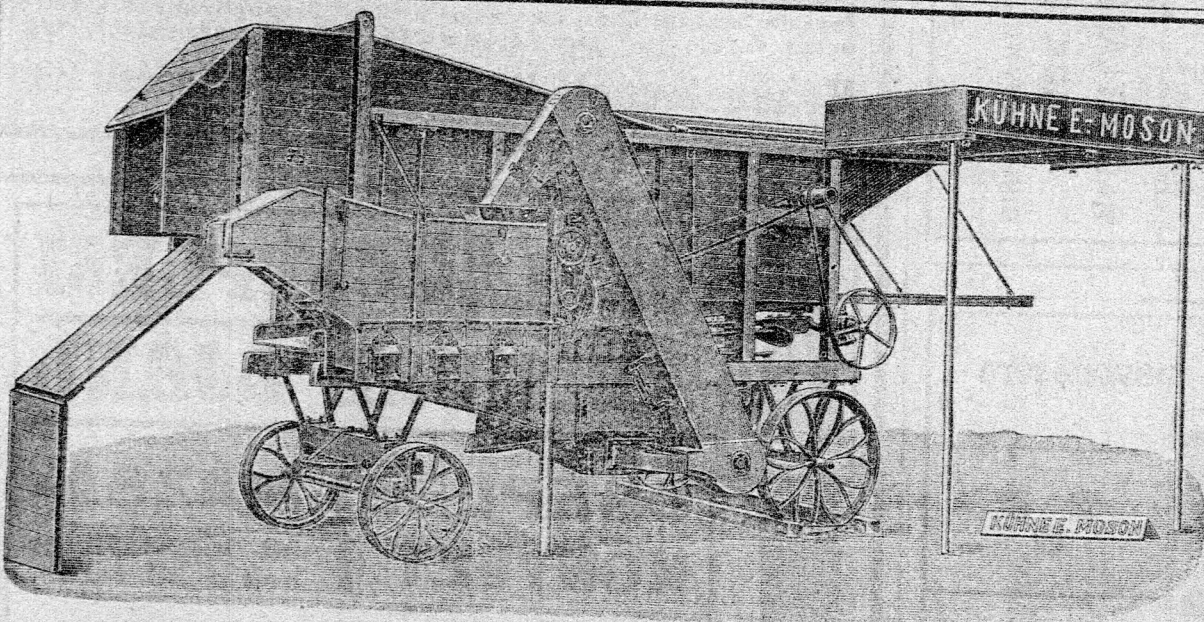

Első magyar gyapjúmosó és bizományi részvénytársaság
Budapest, V., Kárpát-utca 9. szám.
 A gyapjanyírás közeledtével a t. cz.
 juhtenyésztő gazdák és gyapjúkereskedők figyelmét
gyapjúmosó gyárunkra
 irányítjuk és annak igénybevételét mint a hazai gyapju legelőnyösebb értékesítési módját ajánljuk.
KIVITEL: Osztrák, Német, Francia-, Orosz-, stb. országba.
 Csomagolózsákot használati díj nélkül kölcsönkép küldünk.
 A mosott gyapju után sem raktározási, sem biztosítási díjat nem számítunk.
Nyers gyapju bizományi-osztályunk
 eivállalja mindennemű zsíros (szennyes) és usztatott (hátonmosott) gyapju nyers állapotban való bizományi eladását a legmértékesebb feltételek mellett. A külföldi textilipari piacokkal fennálló kiterjedt összeköttetésünk a gyapju legjobb értékesítésére képesít bennünket. Kimerítő felvilágosítással és prospektussal kívánatra készséggel szolgálunk.
AZ IGAZGATÓSÁG.

Negyvenedik üzemév!

Különösen az ide i gyapju-üzleti viszonyok közt legelőnyösebb gyapjak gyári mosatása.

DEHNE Fr. gőzekegyára, HALBERSTADTBAN. Magyarországi képviselése **TIMÁR EDE** cégénél, BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 28.
 Ajánlja compound szabadalmazott legújabb 20-as gőzeke-készleteit, azonnali szállítás mellett. melyek az eddigiek között felülmulhatatlan előnyökkel bírnak, Németországban legnagyobb előszeretettel vásárolják.

Cséplőgépeket
 járgány- és motorhajtásra.

Gabonatisztító rostákat konkolyválasztó-gépeket ::

Tarlóhántó eszközöket elsőrendű kivitelben szállít ::

„KÜHNE” MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T.

MOSONBAN.

Főraktár: BUDAPEST, VI., Váci-körut 57/a.

OSBORNE ARATÓGÉPEK.

ALFA-SEPARATOR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, BUDAPESTEN.

— TEJGAZDASÁGI GÉPGYÁR. —

Iroda, raktár és gyártelep: BUDAPEST, VI., LOMB-UTCZA 11. SZÁM.

Alfa-Laval Separatorok (tejfőző gépek) kézi- és erőhajtásra.

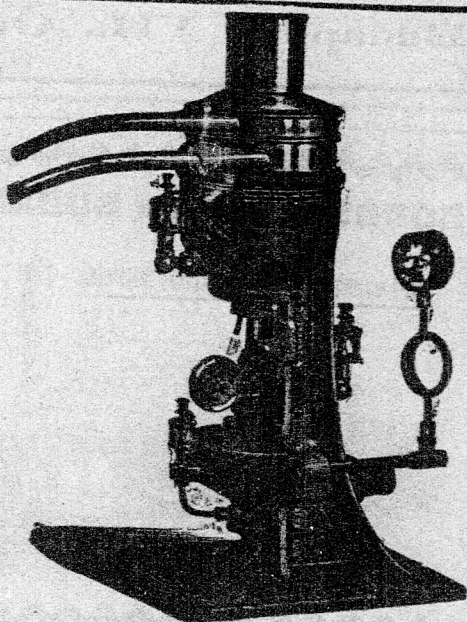
Ujdonság!

1903 évi mintájú separatoraink a jelenkor legtekélyesebb főzőgépei. Nagy munkabírásúak, élesen főzőznek, hámulatos könnyen jarnak. Kérjen prospektust.

Tejszállító kannák,
 Fejőedények,
 Tejhűtők,
 Előmelegítők és pasztörizáló készülékek,
 Vajkőpülő és vajgyártó gépek,
 A sajtgyártás eszközei,
 Tejvizsgáló készülékek,
 Mindennemű tejgazdasági eszközök és gépek legjobb kivitelben.

Tejszövetkezetek és tejfeldolgozó telepek berendezése és újjalakítása.

770 első díj, több mint 600,000 Alfa-separator az egész világon. Árjegyzékek, tervek, költségvetések bérmentve. "

A lovak, szarvasmarhák, sertések, juhok, szóval az összes házi állatok **erősítésére, edzésére, azok egészségének építésben tartására** a

Brázay Kincsem-Fluid

Kincsem szesz

minden gazdaságban és állattenyésztésben

nélkülözhetetlen.

Felülmutja a hasonló czéla szolgáló külföldi szereket, mert a leghatásosabb s legjobb minőségű kipróbált anyagokból készül.

Használatban van minden jelentékenyebb gazdaságban, állami és magánmésben, katonai, polgári, és versenystállókban.

Kapható: gyógytár, drogéria- és fűszerüzletekben vagy közvetlenül a készítő:

BRÁZAY KÁLMÁN czégnél, **BUDAPESTEN**
1 üveg ára **K 2.50.** 12 üveg ingyen kiszerelés és bérmentes szállítással **24 korona.**

Tejkannák, tejpgazdasági eszközök

legjutányosabban beszerezhetők

GEITNER és RAUSCH

CÉGNEK

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 8.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Gazdasági Könyvviteli
nyomtatványokat //
levélpapírokat //
borítékokat és egyéb

nyomdai munkákat

jutányosan és csinos
kivitelben készít //

"PÁTRIA"
IROD. VÁLLALAT
ÉS NYOMDAI R.-T.

BUDAPEST //
IX., ÜLLŐI-UT 25. SZ.

Költségvetéssel kész-
séggel szolgálunk. //

Tavaszi és őszi vetések trágyázásához szuperfoszfátot

és minden egyéb

mütrágyafélét

elismert kitűnő minőségben, legolcsóbban szállít az
egyedüli **kartellon kívül** álló

Szentistváni mütrágyagyár központi irodája,

Kassa, Fő-utca 4. szám.

403

Gazdasági gépész,

aki a Fowler-féle gőzeke és cséplőgép kezeléséhez, azonkívül az összes gazdasági gépek javításához kellőképen és jól ért, amellet józan, magyarul, németül, esetleg románul is beszél, **mielőbbi be-
lépésre kerestetik.** Ajánlatok bizonyítványokkal és igények megjelölésével **a hotfalui
czukorgyár üzletvezetőségének** küldendők be.

4178

Ménésbéli és használati lovak nagybani eladása.

A herceg Schaumburg-Lippi-féle noskovcii uradalom (vasut-, posta- és távirádaállomás, interurbán távbeszélő Slatina 7. sz. alatt) hirneves angol félvér-ménéséből folyó évi június hó 28-án d. e. 9 órakor nyilvános árlejtés útján szabad kézhől a legtöbbet ígérőnek **eladatnak:**

9 drb 1 $\frac{1}{2}$ éves angol félvércsikó,

6 " 2 $\frac{1}{2}$ " " "

6 " 3 $\frac{1}{2}$ " " "

3 " 4 $\frac{1}{2}$ " " "

11 " nagyneves származású hasas kancza szópós csikóval,

12 drb nagyneves származású hasas kancza csikó nélkül,

12 pár igásló, közte tenyésztésre alkalmas félvérkanczák,

5 pár 4 éves nagyjáratu hintósló, betanitva,

1 " 6 " lippizzai jukkerló, teljesen betanitva,

1 angol 6 éves telivérmén, Jack O Lantern utóda,

2 nehéz 3 éves herélt ló igában,

1 gígg hámos ló.

Az árlejtés az uradalom főmajorjában történik, mely a Szt-Lőrincz—Slatina—Našici helyiérdekű vasutnak noskovcii állomásától csak egy kilométernyire fekszik. A reggel fél 7 órakor Noskovcira érkező vonatknál kocsik rendelkezésre fognak állani.

Kivánatra árverezési programok küldetnek.

Herceg Schaumburg-Lippi-féle uradalom Noskovci Slavoniában, a Dráva mentén.

689

TIP!

Istállókban nélkülözhetetlen!

TIP-légy papír

Egy-egy légy papír 1000 legyet fog, mely nem dobandó el, de baromfi-nak kitűnő takarmány.

100 darab 4 korona.

DETSINYI FRIGYES
Budapest, V., Marokkói-u. 2.

A nevezett légy papírt több gazdaságban sikerrel kipróbáltam és legmelegebben ajánlhatom.

675 Wahl Ferencz, jár. állatorvos, Monor.

Nélkülözhetetlen

mezőgazdáknak, gyümölcs- és szőlőtermelőknek!

„KING” tömlőkészülékkel többet teljesít, mint 20 ember ecsettel. Percenként 50 négyszög-méter fal kifogástalanul bemeszelhető. Minden részt és hézagot kitölt.

„KING” előnyösen alkalmazható: Kertöntözésre, gyümölcsfák és szőlőkertek permetezésére, rovarok pusztítására és beteges fák fertőtlenítésére, valamint sörfőzdékben, tejgazdaságokban, kórházakban, nedves lakások és istállókban és beteges állatoknál.

Kérjünk 650. számú kimerítő prospektust magyarországi vezér-**WIDL EMIL** BUDAPEST, VII. ker., képviselőtől: Huszár-utca 6. sz.

Kitűnő működését igazoló elismerő nyilatkozatok rendelkezésére állanak.

HELLER-féle „KING”

gyorsmészélő- és fertőtlenítő-gép 20-szor annyit teljesít, mint ecsettel való kézi munka.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút-68,

Áll a legújabbosító áruk mellett ajánlatunk:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalók, járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplő, kaszáló-és aratógépek, szőlő-csészék, konkolyozók, kaszáló-és aratógépek, aratógépűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet J. kapálók, ezecskavágók, répvágók, tukorica-nyerszélők, daráló, őrlőmalmok, egytemes szél-akák, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Hazai gyártmány! Kitűnő munka!

MAYER GÉPGYÁR

vas- és fémntöde részvénytársaság

SZOMBATHELY—BUDAPEST, VI. kerület, VÁCZI-KÖRUT 61. szám.

Benzinlocomobil-eséplőszerelvények. Stabil-benzinmotorok. Szívógázmotorok faszén-, koks- és antracizifűtésre, 120 HP-ig. Malomépítéset. Szab. hydr. borsajtók, olajpresek és mindennemű gazdasági gépek.

Kedvező fizetési feltételek. :: Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Jutalmazó mellékipar gazdák számára

Homokból és cementből mindenki szakismeret nélkül előállíthat homoktéglikát, cement-földécserepeket, csöveket csatornázásra, alagsóvezetéseket, padlólapokat, itató vályukat stb. Felette egyszerű gyártású kipróbált gépeinkkel és formáinkkal. Kívánatra ingyen küldjük 262-es számú árjegyzékünket. Könnyen érthető használati utasítást minden géphez adunk. Üzembe rendezéshez oktatót küldünk, kívánatra állandóan is. Levelezés magyar nyelven.

Különlegességi gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. GASPARY & Co.
MARKRANSTADT bei Leipzig

Memekvizsgálat, próbafeldolgozás, minták ingyen.

Legnagyobb gyár a maga nemében

HOMOK — ARANY

270 munkas 95 szabadalom st

A világhírű és hazánkban nagy elterjedtségnek örvendő amerikai

Deering-féle fűkaszalógépeket, marokrakó aratógépeket és kévekötő aratógépeket, szénagyűjtőgépeket

valamint egészen vasból és aczélel készült

(Jógerehelyeket) van szerencsém a t. gazdaközönségnek akként ajánlani, hogy minden általam szállított ilyen gépnek használatosságáért és jó munkájáért, nemkülönben anyagának jószágáért vállalom a felelősséget.

Ájánlom egyszermind Saak Rudolf elismert kitűnő aczélekeit, kapáló és töltőgető gépeit és más egyéb talajmívelő eszközöket és gépeit is

PROPPER SAMU

az amerikai Deering-gyár kiz. képviselője

Budapest, V. ker., Váci-körút 52. sz.

— Árjegyzékekkel és elűrendű bizonyítványokkal kívánatra készséggel szolgálók. —

Stahel és Lenner

Trieur- és lemezlyukasztó-gyár

Budapest, V., Katona József-u. 8.

Ajánljuk TRIEURJEINKET és OSZTÁLYOZÓ GÉPEINKET gabona és hüvelyesek tisztítására és osztályozására

TÖREKROSTÁK és minden fajta LEMEZROSTA gőzcséplő-gépek számára.

Kölcsön és vetel új és egyszer használt kartellen kívüli

ZSÁK behordási-
mag- gabona- burgonya- lisztes- gyapju-
PONYVA kazal- repcze- rostaalj- waggon-

NAGEL ADOLF
zsák- és ponyvagyar, kölcsönintézet.
Vétel, eladás és cserélés.
BUDAPEST, V., Arany-János-utca 10. sz.
Sürgönyezim: **NAGELA BUDAPEST.**
Vidéki telefon: 35-92.

„HUNGÁRIA” kettős, kézi, favéges vagy manilla-aratógép kévekötözők.
Szőlőkötöző fonalak, kötelek, zsákzsinegek, lópokrócok.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete
BUDAPEST (Központi vásárcsarnok)
Igazgatóság és központi iroda:
Budapest, IX., Imre-utca 4. sz.
Nagy képviselő: **BUDAFOKON.**

Értékesítő haszfélekot, baromfi, vasszék, tej-
torrókat, tejfát, zöldséget, gyümöl-
veket és **MINDENMÉRTÉKÉRT.**
Mordóbar-értékesítő osztály. Egészíti az ország-
i értékesítést.

A Magyar Országos Méhészeti Egyesület
vezérképviselője.

A szövetkezet teljes kedvezményben részesül-
nek. Mindennemű értékesítési ügyben
díjtalanul nyújt felvilágosítást.

Nincs többé büz!
A Bonodor folyadék a legbüzösebb árnyékszék
szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. **Elegy-
súlyu 5 kg. csomag bérmentve 7-50
K.** (Elegendő 1 évre.) **1 kg. próbacsomag
2-50 K. csomagolással, szállítás nélkül.**
A Bonodor por vízeldek azonnali szag-
talanításra kitűnő szer. 5 kilós posta-
csomag bérmentve 7 K., 1 kilós próbacsomag
2 K. csomagolással, szállítás nélkül. Szétküldés
készpénzért vagy utánvéttel. Számos elismerőlevél.
Vezérképviselő:
FODOR FERENCZ
Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/H.

Ugocsa vármegyében mintegy 600 hold, 1200 □-öl;
kb. 400 szántó és 200 legelő
f. évi október hó 1-től bérbe kiadó. Feltételek
ifj: Freund Sámuelnél, Szatmár megtudhatók. 711

Talajismeret. Irta Cserháti
Sándor. 420 K.
előleges beküldése ellenében bér-
mentve szállítja a "Patria" r.-t.
gazdasági szakönykereskedése,
Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Krassó-Szörény vármegyében, a vasuti fővonal mentén
fekvő, 1400 kat. holdat kitevő szántó és 200 kat. holdból álló
letarolt erdei legelővel rendelkező birtokomat **f. é. október
hó 1-től 12 évre bérbeadom.** Gazdasági épületek
megfelelőek. A szántóföld holdanként 30 korona, a legelő 24
koronáért bérbevehető. Netáni bérlők felkértem, hogy ajánla-
taikat közvetlen hozzám nyujtsák be. **Szákul,** posta-, sürgöny-
és vasutállomás. **Özv. báró Radossevich Lajosné.**
720

**30 darab bonyhádi hasas tehén és 300
drb electoral negretti választott bárány**
eladó. — **Cséplést is elvállal az uradalom.**
Értekezhetni lehet a tápiósági gazdaság intézőségénél
(vasuti állomás Tápió-Szecső). 719

**Benzinlokomobilokat, f kvő
benzinmotorokat, motorfűrészeket**

szállítanak pontosan a legolcsóbban, leg-
szolidább és legmegbízhatóbb kivitelben
budapesti raktárunkból **Weber &
Co. motorgyár, Uster, Schweiz.**
Elsőrangú referenciák. 699

GÖZEKE
Acetylen-lámpák.
Éjjeli szántásoknál gözekekre
különösen alkalmasak, mert nap-
pali fényt adnak.

Automobil-lámpák.
Kézi, kocsi-, spritzbogen-, pózna-,
asztali, udvari-, kerti-, istálló-

Acetylen-lámpák.

BÁRDI JÓZSEF
Budapest, VI., Mozsár-utca 9. sz.,
Fővárosi Orfeum mellett.
Telefon 4100. Sürgönyezim: Pneumatika.
Árjegyzék kívánatra legyes és bér-
mentve.

HIRDETÉS.

Nagyszombat sz. kir. város tulajdonát képező, a spáczai
105. sz. tkvi betétben A. I. 5-15. sorszám alatt bejegyzett
288 k. hold 711 öl térmértékű nemesi birtok
**1909. évi október hó 1-től 1924. évi szeptem-
ber hó 30-áig terjedő 15 évre nyilvános árverés**
utján a város közönségének, valamint a kormányhatóság
jóváhagyásától feltételezetten **haszonbérbe adandó.**
Az árverés megtartására **1908. évi június hó 30-ának
d. e. 10 órája** tüzetik ki a város műszaki tanácsnokának
hivatalos helyiségébe.

A részletes feltételek a város tanácsi irodájában vagy a
számvevőségénél betekintheők.

Ezen feltételeket az árverelő annak bizonyítékául, hogy
azokat elfogadják, az árverési jogcselekmény megkezdése
előtt aláírni kötelesek.

Az ajánlattevő köteles az ajánlat tétele előtt bánatpénzül
2000 koronát akár készpénzben, akár óvadékképes papirok-
ban, akár a nagyszombati takarékpénztár vagy a nagyszom-
bati hitelintézet betétkönyvében az árverésre kiküldött tanács-
tag kezéhez letenni, vagy annak a város pénztárhivatalában
történt letételéről szóló nyugtát annak átadni.

Az árverési jogcselekményről felveendő jegyzőkönyv a
haszonbérbe adandó ingatlan kezelésére kirendelt bizottság-
nak jelentésével együtt fog a város képviselőtestületének
beterjesztetni.

A képviselőtestület közgyűlése által elfogadott ajánlatra
vonatkozó bánatpénz vissza lesz tartva, a többi pedig a
közgyűlés visszautalványozza az illetőknek.

Az ajánlat vissza nem vonható. Az ajánlat ajánlattevőt
azonnal kötelezi, ellenben a város közönségét csakis a kor-
mányhatóság jóváhagyása esetén.

Az ajánlatok közül a város képviselőtestülete szabadon
választhat, esetleg azok egyikét sem tartozik elfogadni.

Nagyszombat, 1908. évi május hó 22-én.
721 **A városi tanács.**

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET
KÖNYVKIADÓ-VÁLLALATÁBAN MOST JELENT MEG:

A GAZDASÁGI NÖVÉNYEK

NEMESÍTÉSE

Írta: GRABNER EMIL
az országos magyar királyi
növénytermesztési kísérleti
állomás adjuktusa.
(227 oldal, 100 képpel).

Hazánkban a növénytermesztés annyira fejletlen, hogy csaknem valamennyi gazdasági növényünk termőképesebb fajtájának magját külföldről kell beszereznünk. A cukor- és takarmányrépamagot kevés kivétellel évről-évre külföldről vásároljuk, legelterjedtebb árfajtánk a Hanna-árpa, legjobb zabfajtánk a duppai zab, csaknem valamennyi rozs- és burgonyafajtánk mind külföldi származásúak és ha ezek természetét állandóan színvonalon akarjuk tartani, időszakonként újból külföldről kell a vetőmagot beszereznünk.

Milliókkal adózunk ezen a réven a külföld növénytermesztőinek, pedig magunknak tarthatnók ezen hasznot, ha mi is foglalkoznánk a növények nemesítésével.

Ezért az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület elhatározta, hogy a külföld növénytermesztését tanulmányoztatja és ezen alapon a gazdasági növények nemesítéséről egy gyakorlati használatra alkalmas kézikönyvet bocsájt közre. Ezen feladat megoldásával az Egyesület fentnevezett szerzőt bizta meg, ki Ausztria, Németország, Franciaország és Svédország legkiválóbb növénytermesztő telepeinek tanulmányozása után írta meg ezen munkáját.

A munka a növénytermesztés elméletének ismertetése után a nemesítés gyakorlati keresztülvitelének általános munkálatait behatóan ismerteti, azután a buza, rozs, árpa, zab, tengeri, takarmányrépa és burgonya nemesítésére szolgáltat teljesen kimerítő, részletes utmutatást, mert ezek azon növények, amelyek nemesítése gyakorlati gazdáknak a legtöbb hasznot szolgáltathatják, végül ismerteti a növények okszerű vetőmagtermesztését is.

Manapság alig van jövedelmezőbb gazdasági üzemág, mint a növénytermesztés vagy más néven: vetőmagtenyésztés, csak az a baj, hogy gazdáink ennek végrehajtási módjáról nincsenek tájékozottak. Ezen feladatot kívánja megoldani ezen munka, mely egyszerű, könnyen érthető modorban, de teljesen kimerítően ismerteti a tárgyat úgy, hogy a nemesítést ezen alapon bárki is végrehajthatja.

A munkában ismertett növények nemesítése nem kíván nagy tőkebefektetést és túl sok fáradságot, az ott ismertett eljárásokkal a nemesítés sikere biztos és 5-6 év alatt elérhető, azért ezen növények nemesítésének felkarolása minden belterjes viszonyokkal rendelkező gazdának ajánlható.

A gabonafélék nemesítését már az aratás előtt kell előkészíteni és azért ismételtlen ajánljuk ezen könyvet gazdaközönségünk szives figyelmébe.

ÁRA FÜZVE 5 KORONA, TARTÓS VASZONKÖTÉSSEN 6 KORONA.

Megrendelhető a "PÁTRIA" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

Az OMGE. mezőgazdasági üzemi osztálya

főfeladatául tűzi ki a belterjesebb és az addiginél hasznosabb gazdálkodás előmozdítását a gyakorlati szaktanácsadás útján.
Kidolgozza az okszerű gazdasági berendezés alapjait szolgáló **Üzemtervet**, Bivállalja a **gazdaságok állandó felügyeletét** és ezek **üzemének ellenőrzését**. Tanácsot ad a gazdasági számviteli **könyvek berendezésénél**, vezetésénél és azok lezárásánál. **Elvállalja a gazdasági számvitelének felülvizsgálását** vagy állandó **ellenőrzését**. Elvégezi a gazdaság számadatainak elkönyvesítését, időszaki jelentéseket alapján. Évi zárjellel és jövedelmezőségi számításokat elkészíti. **Tanácsot ad birtokbérbeadásnál**, valamint **mezőgazdasági pénz- és hitelfüggő kérdésekben**. Gazdasági **ügyekben jogi tanácsot** szolgál és **vitások ügyekben** a választott szakbírói tisztet elvállalja. Birtok és mindennemű mezőgazdasági **értékbecsléseket** végeztet. A bejelentett **eladó és bérbeadó birtokokat** törzskönyvileg **nyilvántartja**.
Gazdatiszteket és egyéb **képzettebb gazd. személyzetet keresőket nyilvántart.**

Audóügyekben az OMGE. tagjainak szakvéleményeket ad, az adókönyvek alapján felülvizsgálja az adó helyes kivetését és befizetés esetén az összeg visszatérítését kiesziközi. Adóelengedések ügyében utalgatással szolgál. Hasonlóan igénybe vehetik az üzemi osztály irányú működését az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet tagjai is, ha tagságukat igazolják.

Nyilvántartásra bejelentett: Eladó birtok:

- 543 m. hold** Zalában, vasútállomás a birtokon szeszgyárral, (szőlővel, csemetenyárral, iparvágány s mérleggel, urilakkal. Birtokot átvehető. Esetleg bérbeadó. Tulajdonos: Zathureszky, Turje. 1598
- 197 m. hold** piliscsában vonalon. fővárostól 39 km.-re. 4 hozség között, orvos, gyógytár Nyerges-ujfalu, Dunától 10 p. Tejgazdasággal, sertésenyésztéssel, 8 h. szőlővel, csőrökkel magtárakkal, 2 nagy pinczével, 5 szobás lakás üveges, zárt verandával. 455
- 200 m. hold** sik fekvésű 1. o. szántó, fővonal mentén fekvő város határában, megletező épületekkel. 3840
- 370 m. hold** Sáros m. gyében, melyből 310 hold erdő, urilakkal és 5 hold diszerttel, köves ut mentén. 7343
- 100 kat. hold** körül 1. o. bácskai föld, 15 percznyire a vasútállomástól, jó utakkal, a Ferencz-csatornától 8 percznyire, urilak és gyümölcsösök. 3851
- 500 m. hold** Szatmár megyében, vasútállomástól 2 km.-re, kényelmes urilakkal. 4129
- 1076 kat. hold** Torontálban a Tisza és vasut mentén, köves uttal, egészben avagy csakis egy körülbelül 500 holdas része, gazdasági épületekkel. 4130
- 506 kat. hold** Erdélyben, vasutól 7 kilométerre, épülő vasut helyben, 40 kat. hold dohány-engedéllyel, kelő lak- és gazdasági épületekkel. 4261
- Tomasvár határában**, a várostól 2 kilométernyire, 211 m. h. kiterjedésű birtok, szép kertben fekvő 10 szobás lakással, cselédházakkal, 150 darab marhára való istállóval, nagy káncsika-góréval, eladó. A birtok talaja a legjobb minőségű föld, az egész **primissima klasszsu kert talaj**, egy a legintenzívebb művelésre, mint tejgazdaságra kiválóan alkalmas. A vételi megkötényít a birtokon levő nagyobb összegű, igen olcsó és előnyös törzsesítés költsége. 4601
- 280 m. hold** Budapesttől fővonalon gyorsral 1/2 óra, vasútállomástól műton 4 km.-re, megfelelő gazdasági épületekkel, vízvezetékekkel, csinos kis parkban urilakkal, 60 m. h. erdővel. 4756
- 588 hold** Nógrád m.-ben, miből 400 h. szántó, 54 h. rét, 5 h. kert, 1 1/2 h. szőlő, 20 h. legelő, 90 h. erdő, a többi rész majar, udvar és ut. Vasútállomástól 5 km.-re. Teljes felszereléssel 400.000 korona. Esetleg bérbe is kivethető. 5640
- 384 hold** szőlőnek való, egyenes felületű, vasut közelében fekvő homokbirtok, melyből 41 hold már szőlővel beültetett, egészben vagy kisebb részletekben is eladó. 5477
- 1000 m. hold** Hont megyében, ebből kb. 800 m. hold szántó, 10 hold rét, 80 hold erdő és 100 hold legelő, 8 hold fiatal, nemes gyümölcsös. A birtok egy darabban fekszik, jó és elegendő épületek felszerelve, tehermentes, saját kezelés alatt áll. Esetleg bérbeadó. 6320
- 2488 hold**, 50 hold termőgyümölcsösrel Erdélyben, saját kezelés alatt levő birtok, megfelelő számú kútnál köböl épült épületekkel, 10 szobás kastélyal, szeszgyár, és finomított. 10 munkaviszonyok. Ára felszerelés nélkül 500.000 K. Amortizációs terhet 200.000 K. Esetleg bérbe adó. 602
- 290 hold** Szilágy megyében, vasútállomástól 7 km. Fele részben szántó, fele részben legelő és kaszáló. Dohánytermelési engedéllyel. Kereskedelmi növények termesztésére és tehenésztésre alkalmas. Kedvező fizetési feltételek. 54
- 200 hold**, vasútállomástól 2 km. Szőlőművelésre különösen alkalmas. 2 holdas parcellákban vagy együtt az egész terület eladó. 1061
- 555 hold** Budapesttől 1 órára, 31 h. termő szőlővel, 6 h. gyümölcsösrel. Parkban 5 szobás urilak. 40 h. dohányengedély. Jókárbán levő kelő számú gazdasági épülettel. Ára teljes felszereléssel és vetéssel 305.000 K. 1335
- Emeletes kastély** 25 hold földdel a Balaton mellett szép park. Ára 75.000 K. 1198
- 513 m. h.** Borsod megyében vasútállomástól 6 1/2 óra, épülő vasutól 3 km.-re. Elegendő gazdasági épületekkel és külön belsővel, melyen az urilak áll. 40 hold dohányengedéllyel. Az egész birtok prima buzatermő szántó. Ára m. holdanként 650 korona. 454
- 2400 m. hold** sik fekvésű dunántúli birtok, 1600 h. szántó, 350 legelő, 250 erdő, 40 kaszálóval. 2 jól elhelyezett majarban kelő gazd. épületek. Uri lak 10 holdas parkban. Három vasuti vonal mentén. Ára 700.000 kor. Teher 400.000 kor., mely rajt maradhat. 294
- 56 kat. hold** sikfekvésű, buzatermő szántó Temes megyében, vasútállomás mellett, épületek nélkül kat. holdanként 600 koronáért. 309

Birtokvétel:

- 200 m. hold** birtok 30-40 km.-nyire a fővárostól. 455
- 400-800 m. holdas** jó minőségű birtok, jó ut mentén, vasutól nem távol, családnak való tágas és egészséges lakással, árnyas kerttel. 7
- Kisebb birtok**, szép és tágas lakóházzal, parkkal, vasútállomáshoz közel, lehetőleg fővonalon. 2916
- 1000 holdig** cserébe fővárosi házért, egy tulnyomóan erdőből álló, Hont, Nógrád, Gömör, Heves vagy Borsod megyékben fekvő birtok. 567
- 2-300 hold** birtok, jó lakással és gazd. épületekkel, város és vasut közelében. 3950
- 200 holdas** birtok urilakkal, lehetőleg Kecskeméti vidéken. 3982
- 10-15000 hold** erdőbirtok az ország északnyugati részén. 9
- 2000 hold** elsőrendű talajú birtok, cukorrépa vidéken, vasútállomás közelében. szép kastélyal és parkkal, Bécsből legfeljebb 6 órányira. 5215
- 800-1200 m. hold birtok**, kelő gazdasági épületekkel felszerelve, megletező lakóházzal. 5216
- 2000 hold** jó talajú birtok, részben erdővel, kastély és parkkal, közel a vasuthoz. 5216
- 250-300 m. hold** főváros vagy vidéki nagyobb városokhoz közel épületekkel, jó lakóházzal, tehermentes vagy olcsó amortizációs költséggel. 1214
- 3-400 hold** egytagban legalább 5 szobás lakással, vasutól legfeljebb 1 1/2 órányira jó uton. 12
- 800-1000 holdig** jó földek és épületekkel, instrukcióval. A lakóház taluban vagy város közelében legyen. 79

Bérbeadó birtok:

- 480 m. hold** Abauj megyében 7 km. a vasutól, országot mellett, 7 szobás udvarházzal, kelő gazdasági épületekkel. 5003
- 370 hold** jó trágyaerőben levő házilag kezelt birtok Jász-Nagy-Kun-Szolnok megyében, nagy város-átvehető. Osztól fogva bérbeadó. Felszerelés 314

Birtokbérlet kerestetik:

- 180-200 m. h.**, amely kereskedelmi növények termesztésére alkalmas és rajta tejgazdaság üzethető. 2530
- 800-1500 h.** Erdélyben vasuthoz közel, jó urilakkal és gazdasági épületekkel, rét és legelővel. 496
- 2-3000 holdat** tavaszi vagy őszi átvételre, lehetőleg a Dunán túl vagy kedvező feltételekkel másutt is, hol a tehenésztet üzethető. Urilak legalább 6 szobás legyen. 1868

Ezekon kívül nyilvántartjuk a **visszavándorlók** telephelyezésére alkalmas birtokokat és **bérlőszövetkezetek** alakításánál közbenjárunk a Magyar Gazdaszövetségnek. Csakis közvetlenül a tulajdonosoktól fogad el bejelentéseket **AZ OMGE. ÜZEMOSZTÁLYA.**

**!!! Világraszóló legújabb felfedezés!!!
„RATIN“ a legbiztosabb
Egér- és patkányirtószer**

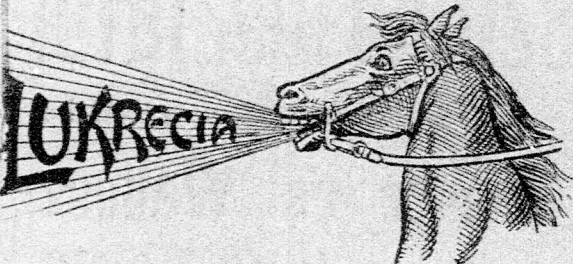
4 miniszteri jóváhagyás.
1. A berlini földm. miniszter urtól 12/30 06.
2. A kopenhágai belügyminiszter urtól 12/30 06.
3. A hesseni nagyhercegségénél a belügyminiszter urtól 4/13 07.
4. A berlini földm. min. urtól 10/15 07.

Több külföldi polgári és katonai hatóság elismerése. 1 adag patkánybacillus 3 kor., 1 adag egérbacillus 1-80 kor. Prospektus kívánatra ingyen. Nagyobb területeken az irtást garanciával elvállalja. — „RATIN“ bakteriológiai laboratórium magyarországi vezérképviselője és egyedüli árusa **HAAN BÉLA Budapest, VII., Rottenbiller-utca 26/b.** További eladásra megfelelő kedvezmény. 538

STABILIS FÉLSTABIL GÖZGÉPEK

**BUDAPESTI MALOMÉPÍTÉSZET ÉS GÉPGYÁR
PODVINECZ ÉS HEISLER
BUDAPEST, VI., VÁCZI-UT 141.
— ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE —**

**Már nem rongálódnak többé a loszerszám,
ha azt a Lukrecia**

készítményünkkel és nem mindenféle salakos zsiradékkal megkeni. **Bámulatosan puhítja és lekötőre fesi a bőrt.** Öt kilós szelencze bérmentve, utánvét mellett K 12-50. 12 és 25 kilós bádogszelenczékben szállítatik. Kapható a **Magyar Mezőgazdák Szöv.**-nél és minden szakbavágo jobb üzletben. :: Készíti:
**VAD és TAKACS BUDAPEST. :: Postafiók 151.
Tessék prospektust kérni. 270**

„Horgony“-Csapágyfém.

partelepünknek a gépgyártás terén egy felszázad óta gyűjtött tapasztalata biztosítja a mindenkori szükségletnek legjobban megfelelő és legbiztosabb csapágyfém szállítását. ♥ ♥ ♥ ♥ ♥
Az első cs. és kir. szab. Dunaözbajózási Társaság Óbudai Hajó-, Kazán- és Gőpoyárának képviselője:
Mayer és Társa Budapest, V., Nádor-u. 74.

Gőzekék,

gőz utihengerek és uti mozdonyok
cséplőgépek hajtására az osztrák bánya- és kohó-
művek társaság vasútveiből.
A készülékek választását illetőleg mezőgazdasági
szaktanácssal készséggel szolgálunk.
Szives megkeresések **Zentral Direction der
Oesterreichischen Berg. u. Hüttenwerks
Gesellschaft, Teschen, Osztrák-Szilézia,** vagy:
**az Osztrák bánya- és kohászati tár-
saság magyarországi képviselőéhez,
Mayer Pál főhercegi felügyelő, Budapest,
VIII., József-utca 16-18 kéretnek. 6287**

A Boros-féle kutyaeledel a leghatásosabb és legolcsóbb tápszer kutyák és sertések részére
húsrast karikákban — 26 kor. mm.-kint
húsdara és huskorpá — 30 kor. mm.-kint
Próbarendelés 5 kilós postacsomagban 3 K portómentesen. Kutyaeledel-Zwieback, kintő kutyatápszer 40 kor. méterházásként. Próbarendelés 5 kilós postacsomagban 3 kor. 40 fill. portómentesen.
BOROS SAMU szappan-, kutyaeledel-, huskorpá- és husdaragyár, ERZSEBETFALVA, Soroksári-ut 50. szám. Telefon 26.

**FAIRBANKS MÉRLEG ÉS
GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.**

**VASÖNTÖDE. Telefon 28-67.
BUDAPEST, V., VÁCZI-UT 174.**

Szabadalmazott Fairbanks százas mér-
legek, teljesen tolosulyos fémmérőkarral;
tar. ósság, pontosság és könnyű kezelé-
süknél fogva felülmúlhatatlanok. Hordoz-
ható gazdasági-, szeker-, marha-, zsák-
és raktári mérlegek. Vasuti kocsimér-
legek első-, másod- és harmadrangu pályák
részére újonnan szabadalmazott tehermentesítő
készülékkel, rendes és keskeny nyomtávra.
Speciális mérlegek vasművek, kohók, gép-
gyárak, hengerművek, malmok számára. Moz-
donymérlegek. Darumérlegek. Vasuti haj-
tányok. Vasszerkezetek. Tetőszerkezetek.
Vasöntöde: mindenféle vasöntvény. Olcsó
és pontos kiszolgálás.
Arjegyékkel és költségszámlá-
tással készséggel szolgálunk.

UJDONSÁG! UJDONSÁG!

**istálló- és raktárablakok
— vasrámban — sodrony-üveggel.**
ELŐNYEI: törhetetlen, tűz- és betörésbiztos, csinos és olcsó!
Megrendelhető a készítőn : 610
**Farkas és Társa lakatosgyárában
Budapest, VI., Lehel-utca 10.**

Mezőgazdaságtan.

— Irta: **Szilárd Gyula** —
a gróf Esterházy-féle csákvári földmív. iskola tanára.
Ára tűzve 4 korona, vászonkötésben 5 korona.
Ezt a 448 oldalra terjedő, számos ábrával el-
látott művet haszonnal forgathatja minden gyar-
korló gazda. Felöleli a növénytermelés és állat-
tenyésztés összes ágait, a kertgazdaságot, gyümölcs-
termelést, szőlőművelést, végül a gazdasági üzlet-
vitel kérdéseit.
Szerzőnek a gazdasági gyakorlatban és a szak-
oktatás terén együttesen eltöltött számos évre
terjedő működése lehetővé tette, hogy gyakorlati
érzékkel csak azt ölelje fel, amire a gazdának
szüksége van és a felölelt anyagból éppen azt
domborítsa ki és kellő világításba helyezze, ami
a gyakorlati életben legnagyobb fontossággal bír.
Így sikerült szerzőnek a mezőgazdasági ismeretek
egész hatalmas tömegét aránylag röviden, mégis
tartalmasan, világos, magyaros stílusban, könnyen
áttekinthető helyes beosztással, a gyakorlati gazda
igényeinek teljesen megfelelő módon közreadni.
A könyv tartalma és beosztása röviden a
következő:
I. rész. Általános növénytermelés. A növény, A talaj,
Földművelés. Trégyázás, Vetés és vetések ápolása, Termé-
nyek letakarítása és eltartása.
II. rész. Különböző növénytermelés. Gabonafélék, Híve-
lyes-, kapás-, olaj-, szénastakarmány-, ipari és gyári
növények.
III. rész. Kert és szőlő. Konyhakertészet, Gyümölcs-
kertészet, szőlőművelés és mustkezelés.
IV. rész. Állattenyésztés. Az állati test, Állatok takar-
mányozása. Egészséges és beteg állatok ápolása, Általános
tenyésztési szabályok, Lótenyésztés, Szarvasmarhatenyésztés
és fejlesztés, Juh- és kecskatenyésztés, Sertésenyésztés,
Baromfitenyésztés, Háziállattenyésztés.
V. rész. Gazdasági üzletvitel. Gazdaságok berendezése,
Üzleti tőkék, Számadás és jüvedelemzámítás.
Megrendelhető a „Patria” r.-t. gazdasági szakkönyv-
kereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek).

ÖKÖRPATKÓK ozélszerűek, tar-
tósak és olcsók.

„HANN” jeggyel. Kérjük vigyázzunk nagyon ezen jegyre, mert a mi
patkónk minden tekintetben utólérhetetlen.

Normális csülökvas
igás ökör részére.
Szabad. lópatkók
igás- és hátsólovak részére, első
díjjal kitüntetve és szakemberektől
legjobban ajánlva.
Pata- és osülökszegek,
csavarok, lábtámaszok, patkoló szerszámok és eszközök

M. HANN'S SÖHNE RAINFELD
a/d. GÖLSEN N. Ö.

Aszokhordók minden méretben czéggelzessel, vagy a nélkül szállí-
tásra és raktári hordók, lyukfúró és becsavaró készülékekkel.
Minták és prospektusok ingyen és bérmentve.

Préselt
bezaszalmát

zabszalmát

szállít elsődrendű minőségben és legolcsóbban

Ehrenreich Béla
Bajmok (Bácska). 6803

Allatgyógyászat. Kézikönyv az állatok külső és belső betegségeinek felismeréséről és gyógyításáról. 100 recepttel és 100 ábrával. Írta: Monostori Károly. 430 K előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakönyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Világhírű szabadelvű 18 államban

Stádel-Torkos földmérő-taliga
kapható

Stádel gépgyárban. Győrött.

LEGYEK

konyhából, kamrából, mézszerszékéből, istállóból, végőhidről biztosan elűzetnek, ha a falakat

LÉGY-BONODORRAL

meszeljük. Legjobb már kora tavasszal. — Egy kiló elegendő 25 □-méterre, 5 klg. leírással 6 kor. franco utánvétellel. Megrendelhető **FODOR FERENCZNÉL** Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40 H. Számos elismeréssel 757

Zach József
Graz II.
„Janushof”

Legnagyobb sportfelszerelési üzlet Stájerországban. Ajánl viharjelzőkat, palerinákat, sport- és stájer kosztümöket a legjobb és legkifogástalanabb kivitelben mérték után, viharálló stájer lohadból.

Köpes árjegyzékek és ledonminták ingyen és bérmentve. Legújabb „Trawler” Szállítás kívánatra vámentesen. 650

Istálló-mennyezetek

tökéletes páramentesítés, nedves falak

gyökerező szárazzártételek, szab. „Mosmos” hornyolt aszfaltlemezzel

kitűnően bevált.

Felvilágosítást ad: **Greif Antal** mérnök Budapest, VIII., Salétrom-utca 10. (Telefon)

Lovak kelessége
(Chironikus köhögése és nehéz lélegzése) biztos eredménnyel gyógyítható. Számos elismerés bizonyítja. Felvilágosítást díjmentesen küld Ripp Ervin. Drezda-A. 785.

Maier Rikárd és Félix kinstártíri szállítók
Wien, II., Kaiser-Josefstr. 30.
vesztés és eladás minden állomásról bármilyen mennyiségű **szénát, szalmát, burgonyát.**

Préselés saját és legmodernebb gőzprésekkel. — A legnagyobb szolgáltatóképességű cég. 426

Amezőgazdasági szőlő- és értékes tea. 79 rajzzal. Írta: Molnár István. Vázonkötésben K 5.20 előleges beküldése ellenében bérmentve küldi a "Patria" r.-t. gazdasági szakönyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Prima, száraz << tengori-moslék >> száraz répaszelet foszfor-savas takarmánycsontmész 40-42% különféle olajpogácsa jutányosan kapható: 343

Neubauer Adolf gyári meghatalmazottja Győr.

Cséplőgép-tulajdonosok figyelmébe!

Százakra menő károktól mentesít meg gazdaságát ha cséplőgép-kezelésnél Balassa Frigyes, most 2-ik bővített kiadásban megjelent „Cséplőgépek” című kézikönyvének utalgaztatásai szerint eljár. A nyom. földművelésügyi miniszter ezen a könyv-páron egyedülálló szak-könyvet az őss és gazdálkórők figyelmébe ajánlotta. — A mávet 6 kor. 30 fillér előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakönyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek)

zsák és ponyva

a legjobb minőségben és legjuttányosabban a **Fischer-féle** zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31-33. szerencsétlők be. A **Fischer-féle** szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltarthatnak 10-12 évig. A 25 év óta fennálló **Fischer-féle** zsák- és ponyvagyár az ország legjelentősebb uradalmának szállítója. Pontos szolid kiszolgálás. Ponyvakiosztó intézet. Árjegyzék, minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

A gyapju minősítése. Számos ábrával és egy a magyar és külföldi gyapju-típusok összehasonlító táblával. Írta: Kovács Imre. Kiadta az OMOE. Könyvkiosztó vállalat. 3 korona 70 fillér előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakönyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Uradalom

Nógrádban, Heves m. határán, 1080 hold, terméssel, felszereléssel, kedvező fizetési feltételekkel **eladó.** Csak komoly vevőknek nyújt felvilágosítást **bellusi BAROSS KÁLMÁN** Budapest, Enyedi-u. 12. sz.

Uradalomak, gazdaságok

administrációját, felügyeletét elvállalja s a gazdaság bármely ágához tartozó **szaktanácsot** ad meggyezés szerinti honorárium vagy százalék részesedéssel mellett intelligens s igen kiterjedt gyakorlati tudással bíró, volt uradalmi főtitkár, ki elsőrangú referenciákkal rendelkezik. Címe megtehető a kiadóhivatásban. 670

Kocsigyártás
Budapesti kovács- és kocsigyártó-ipartestület védnöksége alatt álló **Kocsi Árnicsarnok Szövetkezet** Budapest, VII., Rákóczy-ut 72. sz. Magyarország legnagyobb kocsiraktára.

Eladó birtok!

Bars megyében 650 magyar hold, mintaszerűen kezelve, kitűnő és szép gazdasági épületekkel, műmalom, tejgazdaság stb. igen szép új és modern kastélyja, park stb. Elő, holt felszereléssel és álló terméssel együtt 195,000 forint.

Beyer Károly
Budapest, Báthory-utca 5.
Telefon 12-85.

szabadalmazott **kosárbetétek**

gőzcséplőgépek számára kaphatók a feltalálónál, teljes felelősség mellett, hogy tiszta cséplést lehet vele végezni a legrosszabb esetben is.

A kosárbetétek ára:
4 lóerőjű géphez 30 ft
6 " " " 35 " " " " " 40 " " " " " 45 "

Megrendelés esetén a kosár szélességének mérete deklarálandó.

Bajzát Ignác
Székelyhidon. 701

Vétel

Megvételre kerestek jó gyártású 6-os vagy 8-as cséplőgép üzemeltetőt. Ajánlatokban kérjük feltüntetni az árt és hogy hány év óta van a gép használatban. Cím: Hónig Jakab és József, Erzsébet-puszta, n. p. Baranya-Sellye. 4218

Jókarban levő, 4 lóerős gőzgép megvételre kerestek. Brann Izso, Gyöngyös. 4242

Kosáronásra alkalmas zöld fűzvesztőt 14-nyit mennyiségben vesz q-ként 4 koronáért gazdasági intézőség Orlóczi, Nyitra m. 4191

Hatos cséplőgép szalmakészítőt keresek használt, de jó állapotban. Mayer Oszkár Bony, Győr m. 4195

Bérlés

Nyolcszáz hold körüli terület bérlésére. Cím: Szép Antal Kiszéllás. 4217

VILLA

Balaton-Világoson (vasut, posta és táviratállomás), Budapesttől két óra, közvetlenül a Balaton partján, szép kerttel, kényelmes családi nyaraló, teljesen berendezve, a legmodernebb igényeknek megfelelő, **eladó, esetleg bérbeadó.** Jankamajori gazdaság, Mélykut (Bács megye). 718

Nemesi birtok

(Krassó-Szörény megyében), mely áll: 566 hold szántóföldből a 1600 □-al, 70 hold rét, 60 hold tölgyfaerdő, 20 hold fiatal erdő, 4 hold ház hely, tisztartói lakással és megfelelő gazdasági épületekkel, más vállalat miatt **szabad kézből eladó**, fundus instruktussal vagy anélkül. A birtok kintinó talaja és buza, rozs, árpa, zab, kukoriczára, valamint **állattenyésztésre** is kiválóan alkalmas. Bővebb felvilágosítást ad: Schwarz Dávid Fiai cég, Lugoson. 707

MÉG 800-1000 HOLD BÉRSZÁNTÁST
keresünk az őszi idényre.
Gőzeke Vállalat
Dárda, Baranyamegye. 723

Ásványi és csontliszt-szuperfoszfátot
legolcsóbban szállít:
Steiner és Wallesz
Wien, I., Graben 16.
683

Agrikulturfosfát
a legolcsóbb foszfor-sav-trágya és a hatása ugyanolyan mint a **Tomassalak-liszté** és a **Superfosfáté.**
Ajánlatokkal és felvilágosításokkal szolgál a magyarországi vezérképviselőik:
ZWEBNER MÓR és FIA
műtrágya- és erőtakar-mányagykereskedése 468
Pozsony és Galgócz.

Erdélyi Kereskedelmi Társaság

Fodor és Társai

megbízásokat elfogadnak jármos ökrök, tinók, sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetítik.

Czím: Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám. Telefon 311. 424

Bonyhádi friss fejős-tenenek és tenyész-bikák

jutányos áron kaphatók minden héten kedden, szerdán és csütörtöki napokon. Istálló Kispesten, Üllői-ut 24. Telefon: Kispeszt 1. Levél- és sürgőnczím:

Flaschner Sándor 4743 tehénkereskedő Bpest, Ferencz-körut 40.

Vöröstarka tinó és üsző

teljesen prima, 1-2 esetleg 3 éves, nálam minden mennyiségben kapható olcsó áron. Későbbi nyugtáztatásig és beállításáig ökrök szállítására vállalkozom.

Kitűnő friss fejős tenenek előleges jelentés után, nálam mindenkor megtekinthetők és tolasztásig nélkül. Vevő tetszése szerint választhat. 3684

Henrik Ignác fia Szalónak (Vas m.).

Bonyhádi faj vöröstarka

Ökör- és üszőborjakat

1-2-3 éves korban, továbbá hízlatásra vagy járomba való tarka ökröket, ugyancsak hasas vagy friss fejős teneneket a legjutányosabb áron egyezés szerint bármily mennyiség szállítására vállalkozik

Nelzer Antal, Dombóvár Tolna megye.

Kiválóan csontos nemes és jófejű Bonyhád-Simmenthali keresztelésből eredő 1/2-2 éves

tenyész-bikák

eladók. Fedeztetés kpróválva. Yorkshire tenyészet. Paszta-Forna, posta Csákvár. 589 Az intéző.

Elsőrendű eredeti

bonyhádi teheneket

hasasokat vagy borjasokat, bármely időben, bármely mennyiségben külön árakon szállít

BAUER MÓR tenyész- és használatkereskedő, BUDAPEST. Iroda: VI. Fe. ső erdősor-n. 1 Istálló Újpest, Károlyi-u. 11. Telefon 93-95

Legelsőrendű eredeti

bonyhádi teheneket

hasasokat vagy borjasokat és tenyész-bikákat bármely időben, bármely mennyiségben coulansul és legolcsóbb árakon szállít

Kohn Samu és József tenyész- és használatkereskedők, Budapest, VII. Rottenbiller-utca 60. Telefon 91-25. Fiók: Újpest, Árpád-ut 99.

Igen szép, válogatott vöröstarka simmenthali jellegű 1-2-3 éves

növendék-ökor és üszőborjakat

ugyszintén legprimább lekölti való és

jármosökreit

legjutányosabb áron ajánlanak

Klein Testvérek kereskedők CZELLDÖMÖLK.

Megrendelések egyezség szerint bármikor is elfogadhatók.

Eladó egy pej herét 160 cm. magas, 7 éves, kitűnően belovagolt, könnyű mozgású hátló, bírtos ugató. Ára 1000 korona. Azonkívül van egy tiszta fekete, 5 éves, 160 cm. magas herét és egy sárga, 4 éves, 160 cm. magas herét kocsi, mindkettő szép-járású, fejüket fenhordják. Ára darabjának 700 korona. Hedzsel uradalom, u. p. Macsóla, Bereg megye. 4129

Szenttamási gazdaságban (Pestmegye), vasúti állomás: Kunszentmiklós-Tass, levél- és sürgőnczím: Kunszentmiklós, jutányos áron eladó legelsőrendű hasas és szepős-borjas

bonyhádi tájfajta tehenek és tarka jármos-ökrök.

Az ideai tenyészállatkiállításon tehenek elismeréssel díjazottak kitűnő tetve. Előzetes megkeresésre Kunszentmiklós-Tass állomáson saját kocsi áll rendelkezésre. 588

Vegyesek

Bertótárs keresték egy 1500 hold gazdaságba ki 15-2000 irtal hozzáfárlása, pénzének 10 százalékos kamattal biztosított, a társul közreműködés és szakmát nem kívánatlik. Pénze közzé-ülleg b z ovitattik. Cím a kiadóhivatalban. 4219

Földbirokosok figyelmebel

Joung girls' home BUDAPEST, VI., Lendvay-utca 10. sz. saját villa.

Iskolába járó előkelő fiatal leányok otthona. Igazgató: Vajda Ella f. v. polg. isk. tanárnő. Az állami felsőbb leányiskola, leánygymnasium, tanítóképző stb. közvetlen közelében. Kényelmes összeköttetés minden iskolához. Angol rendszer. Állandó felügyelet. Modern higiénikus berendezés. Müvész- és zenés oktatás, idegen nyelvű társalgás. Árnyas kert. 4136

Bővebb értesítés és prospektus kívánatra. 4247

A legnagyobb állami és első díjjal kitüntetve, berezgi tisztelődij stb.

KOEHLER FRIGYES

kerfművész és kertaplító Kerfitechnikai iroda: Budapest VII., Gizella-ut 15. szám. (lakás: VII., Thököly-ut 46.) TELEFON: 25-33.

Park, kert stb. tervezése, kivitele stb. Tájéktérzeti képes utmutató kívánatra ingyen küldetik.

Uradalmakban elhullott a kényeszerű állatok bőrt szerszám, nyereg, kocsiülés, földi stb.-nek tetszés szerinti szűben 8 minőségben kidolgozó Ifj. Wlach János birtoldolgozó üzlete. Aranyosmáróti, Bars m. Legelsőbrangu referenciák! 4243

Eladás

Alkalmi zongoravétel Bösendorfer Schweighofer Kera-Wirt kiváló mesterek gyártmányú 200 frtós fejtű. Pianó 160 frt, új zongora, vagy pianó 350 frtós fejtű, minden árban. Zongora, ezimbatonhangulók helyben és idegen, szakavatott munkások által gyorsan és olcsón eszközöztetnek. U. BEMÉNYI MIHÁLY a Magy. Kir. Zeneakadémia szülötte, BUDAPEST, VI., Király-u. 58. 5472

Gőzdíjelen közvetlen a vasút és szep árnyas liget mellett 4 bérház eladó. Egyik ház 4 szep szoba, hozzávaló összes melléképítmények, parkított udvar elköltözött gazdasági udvarból áll. Ugyanott a másik bérház 4 lakásai, melyek évi bére 1100 korona, szintén eladó. Bővebb értesítés: "Patria" jelleg alatt a kiadóhivatalban nverhető.

6 lóerejű magyar állami cséplő - azonnal használatba vehető - és Carrett-féle lokomobill 1500 koronáért eladó Vertán Zoltánnal Szombatság, Bihar megye. 4184

A kajmádli gazdaságban egy teljesen jó karban lévő, 10 lóerejű, a magyar államvasutak gépjárműkészleti osztályán készült származéki cséplőgarnitúra eladó. Érdeklődők forduljanak az intézőséghez Kajmád, u. p. Tolna, vasútállomás Hídjá-puszta-Ápáti. 4046

A sertéshizlalás, tekintettel a sertésveszére. Iria Bäcker György. 2-10 K előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szak-könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Gőzcséplőgarnitúra, 6 ló-erejű, Hoffner és Schrantz-féle, teljesen jó állapotban, 6 éves bérlet letelte miatt eladó. Bővebbet a tulajdonosnál Kálmán Adorj Nagyvárosny (Veszprém megye). 4080

Eladó gépek. Kiváló gyártmányú, kevéssé használt, gyárunkban tökéletesen javított: 2 drb 3 lóerejű „Otto és Hille” benzinhmotor, 3 drb 3-6 és 10 lóerejű benzinelokomobill, „Ganz”-otató és „Mayr”-jelű. Több drb 3, 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű gőzelokomobill ezekhez alkalmas kitűnő cséplőgépek, vetőgépek, hegyes gépek jótállás mellett, jutányos áron! Szil ágyi és Bunkart gégyára, fémöntvény, kazánokvásműhelye és gazd, gépraktára, Miskolc. 4136

Légszárított téli pótkőli szalonna, oladónként 35-55 kg. nehéz, kapható Raichbauer Nándornál Új-szentannán (Arad megye). 4043

Vadászfegyver, vadászfegyver potom áron eladó. Köztük Top-lewakuksu Lancaster 20 frt. Előlétező lakatszerkezeti modern Hammerless 35 frt. Orenszáru Bäckflinte 40 frt. Snelleres Manlicher és több más jó puská Radó Pál Egyetem-tér 5. Nehány Hammerles revolver, ismétlő pisztoly, régi kardok, kovás pisztolyok, flobert és czellővő pisztoly és revolver. 4036

Gőzelokomobill erős hatós 1907. év Nicholson gyártmány, csak néhány napig volt használva, hozzávaló 48² Ruston-cséplővel, esetleg külön-külön is rendkívül jutányosan és kedvező fizetési feltételek mellett eladó Heisler Sándornál Budapest, Dávid-utca 15. 4182

4 HP benzinelokomobill villanygyújtással, egy-éves, hozzávaló 22² alulcsapos cséplővel, gyárilag javítva 2400 koronáért eladó Heisler Sándornál Dávid-utca 15., ugyanott egy Umatah-féle cséplőszekrény 28² szeges dobbal, kettős tisztítóval, gyárilag javítva, egyéves és egy 14 HP eredeti szelepes rendszerű Langen és Wolf-féle benzinhmotor, villanygyújtással, színmű-gyári javítással, olcsón kapható 4180

16 első díjjal és ezüstéremmel kitüntetett

KALLAI LAJOS motorgyárban

Budapest, VI., Gyár-utca 28. sz., a leghíresebb benzinelokomobill cséplő-készletek kaphatók.

Ezen motorokat minden gazda hatóság engedély nélkül maga kezelheti szalmafódeses házak között is. Kállai Lajos motorkészletkészletét kitűnő sikerrel működnek az ország minden részében többek között: Bárá Komony József urnál Maros-Németi, Zeykálvi Zeyk Dániel v. főispán urnál Nagyenyed stb. Olcsó árak részlete. Árjegyzék ingyen.

Gyakorlati tejszűrés. Kézi tejszűrészetek számára. Írták dr. Koerter István és Sierban János. 2.20 K előleges beküldése ellenében bérmentve küldi a "Patria" r.-t. gazdasági szak-könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Eladó 3-3 km. 7 kg.-os használt acélsín vágány, hevederekkel és csavarokkal; 1000 méter 6/4 kg. vágány, 600 mm. nyomtáv. acéltalpakokkal, kengyel és sínsvarkokkal; 7 db 2 m² úrtart. répakocsi, orsófékkel; 13 db 2 m² úrtart. répakocsi, fék nélkül; 8 db bakváltó és 2 kuszókeret. A kocsi 600 mm. nyomtávúak. Ugyancsak eladó egy Fowler gyártmányú, teljesen jó karban lévő, 14 név. lóerejű gé- eke, mely áll 2 mozdony, 1 gővasu billenőke (2 féle ekeesttel), 1 db alitajutató, egy szárszám-bódé, egy Noel fecskendő és két db bádóg vízeslajtól. Bővebbet Kassel Zsigmond birtokkeze-lősege Botrágy (Bereg megye). 4157

Javaslatok az alföldi gazdálkodás javiására. Iria Forster Géza. Ára bérmentve küldésel 2-10 K. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szak-könyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Eladó „üzemnyagobbítás” vegett egy 35 HP szivattyúmotor, legjobb karban, 2 éves, jutányos áron Griebach Béla szolgálgye-hézai (Fejér m.) hengeralmá-ban, a hól üzemben megtekin-tető. 4183

1000 holdas nemesi birtok, dombos, de könnyű művelhető földekkel, ur-lak, elegendő gazdasági épületekkel 200,000 forintért eladó, esetleg 7000 forint évi bérlet bérbe- adó. Csak komoly reflektánsnak közelebbit 615a

ÖSTERREICHER BERNÁT-nál Nagykanizsán.

Könyv az egészséges állatok gon-dozásáról és a betegek ápolásáról, 376 rajzzal. Iria: Monostori Károly. 5-30 K elő- leges beküldése ellenében bér- mentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szak-könyvkereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Fiedler János lenfonógyára Komárom vesz

nyers lenkórót szál-nyeréshez, va- lamint kaszált és géppel csépell lenszalmát,

tetszés szerinti mennyiségben és elad eredeti (pernau) orosz lenmagot.

KELTETŐGÉPEK díjtalan próbára. Keltető- gépek a legjobbak és legolcsó- bak. Keltetőgépek sok száz kitűnő bizonyítvány és ajánlatok egész Auszria és Magyarorszá- gból, melyek bármely díjtalanul megküldetnek. Keltetőgépek tyúk-, liba-, fogoly-, fűcsin- és kaszálófűkötőre. Keltető- gépek szabadalmazva Ausztriában és Magyarországon. — Egyedüli készítője G. Mück, Reizen- berg 2. szám, bei Wien. — Excn szakmában egyedül gyár. 690

Most jelent meg!

Andrássovich Géza: Házinyultenyésztés és értékesítés

harmadik, tetemesen bővített kiadása. Számos művészi képpel és egy műmelléklettel. Ára bérmentes küldésel 2 kor. 20 f. Megrendelhető a „Patria” r.-t. gazdasági szak-könyvkereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

KELTETŐGÉPEK

díjtalan próbára. Keltető- gépek a legjobbak és legolcsó- bak. Keltetőgépek sok száz kitűnő bizonyítvány és ajánlatok egész Auszria és Magyarorszá- gból, melyek bármely díjtalanul megküldetnek. Keltetőgépek tyúk-, liba-, fogoly-, fűcsin- és kaszálófűkötőre. Keltető- gépek szabadalmazva Ausztriában és Magyarországon. — Egyedüli készítője G. Mück, Reizen- berg 2. szám, bei Wien. — Excn szakmában egyedül gyár. 690

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásunként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

KIS HIRDETÉSEK

Hirdetési ár 25 szög 1 korona, ezen felül minden szó 4 fillér, kövér betűkkel minden szó 8 fillér beiktatásunként. A legkisebb hirdetési díj 1 korona.

Betöltendő állásokra vonatkozó hirdetéseket csak a munkadélbirtokos vagy bérlő címének kitételével közöljük. Kis Hirdetésekre előre fizetendő.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válasza szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Földbirtokosok figyelmébe!

Díjmentes állásközvetítés!

A Magyar Gazdatisztok és Erdőgazdák Országos Egyesülete (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) felhívja a t. birtokos és bérlő urak figyelmét

állást közvetítő osztályára, hol gazdatisztok a legkülönbözőbb állásokra elő megalkodottak. Az állásközvetítés teljesen díjmentes. Megkeresés esetén az egyetemes igazgatóság a betöltendő állásra megfelelő gazdatisztok ajánl a tulajdonosnak az illető bizonyítványmásokkal és adóügyi adatokkal, sőt vonatkozó adatokat megküldi.

Tisztelettel felkérjük a t. birtokos és bérlő urakat, hogy gazdatiszt állásbetöltés esetén ajánlott egyetemes állásközvetítő osztályt igénybe venni sziveskedjenek.

A Magyar Gazdatisztok és Erdőgazdák Országos Egyesülete elnöksége.

Betöltendő állás

Kerestetik egy gazdasági gyakornok, ki a gazdasági könyvvel jár. A német levelezéshez érők előnyben részesülnek. Pályázatok fizetési igények megjelölésével követező címre küldendők: Gróffy uradalom, Felső-Attrak, Nyitra. 4174

Gazdatiszt, izr. vallású, nős, kiscsaládú, ki a mezőgazdaság összes ágában, különösen réptermelésben és hizlalásban több évi gyakorlatral bír, alulírottak azzal **felvételt**. Megkövetelt magyar, német nyelv bírása szóban és írásban. Ajánlatok bizonyítványmásokkal és fizetési igények megjelölésével kéremek Fuchs Dezső Vasszécsényi, Vas vármegye. 4171

Gazda (bérsgazda) okt. 1-re belépésre kerestetik. Csakis szorgalmas, erőtlen és erőfeszítés nélkül elvégző, kik hosszabb ideig mint nyolc nagy gazdaságban gyakorlatot szereztek. Évi fizetés: 400 korona, 2-40 hl. buza, 12-00 hl. kérészes, 4-80 kukorica, 2 hl. bor, 1500 [] föld kukorica alsó, 100 [] föld szőlő, lakás, fűtés, napi 2 liter tej és 2 magdolnos. Ajánlatok bizonyítványmásokkal Szolnoki pusztai intézőséghez Rumi uradalom, Slavonára címzendők. 4233

Aratás idejére 3 erősebb földmivesszolgát növényekre mint aratógepevezőkre van szükségem. Fizetés 40 kor., kosztos, utazás megértve. Ajánlatok Balogh Thimér urhoz, Berettyóújfalui intézőndők. 4212

Gazdasági irnok állás töltendő be a szerencsi cukorgyár monoki béruradalmában. A törvényszabta minősített igazoló okmányok másolatával felszerelt kérvények a Magyar Cukoripar Részvénytársaság-hoz Budapest, Nádor-utca 18. intézőndők. Az állás azonnal elfoglalandó. 4213

Mérlegképes könyvelő, egy-szerszámú, ki a tót nyelvet is szóban bírja, német, izr. vallású, gazdasági és szeszgyár számára kerestetik. Ajánlatok referenciák és fizetési igények megjelölésével Fuchs József ur, Drahoz, Nyitra vm. címére intézendők. 4211

Rónafői gazdaságban segédtiszt állás betöltendő. Gyakorlatlalt bír és németül tudok előnyben részesülnek. Évi fizetés 600 korona és ellátás, mosás nélkül. Kérvények és iratok másolata, melyek vissza nem küldetnek, posta Moson küldendők. 4234

2500 holdas intenzív kertészet, nagyobb területtel, gazdatisztok részére kezelő gazdaságot keresek. Ajánlatokat fizetési igények megjelölésével Mikló Vilmos Béja címen kérek. Az állás azonnal elfoglalandó. 4236

Csöplési idényre kerestetik alföldi viszonyokkal ismerős kiscsaládú, Csakis irásbeli ajánlatok Csetel uradalom címére Kéthalam, Szolnok m. küldendők. 4235

Gazdatiszt nőtlen vagy nős, tapasztalt gazda fejrmegei intenzív gazdaságban állást nyerhet Grünwald Sándor, Budapest, V., Árpád-utca 9. 4237

Állást keresők

Gazdatiszt állást keres egy kiváló képzettségű, erőfeszítés, józan életű, jó referenciákkal bíró gazdatiszt, aki jelenleg még felmondatlan állapotban van, azonnali belépéssel szívesen feltehető állást keres. Ajánlatok "Kiváló" jelleg alatt e lap kiadóhivatalához kéremek. 4078

Gazdatiszt, 40 éves, nős, izr., kis családdal, 23 évi gyakorlatral, melyből legutóbb egy gazdaságban töltött 12 évet, a gazdaság minden ágában teljesen járás, ugyancsak az irdal teendőiben is. Junius 1-ei belépésre állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 3935

A gróf Esterházy-féle Földmivesszolgát június végén több, részben a katonasorozaton már túlvő növények végi, kiknek egy része felesleges. Mindannyi egyszerű földmivesszolgát, ki a gazdaság és szőlőmivesszolgát minden ágában járás. Ezeket igénybe venni óhajtok forduljanak a **her megjelölése** mellett az iskola igazgatóságához **Csákvárra**. 3776

Hirdetmény, helyi m. kir. földmivesszolgát kétféle tanfolyamát, folyó évi szeptember hóban, több ol részben már katonakötelezettségének idejét tett fiatalombor végi, kik szeptember hó 15-ől kezdve mint b. ispanok, munka-felügyelők, magtárosok és gazdák igen jól alkalmazhatók. Ezen fiatalbereknek hasznavehetőségét legjobban bizonyítja azon körülmény, hogy az igazgatóság ajánlatára csak azon végzett tanulók számíthatnak, kik sorralmunkál, becsületességükkel és előmenetelükkel azt megérdemlik. Szíves megkereséseket a bér megjelölésével kér az igazgatóság. 4113

Ehsmert, szakkepes, 36 éves, német, több nyelven beszélő, gazdasági önálló vezetőként és könyvtárat teljesen értő gazdatiszt azonnali belépésre állást keres. Szíves megkeresések B. Pál Ráczalmás, Fehér megye kéremek.

Egy szerény igényű, 25 éves gazdasági gazdaságban irnok, segédtiszt állást keres, melyet azonnal elfoglalhat. "Gazdaság" postrestante Szekszárd. 4164

Földmivesszolgát kintőni szívesen gazdatiszt, ev. ref. vallású, 29 éves, nős, családdal, 6 évi gyakorlatral, melyből 3 évet mint kezelőt tölött, a gazdaság minden ágában járás. Nagyszorgalmu, minden tekintetben megbízható, hűséges. Egy nagy intenzív birtokon ispan állásban van. Román, tót, rutén nyelvben szóban és írásban járás. Azonnali belépésre állást keres. Bővebbet levélben. Cím a kiadóhivatalban. 4162

Intéző, 17 évi gyakorlatral, debreczeni gazdatiszt vizsgával, 34 éves, nős, magyar, német, tót, állást keres. Állását azonnal vagy szeptember 1-én elfoglalhatja. Megkereséseket kér "Pozsony" jellegre a kiadóhivatalba. 4163

Házvezetőnőnek ajánljok intelligens, németül beszélő, magyarul beszélő, 36 éves, független urnó, csak falura vagy pusztára, magános, idősébb földbirtokoshoz vagy gazdatiszthez. A falusi háztartásban teljesen járás, feltétlen megbízható, nyolc évi bizonyítványa van. Jobban állandó alkalmazásra, jó bánásmódra reflektál, mint nagy fizetésre. Ajánlatok kéremek "S. A." Klagenfurt, Villacherstrasse 5. 1. em. 4197

Erőtlen kiscsaládú, okleveles irnok, 12 évi gyakorlatral, ki a gazdaság minden ágában, valamint cszkorrépa-termesztésben járás, magyar, német és tót nyelvet bírja, állást keres. Szíves ajánlatokat "Erőtlen" címen Schwarzh József hirdetőjébe Budapest, Andrássy-ut 7. 4207

Gazdatiszt, 30 éves, 8 évi oklevéllel, szerény igényekkel, szeptember 1-ére állást keres. Gyakorlatlalt belterjes gazdaságokban szerezte, jelenleg is egy háromezer holdas gazdaságban intézőtisztje. Cím a kiadóhivatalban. 4204

Intéző vagy kezelőtiszt állást keres egy felmondatlan állásban lévő, gazdaságban nevelődött, földmivesszolgát végzett és gyakorlatlalt szakvizsgát tett, 10 1/2 évi (intenzív gazdaságtól) gyakorlatlalt bíró, 33 éves, ref., nős gazdatiszt. Cím a kiadóhivatalban. 4199

Nőtlen ispani állást keres gazdasági szaklalt, IV. gimnáziumot végzett és 10 évi gyakorlatlalt bíró 20 éves egyén. Cím: "Ispan" u. p. Brátka (Bihar megye). 4205

Mernők nagyobb uradalmak összes műszaki ügyeit (építkezés, tervezés, földmérés stb.) elvégző, évi díjazás mellett. Cím: A. K. A. Budapest, (Köztelek, IX., szerkesztőség). 4206

Nőtlen, 29 éves, ref. vallású, 9 1900 évi XXVII. törvények szerinti képesített gazdatiszt állást keres. Járás az összes gazdasági növények termelésében, ugyancsak állattenyésztés, feltenyészt, hizlalás, cszkorrépa, dohányszermeles, valamint az irdal teendőiben is teljesen otthonos. Cím: Megdatiszt, Poroszló, Heves megye. 4203

Gazdatiszt róm., kath., nőtlen, 33 éves, a gazdaság összes teendőiben teljesen járás, magyarul, németül, románul beszél, kintőni bizonyítványokkal és nagy gyakorlatlalt bír, nagyobb uradalomba ajánljok esetleg kiegészítő állást ispani idejére. Martin János, Ocsánád, Torontói megye. 4227

Egy intenzív gazdaságban nyári, esetleg csöplési alkalmazást keres egy magyarországi akadémiát juliusban véző hallgató, ki egyévi praxissal bír. Poste restante "E" Magyaróvár. 4225

Állást keres 12 évi gyakorlatlalt, kath., nős, 30 éves gazdasági tiszt; csakis oly állást, ahol jövője biztosítva van. Cím: "Kézeltiszt" Bodola, Háromszék megye. 4229

Földmivesszolgát tejjgazdatiszt, IV. polgári iskolát végzett, 6 évi gyakorlatlalt bíró, róm. kath., 27 éves, nőtlen egyén hármikori belépésre megfelelő alkalmazást keres. Cím: "Megbízható 1908" jelleg alatt a kiadóhivatalban. 4221

Földmivesszolgát tejjgazdatiszt, több évi gyakorlatlalt bíró, kiscsaládú egyén, járás a mezőgazdaság, hazai szőlőmivesszolgát, tehénészt, tej kezelésében, tejszóvetkeztek vezetésében, vajkészítésben, könyvvezetésében jó gyakorlatlalt bizonyítványokkal, ha kell, biztosítékkepes, képzettséghez megfelelő állást keres. Szíves megkeresést Alsó-Dörgöcse, u. p. Szentanna, Zala megyében N. J. betük jellegén kér. 4223

Gépeszkovács, ref., 35 éves, uradalomban vagy melomban állást keres, esetleg hosszabb ideig tartó csöplést is elfogad. Jelenlegi állásában 7 év óta van alkalmazva. Cím: Pethő Gyula gépész, Beregsám. (Bereg m.) 4222

Házvezetőnő állást keres uradalmi adalomba, pusztára vagy magános urhoz, vagy a főzésben, mint baromfi és kert kezelésében teljesen gyakorlatlalt, lelkiismeretes, szőlő, jó családdal származó, megbízható, 36 éves, intelligens nő. Szíves ajánlatok kérek a kiadóhivatalba. "Özveg" gazdatisztmél jellegre. 4223

Gazdasági irnok vagy segédtiszt állást keres 4 polgári és földmivesszolgát végzett fiatalbember, aki már uradalomban mint irnok volt és jelenleg egy nagyobb intenzív gazdaságban mint segédtiszt felmondatlan állásban szolgál. Járás a cszkorrépa-, dohányszermelesben és az állathizlalás terén is gyakorlatlalt van. Cím: "Szorgalmas" jelleg, Aszó, Pest megye. 4232

Szőlő, gyümölcs- és pinceszőlő, mesteri állástkereső két-éves iskolát végzett, nős, családos, 12 évi praxissal előrendű bizonyítványtal, mezőgazdasági és irdal teendőiben is gyakorlatlalt, szerény egyén. Állandó helyen egyelőre kisebb fizetést is elfogad. Levél "Török" alatt a kiadóba kér. 4246

Intelligens izr. fiatalbember, 5 évi gazdasági irnok, gyakorlatlalt, csöplési idényre állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 4230

Intéző állást keres nagy gyakorlatlalt gazdasági tiszt, 40 éves, kath., nős, szaklalt, a gazdaság összes ágában otthonos, bírja a magyar, német és tót nyelveket. Cím a kiadóhivatalban. 4224

Bérsgazda, Egy 34 éves, nős, de gyermektelen és a külső mező gazdasági tiszt, a magyarországi gyakorlatlalt belterjes gazdaságban járás egy azonnali belépéssel, szerény feltételek mellett uradalomban vagy egy nagyobb gazdaságban bérsgazda állást keres. Ajánlatok "D. Gy." jelleg alatt e lap kiadóhivatalához kéremek. 4231

Gazdatiszt állást keres azonnali belépésre 30 éves, kesztlyi oklevél bíró, róm. kath., nőtlen egyén, magyar, német nyelvet szó és írásban, tót nyelvet szóban bírja. A gazdaság minden ágában járás, vagy az egyszerű könyvvel is. Több évi gyakorlatlalt belterjes gazdaságban szerezte. Cím a kiadóhivatalban. 4139

Gazdasági intéző, ispani állást keres, jelenleg is hasonló felmondatlan állásban lévő okleveles, gyermekora óta gazdaságban nevelkedett, 30 éves, róm. kath., nőtlen gazdasági tiszt, aki a mezőgazdaság minden ágában, különösen réptermelésben, gazdasági terpefelmérésben, azokól pontos terárkok, épületek készítésében is teljes jártassággal bír. Állást oly uradalom vagy gazdaságban óhajta felcsereálni, hol megköszölhetne. Cím: X. Y. N. Topolovec. (Poste restante) 4202

Kezelőtiszt állást keres azonnali belépésre 31 éves, r. kath., nőtlen, felsőbb tanintézetet végzett, kintőni oklevéllel a nagyobb uradalmakban szerzett több évi praxissal bíró, azt kintőni bizonyítványokkal igazolható tudó gazdatiszt; ki a gazdaság minden ágában járás, szeszgyártáshoz is ért, bő praxissal bíró, állás nélküli, okleveles gazdasági tiszt, a magyar, német és tót nyelvet beszéli, számvetésben otthonos. Szíves megkereséseket a "Beregdaróczi gazdaság", Beregdaróc p. Beregszász címre kéremek. 4198

Aratás-csöplési időre kiegészítő néhány évi gyakorlatlalt bíró, állás nélküli, okleveles gazdasági tiszt, magyarul, németül, letelek "Kiscsalád" jellegre kéremek. 4244

Nős segédtiszt mint ispan, vallású, kinek nagyobb uradalmából 10 évi gyakorlatlalt van, gazdasági és irdal teendőiben jó gyakorlatlalt, szeptember 1-én esetleg előbbi belépésre állást keres. Megkereséseket kérem K. B. Hont-Újfalu. 4146

Mükértész, önálló, öregb, róm. Schwadl József, Szentlőrinc, Somhegy-nyaraló. 4245

Azonnali belépésre csöplési huszvé, keresztény fiatalbember teljes ellátásos és csekély fizetésért, vagy további alkalmazást is, kétévi gyakorlatlalt van. Cím: Bozay Béla Halastói gazdaság, u. p. Tapolca. 4238

Állatok

Sovány és hízott sertéseket legjobban értékesít és beszeres - BAUER B. GYULA sertésbizományos Bpest, VIII., Rákóczi-ut 73. TELEFON 79-41. Minden felvilágosítás díjtalanul készséggel adatik.

Egy pár lipprai almásürke, 160 cm. magas, 6 éves kanca kocsió család a kétornyulaki gazdaságban (Pápa mellett). 4131

Lőr Rezső meghalt yorkshírei tenyésztése erdőszert szállítás folyó évben átvészelt és orbánc ellen ojtott: 2 db 13 hónapos rókaszép tenyészkanca (versenyplédyok), 6 drb 2-3 éves hasas kocsió, 3 drb 2-3 éves tenyészkanca különként 1 kor, 20 fillér árban. Választott malacok 30 kor-tól 40 kor-ig. 4181

Eladó két figurás, nagyon szép, világos pej, 16 markos, 6 éves hintó-ló, jól behajlva, minden tekintetben megbízható. Áruk 800 frt. Svasics Gyula földbirtokosnál, Balaton-Ederics, Zala m. 4179

Megvételre keresek két, leg- alább 165 cm. magas orlov, amerikai-orlov keresztű, vagy félvér amerikai törzskönyvezett kancát. Lehetnek a kancák strupirtak is, de tenyésztes-c alkalmasak. Szentimre Pál, Mezőzombor, Zemplénmegye. 4180

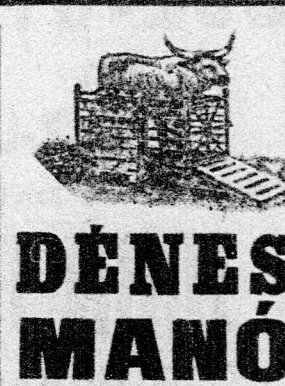
Veszek elsőrendű tenyésztejből 20 db fél éves körül, jól fejldött, nagyfajta yorkshírei tenyészkanca 3 db tenyészkanca. Ajánlatot kér: Mocskóy Dénes, Fegyvernek, pályaudvar. 4216

Eladó egy pár igen csinos, hibátlan, sötétedes, 4-5 éves kanca, 162 magas, nagyon szép járásuk. Ár 850 forint. Földstger Ferenczél Atkár. 4214

Dupla ponn teljesen megbízható ható hálás, 150 cm. körül magassággal, esetleg nagyobb ló is, ha teljesen nyugodt, nyeres, megvételre kerestetik. Ajánlatokat "Hatalas" jelleg alatt a kiadóhivatal továbbít. 4215

Muraközi hidegverő (nori) igaz tenyészlovak

és vásárlásnémetek közvetlen a tenyésztejből, megköszölésemet felajánlom s a folyó évben Muraköz és vidéken tartandó lóvásárok jegyzékét kívánatra szívesen küldöm. Elsőrendű referenciák rendelkezésre állnak! Címem: **idősb Heinrich Mór lóvásárló ügynöksége Csáktornya (Muraköz) Sürghöycsim: Heinrich Senior, Csáktornya.** 5729

DÉNÉS MANÓ

Gazdasági szekérhímérleg- és marhamérleg-gyár. Alapítva 1889. évben. Gyárt a gazdaságok részére az országban kintőnők elősmert **Marhamérlegeket!** Erős vaskoriattal 1500 kilogramm horderőre a leg- erősebb szerkezettel. **Szekér - Hímérlegeket** szekerek és állatok mérlegelésére! 4000 vagy 3000 kilogramm horderőre 4 m. hosszú, 2 m. széles, a leg- erősebb kivitelben. **Raktári - mérlegeket!** pontos kivitelben minden mérleg törv. hitelesítve, 2 évi jókarbantartás mellett. **Arjegyzők és első- rendű referenciák.**

Iroda és raktár: **VII., Dohány-u. 92. Gyártalep: Gizella - ut 53-55. (Csömör-ut sarok). 318 Budapest,** Javítások eszközlése czéjából szerelők azonnali küldök. **Telefon és Interurban 88-30.** **Eladó** 55 db 4 1/2 éves erdélyi fehér tót, 12 db csikó, 300 db rambouillet anyajuh és 10 db kos. Bővebb értesítés Wiesel Zsigmond intézőtől, Rózsaszenti-mihálytelek. 4240

50 db 5-9 éves a jármos ökrök és 43 db 4 éves, jórésben tarka tintó (a lelei bérlet feloszlása miatt) elad a Kishorgosi bérsgazdaság, Ugyancsak 150 db fejbő rambouillet anya is eladó. 4239

Eladó egy pár figurás és nagyon szép járású, 5 éves, 15 1/2 markos sárga. Teljesen hibátlanok és megbízhatók, erős csontozatnak és tisztá lábuk. Áruk 800 forint. B. P. Puteani J. csallit gazdasága Balaton-Ederics. 4241

Elsőrendű magyarfajú erdélyi jármosökrök, ugyancsintén 1 éves magyarfajú erdélyi ökröborjúk minden időben negy választékban kaphatók **ALEXA MIKLÓS-nál Szamosujvárt Szolnok-Doboka megye. 317**

A "KIS HIRDETÉSEK" helyezés 1371. oldalán van.

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legfőbbfokosabb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 48-50. BUDAPEST-KELENFÖLD

a budai-úton, a vasútállomással szemben.

A Szegedi kenderfonógyár r.-t. Szegeden

felhívja a t. gazdaközönség figyelmét minden szerkezetű aratógéphez használható

Manila kévekötőfonalára valamint

szalmapréseléshez való 3 águ fonálra,

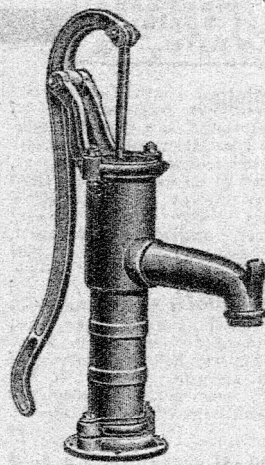
melyet mint egyedüli hazai gyártmányt, a külföldinél **jelentékenyen olcsóbb árban szállít.**

Múlt évben több mint 1000 mmázsát adott el a gyár és számos nagy uradalom elismerő-levele bizonyítja a fonál kifogástalan minőségét.

Ugyanott **gőzeke-sodronykötelek, gazdasági kötélárak, kenderzsákok** legelőnyösebben beszerezhetők.

Sürgönyeztm: „Szivattyár Budapest”
Gyártott fecskendők száma: 17.000.

Telefonszám: 72-08. v. 72-09. Alapított: 1858. évben.

Budapesti Szivattyú- és Gépgyár Részvénytársaság
BUDAPEST, VI. ker., Váci-ut 69. szám.

Gyártási ágazatok:

Gőzgépek, légsűrítők, vacuumszivattyúk, keretfűrészek. Gőzkazánok, tartányok, előmelegítők. Vashidak, fedélszerkezetek, szegecselt oszlopok.

Vas- és fémöntvények. Vasúti fordítókorongok. Minden-nemű forgó- és futódaruk kézi- és villamoshajtásra. Rostélyvasak acélezott felülettel. — Közlömvégek.

Szivattyúk — Tűzfecskendők.

Tűzoltósági segédesszközök. — Közegészségügyi szerek.

Köztisztasági eszközök.

Arjegyzéket, valamint „Gyártási ágazatokról” prospektust kívánatra. 525

Harminezhat darab erős, betanított

igás-ökör

eladó GRÓF TELEKI ARVÉD
drassói uradalmában, posta, vasut
KONCZA. 710

Gazdaközönség figyelmébe

ajánlom mint **erdélyi alkusz** legelőnyösebb és legolcsóbb bevásárlásokat eszközölhetem **Jármos és boállitani való ökökben**, ugyisintén **1-2 éves ökök-tínókban** és mindenféle súlyú sovány **sertésekben** mindig a legnagyobb előjegyzéseim vannak. Kiterjedt ismerettségemmel fogva úgy vásárolokra, mint azonnali eladásra a legelőnyösebb ügyleteket közvetíthetem.

5018

Kiváló tisztelettel

Sürgöny és levélezim: Vermes Lipót, Kolozsvár

REICHEL és HEISZLER vegyipari gépgyára.

:: Budapest, X. ker., Noszlopy-utca 1. szám. ::
részárú-, gőzkazángyár és fémöntöde.

Magyarország legrégebbi speciális gyára, mezőgazdasági szeszgyárak berendezésére.

Szeszfőzdék, finomítók és élesztőgyárak teljes gép felszerelése, a legújabb rendszerek alapján, az anyag legnagyobb felhasználásával. Fennálló gyártelepek felülvizsgálata, átalakítása, egyes gépek és készülékek szállítása, átalakítása és javítása, hiányok kipuhatólása és pótlása szakavatott közegeink által pontosan és jutányosan eszközöltetik. — Tervek és költségvetések, szükség esetén kiküldetések díjtalanul. — Gyümölcs, szőlőtörköly és borseprő feldolgozásához kitűnő rendszerű pálinkafőző-üstök. — Számos kiállítási érem, díszoklevél.

Cséry-féle SZEMÉTTÁGYA

nyári szállításra különösen
mérsékelt áron kapható.

Részletes felvilágosítással és ismertetéssel szolgál:

Bayerthal és Lévy

Budapest, V., Bálvány-utca 26. szám.